THANH HUYỀN

KỸ THUẬT TRỒNG CÂY CẢNH THỦY BỒN

nhà xuất bản VHTT

THANH HUYỀN

KỸ THUẬT TRỒNG
CÂY CẢNH THỦY BỒN

Lời nói đầu

Cây cảnh thủy bồn là chỉ những loại cây chủ yếu lấy nước làm chất sống. Đây là một phương thức trồng cây mới mẻ để trưng bày và làm xanh hóa không gian sống. Có thể đem cây trồng trực tiếp trong những vật dụng chứa nước có sự cố định của mâm trồng, kết hợp chăm sóc bạn sẽ có ngay một bình cảnh như ý.

Trồng cây thủy bồn được lựa chọn áp dụng các biện pháp kỹ thuật hiện đại tổng hợp, tiến hành sinh hóa, biến đổi gen từ hệ rễ của thực vật sống cạn khiến cho hệ rễ của chúng thích ứng với môi trường nước và sinh trưởng bình thường.

Cây cảnh thủy bồn ngoài chức năng làm cảnh và làm sạch môi trường sống như cây cảnh thông thường chúng còn có những ưu điểm lớn như cây có giá trị

thưởng thức cao, có thể kết hợp ngắm hoa lá với gốc rễ; cây đảm bảo sạch sẽ, an toàn với môi trường sống, ít sâu bệnh do điều kiện trồng cây khá đặc biệt; cây dễ dàng chăm sóc và người trồng được thỏa sức sáng tạo, kết hợp tạo hình cho vẻ đẹp mới lạ, độc đáo.

Ngoài ra, cây cảnh thủy bồn còn phù hợp với người yêu cây thường xuyên bận rộn, ít thời gian, cũng phù hợp với không gian nhà phố nhỏ hẹp, thiếu không khí tự nhiên tươi mới. Chọn chơi cây cảnh thủy bồn bạn sẽ khắc phục được hầu hết những hạn chế kể trên và tạo được một không gian sống trong lành, tràn ngập màu xanh của hoa cỏ.

Cuốn sách **Kỹ thuật trồng cây cảnh thủy bồn** sẽ giới thiệu những tri thức cơ bản về thú chơi cây cảnh mới lạ này, đồng thời giới thiệu đến bạn đọc những loài thực vật có thể dùng làm cây nguyên liệu với hiệu quả thẩm mỹ và giá trị thưởng thức cao.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách đến độc giả!

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HOÁ THÔNG TIN

KIẾN THỨC CƠ SỞ

SƠ LƯỢC VỀ CÂY CẢNH THỦY BỔN

THẾ NÀO LÀ CÂY CẢNH THỦY BỔN?

Cây cảnh thủy bổn là chỉ những loại cây chủ yếu lấy nước làm chất sống cơ bản, có thể đem cây trực tiếp trồng trong những vật dụng chứa nước và chất dinh dưỡng. Đây cũng là một phương thức trồng cây mới để làm xanh hóa không gian sống.

1. Cây thủy sinh
2. Cây thủy sinh
3. Cây cảnh thủy bổn
4. Khóm cây kết hợp trồng trong nước

Một số người thường nhầm lẫn giữa hai khái niệm cây cảnh thủy bổn và cây thủy sinh. Thực vật trồng trong nước được lựa chọn áp dụng các biện pháp kỹ thuật tổng hợp hiện đại, tiến hành sinh hóa, biến đổi gen từ hệ rễ của thực vật sống cạn, khiến cho hệ rễ của chúng thích ứng với môi trường nước. Nói cách khác đây là phương pháp đem những loại cây trồng trên cạn biến đổi thành những loại cây trồng dưới nước, dùng những biện pháp sinh học đặc thù để khiến cho chúng có thể sinh trưởng bình thường, có thể phát triển, nhả khí oxy, làm trong sạch bầu không khí, nở hoa thậm chí kết trái. Còn cây thủy sinh là chỉ các loại cây sinh trưởng trong nước hoặc trong đầm, ao hồ, như hoa sen, hoa súng... Những loại cây này sinh trưởng trong nước có thân và cuống ngập trong nước mà cây vẫn có thể phát triển bình thường trong điều kiện thiếu khí oxy.

10 ƯU ĐIỂM LỚN CỦA CÂY CẢNH THỦY BỔN

Cây cảnh thủy bổn vẫn đảm bảo rực rỡ nhiều màu. Có thể kết hợp trồng cây và nuôi cá trong bình cảnh. Phía trên cây nở hoa, phía dưới cá tung tăng bơi lội, như vậy vừa vệ sinh sạch sẽ, bảo vệ môi trường, vừa tiện lợi. Chính vì vậy cây cảnh thủy bổn còn được gọi là "cây cảnh cho những người bận rộn". So với các loại cây truyền thống trồng trên đất thì cây cảnh thủy bổn có đủ 10 ưu điểm lớn như sau:

❶ Giá trị thưởng thức cao

Đối với cây cảnh thủy bổn chúng ta không chỉ có thể ngắm nhìn quá trình đâm chồi nảy lộc, phát triển, ra hoa kết quả, ở phần dưới ta còn có thể qua thành bình trong suốt cảm nhận được giá trị độc đáo của thế giới thực vật thông qua quá trình sinh trưởng của hệ rễ...

❷ Đảm bảo sạch sẽ, an toàn

Cây cảnh thủy bổn không cần bùn đất, không có rác, không ruồi muỗi, không có mùi khác lạ và ít bị sâu bệnh xâm hại. Do cây sinh trưởng trong môi trường nước trong sạch, không có bùn đất, không dùng các loại phân bón hóa học nên sẽ không bị nhiễm bệnh, vi khuẩn, có thể trưng bày ở cơ quan, phòng khách, khách sạn, bệnh viện, cửa hàng, gia đình... Do hoàn toàn tách khỏi môi trường đất, cây được giải phóng khỏi sự xâm hại của sâu bệnh, hơn nữa còn đảm bảo sạch sẽ, dễ dàng chăm sóc, trưng bày.

❸ Chăm sóc đơn giản

Định kỳ thay nước sạch và cung cấp chất dinh dưỡng, những người bận rộn, ít thời gian cũng có thể trồng được những chậu cảnh đẹp. Thường thì khoảng một tháng với phải thay nước một lần và nhỏ thêm vài giọt dung dịch dưỡng chất. Chẳng hạn, trồng hoa đỗ quyên trên đất, những ai đã từng trồng loại hoa này đều biết rằng, mỗi ngày đều phải tưới nước cho cây, đặc biệt vào thời kỳ cây nở hoa mạnh. Trong khi đó với hoa đỗ quyên trồng trong nước thì đơn giản

hơn, nếu bạn đi công tác cả một tháng cây vẫn tươi tắn, xanh tốt. Trồng các loại cây trong nước đặc biệt đơn giản, tiết kiệm thời gian, tiền bạc, tiện lợi và hoàn toàn an tâm.

❹ Tùy ý sáng tạo, kết hợp

Các loại cây cảnh thủy bồn cũng giống như hoa tươi, có thể tùy ý kết hợp trồng với nhau mà cây vẫn có thể sinh trưởng trong thời gian dài, tạo nên một sản phẩm nghệ thuật độc đáo. Vài loại cây cảnh thủy bồn kết hợp với nhau có thể tạo hình theo chủ đề. Ngoài ra còn có thể đem kết hợp các loại hoa nở vào những mùa khác nhau để tạo thành chậu cây tứ quý, thể hiện mong muốn kinh doanh phát đạt cả năm, bốn mùa hưng thịnh.

❺ Đa dạng, phong phú

Cũng giống như những cây cỏ bình thường khác, cây có thể trồng một gốc một chậu, cũng có thể kết hợp trồng với nhau để tạo thành một tác phẩm nghệ thuật. Trong các khuôn viên lớn có thể phối hợp thêm núi, nước, cá, cầu... như vậy sẽ có hoa mọc trong nước, cá bơi dưới hồ, cảnh sắc hoàn toàn mới mẻ, vừa thanh cao lại vừa độc đáo; cũng có thể đặt cây cảnh thủy bồn trên bàn ăn, bàn trà, quầy bar... Nếu như đặt ở văn phòng, quán rượu, quán cà phê, nhà ăn thì vừa ăn cơm, nói chuyện, thảo luận vừa có thể thưởng thức hoa cỏ, tạo vẻ tao nhã, nên thơ.

❻ Điều hòa cuộc sống

Hầu hết các loại cây cảnh thủy bồn có thể dùng làm thuốc hoặc thực phẩm. Trong cây có chứa các loại

glucocid, kích tố thực vật, các loại ete, acid hữu cơ, vitamin và các nguyên tố vi lượng... có thể giúp hạn chế sự lão hóa cho làn da, tăng cường sức sống cho các tế bào da... Ví dụ như, hoa hồng, lô hội... là những thực vật trồng trong phòng đem lại hiệu quả làm đẹp rất lớn. Theo thống kê, hiện nay có đến 200 loại cây có thể dùng làm thực phẩm, các loại hoa cỏ dùng làm thuốc số lượng cũng không ít. Chẳng hạn như hoa mẫu đơn, thược dược, hoa cúc, hoa kim ngân vừa có thể dùng làm thực phẩm (ướp trà) lại có thể dùng làm thuốc uống. Các loài như hoa nhài, hoa hồng, lan tử la, bạc hà còn tỏa ra một mùi hương dịu nhẹ giúp thư giãn, điều tiết tinh thần, trút bỏ bực dọc, lại kích thích ngủ ngon, nâng cao chất lượng cuộc sống và hiệu quả làm việc.

❼ Làm sạch không khí

Cành lá của cá loại cây cảnh thủy bồn có thể hấp thu khí cácbonic (CO_2) và các loại khí độc hại, nhả ra khí oxy (O_2) và tỏa hương thơm độc đáo khiến con người có thể học tập và làm việc trong một môi trường tươi mới. Các loài như: Lan điếu, lan đuôi hổ, lan một lá, trúc lưng rùa có khả năng hấp thu khí formaldehyde rất mạnh; cây thiết, hoa cúc, thạch lựu, sơn trà có thể loại trừ các chất khí có hại như: lưu huỳnh oxít, cácbon đioxít, ethylether, ethylene, nitơ (VI) oxít.

Qua thử nghiệm và đánh giá của các nhà chuyên môn, căn cứ theo diện tích lá của mỗi mét vuông thực

vật thì trong 24 giờ chúng có thể làm sạch các chất độc hại trong không khí, hiệu quả làm sạch không khí từ các loại cây thường gặp được đưa ra như sau:

① Dây thường xuân có thể loại bỏ sạch 1,48mg formaldehyde, 0,91mg benzen.

② Hắc mỹ nhân có thể loại bỏ sạch 0,93mg formaldehyde, 0,4mg benzen, 2,49mg amoniac.

③ Dây vạn niên thanh có thể loại bỏ sạch 0,59mg formaldehyde, 2,48mg amoniac.

④ Cây phát lộc có thể loại bỏ sạch 0,48mg formaldehyde, 2,37mg amoniac.

⑤ Cây cau vàng, còn gọi là cau đuôi phượng có thể loại bỏ sạch 0,38mg formaldehyde, 1,57mg amoniac.

⑥ Môn bạch yến có thể loại bỏ sạch 1,09mg formaldehyde, 3,53mg amoniac.

⑦ Môn chim công có thể loại bỏ sạch 0,86mg formaldehyde, 2,91mg amoniac.

⑧ Cây đậu hạt dẻ có thể loại bỏ sạch 1,33mg amoniac.

⑨ Hoa nhài xám có thể loại bỏ sạch 1,29mg amoniac.

Nghiên cứu chứng minh rằng, thực vật để ngắm lá trong nhà còn là công cụ làm sạch bụi từ thiên nhiên, những lông xơ ở gốc cây có thể giữ lại và hấp thu bụi bẩn. Nếu như trong phòng có đặt các loài thực vật này sẽ làm giảm lượng bụi bẩn bay và bám trong không khí.

❽ Điều tiết các yếu tố thời tiết

Đặt chậu cây cảnh thủy bổn trong phòng có thể tăng thêm độ ẩm không khí trong và ngoài nhà,

điều tiết khí hậu, có lợi cho sức khỏe. Đặc biệt là mùa đông ở miền Bắc nước ta do thường xuyên dùng than hoặc thiết bị sưởi ấm nên không khí trong phòng hanh khô, đặt thêm chậu cây cảnh thủy bồn cũng tương tự như đặt một chậu nước trong phòng, như vậy sẽ giúp tăng độ ẩm không khí. Đối với thực vật trồng trong nhà có một số loài có yêu cầu khá cao như cây vạn niên thanh, mây thường xuân, đỗ quyên, các loài dương xỉ, tất cả đều khiến cho độ ẩm trong phòng tăng lên theo phương thức tự nhiên, trở thành công cụ tăng độ ẩm thiên nhiên.

Cây cảnh thủy bồn còn có thể tạo thành oxy và Na^+. Hầu hết các loài thực vật đều thông qua quá trình quang hợp vào ban ngày và nhả ra khí oxy, đặc biệt là các loại xương rồng, các lỗ khí trên thân thịt của chúng thường đóng kín vào ban ngày và mở ra vào ban đêm, chính vì vậy vào ban ngày sẽ nhả ra khí cácbonic, ban đêm lại hấp thu khí cácbonic, nhả khí oxy. Ngoài ra, lá của các loại cây như Lô hội khi thoát hơi nước sẽ sinh ra ion Na^+ khiến nồng độ Na^+ trong phòng tăng lên.

Các loại cây cảnh thủy bồn còn có tác dụng giảm nhiệt độ và chống bức xạ.

❾ Trồng lập thể

Trồng lập thể tức là mặt trên có thể thưởng hoa ngắm lá, trong nước có thể quan sát vẻ đẹp của rễ và thậm chí là ngắm nhìn cả những chú cá vàng bơi lội. Khi kết hợp cùng nuôi trồng hoa và cá, phía trên có

hoa đỏ lá xanh, phía dưới có rễ mọc tua tủa, với cách trồng lập thể sẽ tạo ra một tác phẩm mới lạ, có thể dùng làm quà tặng. Cây cảnh thủy bồn với đặc trưng sinh trưởng độc đáo có thể trồng đa tầng, tiết kiệm không gian.

⑩ Vẻ đẹp sinh động

Kết hợp trồng hoa thả cá làm chúng ta cảm nhận được vẻ đẹp sinh động, trong cái động có cái tĩnh, toát lên một sức sống dồi dào.

HÌNH THỨC TRỒNG CÂY CẢNH THỦY BỒN

Cây cảnh thủy bồn có thể phân thành cây trực tiếp trồng trong nước, cây nổi trên mặt nước, mỗi cách thức trồng này đều có ưu nhược điểm riêng, nhưng nếu như cân bằng giữa vẻ đẹp mỹ quan và khả năng thích ứng của cây thì có thể chọn được loại cây để cảnh thủy bồn vừa đơn giản vừa đẹp.

CHỌN MUA CÂY CẢNH THỦY BỒN

NHỮNG ĐIỂM CẦN CHÚ Ý KHI CHỌN MUA CÂY CẢNH THỦY BỒN

❶ Sở thích cá nhân

Đối với việc lựa chọn các loại cây cảnh thủy bồn nên chọn mua những cây có khả năng thích ứng cao, dễ chăm sóc, có thể cải tạo môi trường, như lan điếu, môn bạch yến, lan da hổ, trúc mai rùa, trúc phú quý.

Nếu có sở thích đặc biệt với một số loại hoa này, trồng làm cảnh trong nhà mình thì có thể chọn mua một vài loại cây khác với những loài được trồng phổ biến. Chọn các giống cây lạ, độc đáo sẽ được thu hút. Các giống chưa được phổ biến và nhân giống rộng rãi thường khó trồng, giá thành tương đối đắt. Vì đặc tính thưởng thức khác với nhiều loại sẽ khiến cho người trồng và người ngắm nhìn đều cảm thấy thích thú. Đối với mục tiêu làm đẹp môi trường chưa chắc chúng đã có giá trị nổi bật mà chúng luôn luôn yêu cầu môi trường đặc biệt và kỹ thuật trồng trọt tiên tiến, với những người chơi cây thông thường không nên chọn mua loại này.

❷ Môi trường trưng bày

Đối với những nơi có không gian rộng nên trưng bày những cây cao to, ngược lại, những nơi không gian nhỏ hẹp thì nên bày cây nhỏ... Nếu kinh tế cho phép có thể chọn mua một vài gốc có thế đẹp, chiều cao, độ lớn nhỏ căn cứ theo không gian nơi ở.

Trong thời gian ngắn cây sẽ không có sự thay đổi rõ rệt về dáng, cũng không sợ cây bị già nhanh cần phải thay mới; việc chăm sóc cây khá dễ dàng, có thể tiết kiệm nhiều công sức, thời gian.

❸ Tập tính của cây cảnh thủy bồn

Trước khi lựa chọn cây cảnh thủy bồn đặt tại nhà cần phải hiểu rõ đặc tính sinh trưởng, tốc độ sinh trưởng của cây và cuối cùng là tìm hiểu cây có thể phát triển cao to đến mức nào.

❹ Khả năng chăm sóc

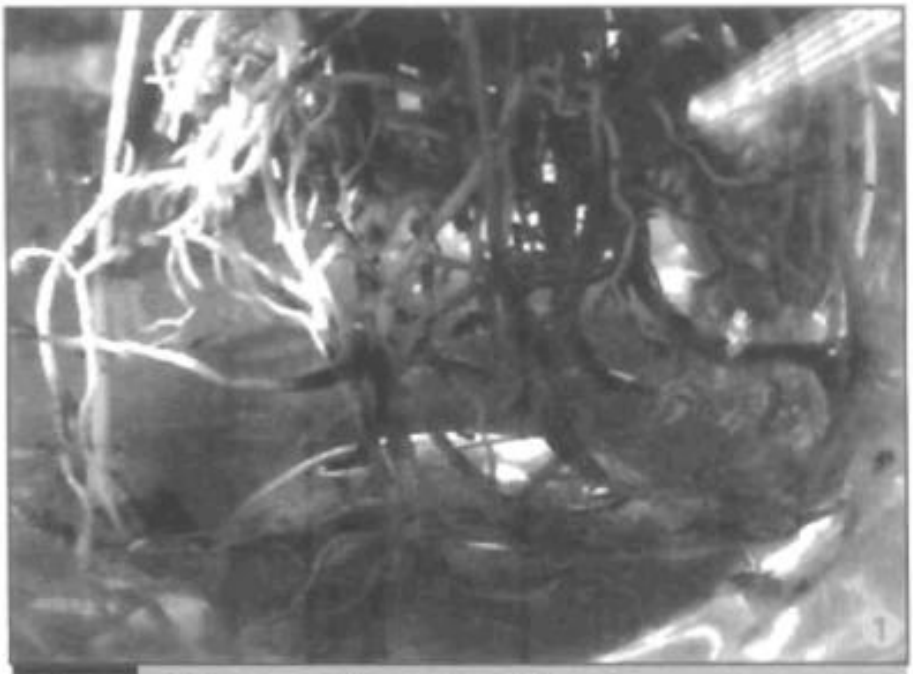
Trước khi lựa chọn cây cảnh thủy bồn cần cân nhắc có thể bỏ ra bao nhiêu thời gian và công sức để chăm bón chúng. Nếu bạn là một người bận bịu với những buổi tăng ca thì bạn có thể lựa chọn loại cây dễ trồng. Có khá nhiều chủng loại để bạn lựa chọn, những loài có khả năng và phạm vi thích ứng cao với môi trường như lan đuôi hổ, cây thủy tùng, lan điếu, vạn niên thanh, lan một lá, dây thường xuân (Bách nước ngô công); nếu bạn là người có kinh nghiệm trồng cây cảnh và có khá nhiều thời gian chăm sóc thì đừng ngại thử các loại cây yêu cầu môi trường khá nghiêm ngặt như

các loại môn trúc, một vài loài lan nhiệt đới, xương rồng.

NHỮNG ĐIỂM CẦN CHÚ Ý KHI CHỌN CÂY CẢNH THỦY BỔN

Do giá thành của các loại cây cảnh thủy bổn và các loại cây trồng trong đất có sự chênh lệch khá lớn nên khiến một số người buôn bán đã dùng các loại cây thủy sinh hoặc dùng các cây cảnh trồng trong đất rửa sạch rễ sau đó đặt vào trong chậu cảnh nước giả làm cây cảnh thủy bổn khiến người mua bị đánh lừa. Vậy phải làm thế nào để phân biệt thật giả?

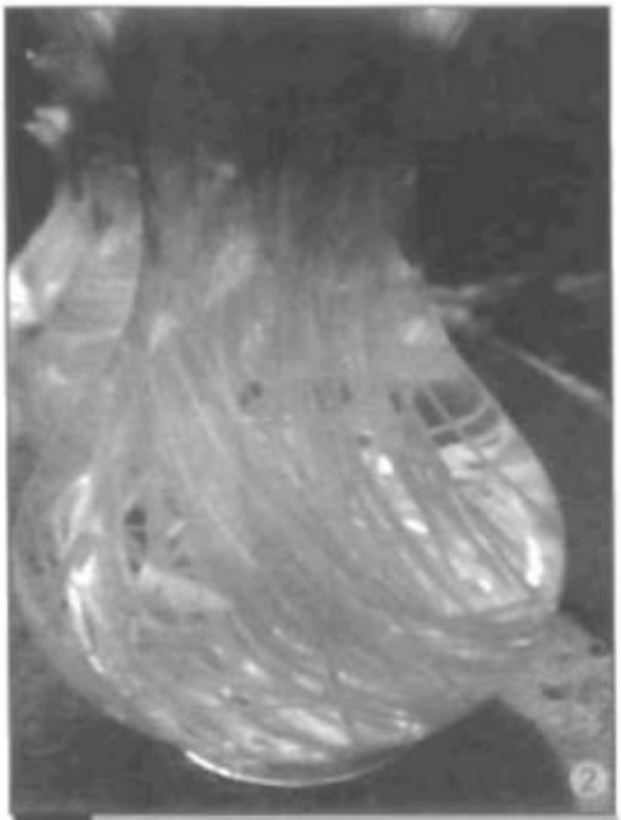
1. Rễ cây trồng trên đất

❶ Căn cứ theo hệ rễ để nhận biết thật giả

Các loại cây cảnh thủy bổn trải qua quá trình biến đổi gen nên lông rễ đã bị thoái hóa và hầu hết đều là các loại rễ mọc thẳng, không giống như rễ của

các loại cây mọc trên đất có lông rễ mọc thành lưới, có sự phân chia thành rễ chủ, rễ cạnh, có rễ tơ, cũng không tồn tại rễ tái sinh như các thực vật phân nhánh đa cấp khác, từ đó khiến cho có sự phân cấp, cơ bản rễ ít có sự phân nhánh, số lượng ít, kết cấu đơn giản. Ngoài ra, đối với một số loài thực vật, sau khi bị biến đổi gen chúng tăng thêm số lượng rễ, như vậy tỷ lệ rễ đã được nâng cao, số lượng rễ nhiều và phát triển.

2. Rễ cây cảnh thủy bổn

❷ Căn cứ vào màu sắc của hệ rễ để phân biệt thật giả

Các loài thực vật thủy bổn biến đổi gen mà thành thì hệ rễ có đặc điểm là có màu trắng non,

nhưng không phải tất cả các loài này đều có rễ màu trắng. Số ít các thực vật khác như rễ của cây mâm xôi hoa đỏ có màu hồng, chóp rễ có một điểm sáng màu đỏ thẫm. Nhưng rễ thủy bổn của chúng cũng sáng và nhạt hơn hẳn so với các loại cây trồng trên cạn như có màu màu trắng vàng, màu vàng nhạt, màu nâu nhạt. Nhìn chung tất cả cá loài thực vật có rễ màu trắng cho thấy đây là cây thủy bổn.

❸ Căn cứ vào sự hoàn chỉnh của hệ rễ để phân biệt thật giả

Qua việc biến đổi gen hệ rễ của các cây thủy bổn, ngay từ khi chưa hình thành hệ rễ đã bắt đầu tiến hành cho sinh trưởng và phân hóa lại trong môi trường nước để có tính hoàn chỉnh cho hệ rễ. Mặt khác, với một số gốc được trồng trên đất, dù đã hết sức chú ý việc rửa sạch nhưng về mặt tổng thể vẫn tạo thành một vài sự tổn thương trên bề mặt rễ.

❹ Căn cứ theo mức độ sạch của nước

Những sản phẩm cây cảnh thủy bổn được tạo thành do rửa sạch đất bám trên mầm thường do hệ rễ đã quen với môi trường đất, chưa thể thích ứng với môi trường nước trong thời gian ngắn, môi trường thiếu oxy nên sẽ nhả ra nhiều chất độc trong quá trình trao đổi chất, khiến cho nước trong bình nhanh chóng bị vẩn đục, có mùi, ô nhiễm ảnh hưởng đến hệ rễ và quá trình phát triển của cây dẫn đến thối rễ và chết mầm.

DỤNG CỤ ĐỂ TRỒNG CÂY TRONG NƯỚC

Thị trường có bày bán nhiều chủng loại bình cảnh, chậu cảnh để trồng cây trong nước, để lựa chọn loại thích hợp thì phải chú ý đến một số điểm sau:

1. Mâm trồng cây bằng nhựa
2. Bình trồng và phụ kiện thường gặp 1
3. Bình trồng và phụ kiện thường gặp 2
4. Bình trồng và phụ kiện thường gặp 3

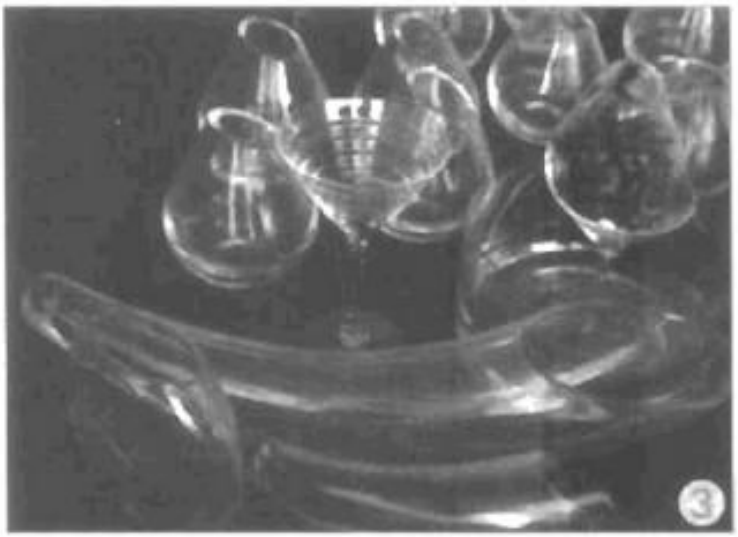

Do trồng cây trong nước sẽ phải đem bộ rễ của cây trực tiếp ngập sâu vào dung dịch dưỡng chất đã được chuẩn bị sẵn trong quá trình trồng chính vì vậy vật chứa các dưỡng chất này cần phải không có vết nứt, lỗ thủng hay bất kỳ vết rò rỉ nào.

Mặt khác, tốt nhất là sử dụng loại bình trong suốt (nếu như muốn ngắm nhìn toàn bộ rễ cây), bình cảnh cũng nên có những biểu tượng và được tạo hình nghệ thuật có thể ngắm nhìn bộ rễ của cây và lột tả được vẻ đẹp phong phú của thế giới thực vật.

Yêu cầu bình trồng cây trong nước phải đạt độ trong suốt nhất định, không có màu, không in hoa và bọt khí được coi là phù hợp nhất, như vậy sẽ dễ dàng thưởng thức sự sinh trưởng và màu sắc của rễ.

- Thủy tinh, thủy tinh hữu cơ: Những đồ đựng loại này có rất nhiều kiểu dáng tạo hình đẹp, độ trong suốt cao, là loại bình lý tưởng để trồng cây trong nước. Chất liệu của nó tương đồng với loại bình hoa, bình rượu, chịu nhiệt được sử dụng trong các phòng thí nghiệm.

- Các chế phẩm từ nhựa có đặc điểm là đa dạng, kiểu dáng phong phú, có độ trong suốt nhất định, còn có thể dựa theo nhu cầu của người trồng hoa trong nước rồi tiến hành chỉnh sửa theo ý muốn.

- Một số loại bình đựng khác: Tuy có những mức độ trong suốt không cao nhưng kiểu dáng độc đáo, thậm chí còn có những bình cảnh mang màu sắc cổ điển như đồ sành, sứ, gốm, ống tre. Dùng loại bình này để trưng bày các loại hoa có màu sắc tươi đẹp, rực rỡ làm tôn vẻ đẹp của cả hoa và bình, nhưng lại không thể ngắm nhìn bộ rễ của cây, chính vì vậy chỉ có thể sử dụng trong một vài trường hợp nhất định.

DUNG DỊCH ĐỂ TRỒNG CÂY TRONG NƯỚC

Trên thị trường có thể lựa chọn được rất nhiều loại dung dịch dùng để nuôi cây cảnh thủy bổn, khi mua cần chú ý đến một vài điểm sau:

Đầu tiên, nên đến các cửa hàng chuyên bán các loại cây cảnh thủy bổn hoặc bán các loại cây không cần dùng đất trồng, chọn mua dung dịch dưỡng chất đi kèm với loại cây mà mình đã lựa chọn.

Thông thường, các sản phẩm ở cửa hàng chuyên biệt có thể tin cậy. Cần chú ý hướng dẫn sử dụng. Nếu như không có các loại chất dinh dưỡng đi kèm với loại cây mình trồng thì có thể chọn chất dinh dưỡng để trồng cho các loại cùng họ hoặc cùng giống cây đã mua. Do có đặc tính tương tự về hình thái nên thường có những đặc trưng sinh hóa, sinh lý tương tự nhau hoặc khá giống nhau, căn cứ trên nguyên tắc đó có thể lựa chọn loại dưỡng chất phù hợp. Có thể chọn mua một số loại dung dịch dinh dưỡng thông dụng. Dưới đây là một số phương thức phối hợp sử dụng các loại dưỡng chất dành cho thực vật.

TẠO BÌNH CẢNH CÂY CẢNH THỦY BỒN

CHỌN CÂY CẢNH THỦY BỒN

Các loại cây cảnh thủy bồn đa số được chăm sóc, bài trí trong gia đình để thưởng thức. Do hạn chế về ánh sáng, tốt nhất nên chọn các loại cây có tính chịu râm mát cao. Về mặt hình thức bên ngoài nên chọn các loại cây có lá xanh đậm, cành thô, bộ rễ phát triển, lá không có sâu bệnh, gốc có dáng đẹp. Không nên lựa chọn các loại gốc đang ở vào thời kỳ nở hoa hoặc kết quả. Không nên chọn những gốc có lá phát triển quá mạnh, số lượng cành non nhiều và to, cũng không nên chọn các gốc đang vào thời kỳ rụng lá hoặc ở trong trạng thái ngừng sinh trưởng.

Đối với những loại cây hàng năm có tốc độ sinh trưởng quá nhanh có thể chọn các giống này để tiến hành lai ghép mầm với cây không dùng đất trồng, sau đó trực tiếp làm biến đổi gen các mầm non. Đối với những loại thực vật sinh trưởng khá nhanh hoặc một bộ phận cây cỏ có thể lấy một đoạn cành lá làm vật liệu tách, từ đó tiến hành thúc rễ. Với một số cây lâu năm có tốc độ sinh trưởng chậm, sau khi mua về cần biến đổi gen. Về mặt sinh lý, nếu

xuất hiện triệu chứng thiếu chất, bị các yếu tố thời tiết phi sinh vật tác động hoặc đe dọa, bị sâu bệnh thâm nhập vào gốc đều sẽ ảnh hưởng đến hiệu quả biến đổi.

Có rất nhiều loài thực vật có thể chuyển hóa thành cây sống trong nước, không bắt buộc phải là thực vật ưa nước, thậm chí ngay cả các giống xương rồng cũng có thể trở thành cây sống trong nước.

Có thể phân chia các loại cây thích hợp trồng trong nước thường gặp thành 4 loại lớn như sau:

❶ Loại ngắm lá như: Vạn niên thanh, trúc mai rùa, hoàng kim cát, lan điếu, cây huyết long, trúc phú quý, trúc liên hoa, trúc bách hợp, cây kim tiền, hải đường, lan hồ điệp, cây phất lộc, hoa trường thọ, vạn niên thanh, kim hoàng hậu, dương xỉ, dừa mini...

❷ Loại ngắm hoa: Lan hồ điệp, lan quân tử, hải đường, lá dứa, hoa tiễn thảo, hồng chưởng, uất kim hương, hoa diệp tử, hoa phượng tiên...

❸ Loại ngắm quả: Ớt cảnh, cà chua cảnh, cơm nguội.

❹ Loại nhiều chất gel: Lô hội, lan lưỡi rồng, vương rồng ngọc rân, lan càng cua...

CHĂM SÓC BỘ RỄ CHO CÂY CẢNH THỦY BỒN

Thường thì các loại cây đều là cây trồng trên đất nhưng nếu bạn nắm được kỹ thuật chuyển đổi cây trồng trên đất thành cây cảnh thủy bồn thì sẽ nhìn thấy lan quân tử mọc trên nước giống như hoa sen.

Kỹ thuật trồng cây trong nước sẽ cho chúng ta những cây cảnhcó phong cách mới. Các bước chuyển đổi cây trồng trên cạn thành cây trồng dưới nước cụ thể như sau:

❶ Tách bỏn: Một đến hai ngày trước khi đưa vào chậu nước cần đem cây trồng trên cạn tưới đẫm nước để tách chậu, loại bỏ đất; khi rửa rễ chú ý không được làm tổn thương đến rễ. Sau đó, dùng tay nhẹ nhàng gõ 4 phía xung quanh chậu, đợi khi đất long ra có thể nhấc cả khóm cây ra khỏi chậu.

❷ Loại bỏ đất: Dùng tay nhẹ nhàng gỡ bỏ đất.

❸ Nước rửa: Rửa sạch đất trên rễ và phần thân của cây.

❹ Cắt rễ: Tỉa rễ, cắt bỏ rễ, tỉa rễ có tác dụng thúc rễ, đây là bước thứ nhất trong các thao tác làm biến đổi, thông qua việc cắt tỉa rễ sẽ làm mất cân bằng và thúc đẩy sự phát triển và hình thành hệ rễ mới, biện pháp cơ giới gây thương tích khi cắt tỉa rễ có ảnh hưởng rất lớn đến sự phát triển của cây sau này. Cắt tỉa những rễ già, rễ khô, rễ bị bệnh, rễ bị tổn thương, phần rễ quá dài hoặc rễ quá dày.

1. Tách chậu
2. Loại bỏ đất
3. Rửa nước
4. Cắt rễ
5. Tiêu độc
6. Cố định cây trồng
7. Nhỏ dung dịch dưỡng chất
8. Thành phẩm

❺ Tiêu độc: Ngâm K_2MnO_4 tỷ lệ 1 : 1.000 trong 10 - 20 phút hoặc trong dung dịch sát trùng.

❻ Cố định cây trồng: Phần bộ rễ của gốc cây đã được xử lý kỹ chia làm một số phần, từ trong giỏ cây xuyên các lỗ xuống dưới đáy từ nhiều vị trí khác nhau.

❼ Nhỏ dung dịch dưỡng chất: Lấy dung dịch dưỡng chất đã được pha chế sẵn nhỏ vào khoảng 1/3 - 1/2 phần rễ cây.

Trong điều kiện nhiệt độ và độ ẩm cao, việc biến đổi cho rễ cây trồng dưới nước khá nhanh, thường chỉ 7 - 30 ngày là cây có thể ra rễ mới, khi nhiệt độ thấp thì rễ mọc chậm, cần 45 - 60 ngày mới có thể mọc rễ mới, trong quá trình mọc rễ, đặc biệt không nên thay nước và di chuyển chậu cây.

PHỐI HỢP LỰA CHỌN BÌNH CẢNH

Lựa chọn phối hợp với loại chậu nào cho cây không chỉ có lợi cho sự sinh trưởng của gốc cây mà còn có thể làm tăng vẻ đẹp của cây. Nguyên tắc lựa chọn như sau:

Cây nhỏ và cao hoặc cây dây leo rủ xuống thì chọn các loại bình nhỏ và cao sẽ hài hòa với kết cấu cây, có tác dụng thể hiện tư thế, dáng dấp phong phú của cây, giúp cho người trồng có thể ngắm nhìn vẻ đẹp mỹ quan của nó. Nhưng cây có phiến lá thô, có dáng đậm thì nên chọn các loại chậu có thể tích lớn, dày và chắc chắn, như vật vừa cân đối lại an

toàn. Với những loại cây nhỏ bé, yếu ớt thì có thể chọn các loại bình xinh xắn, nhẹ nhàng.

THAO TÁC ĐẶT CÂY VÀO BÌNH

Cho dù là bình thủy tinh trong suốt hay các loại bình hoa thông thường không trong suốt khác kích thước bình cũng phải phù hợp cho không gian sinh trưởng của cây. Nếu bình hoặc chậu quá nhỏ sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển của rễ, thậm chí gây thối rễ, đồng thời cũng ảnh hưởng đến vẻ đẹp của cây.

Từ góc độ thẩm mỹ và sinh học mà nói, tỷ lệ không gian bình và rễ nên để ở mức 2 : 3 là tốt nhất, với tỷ lệ như vậy thì cho dù đánh giá từ kết cấu sinh học hay từ góc độ thẩm mỹ đều thấy rất khoa học,

chính vì vậy cần xem xét tổng hợp giữa tình trạng phát triển kích cỡ của gốc để chế tác loại bình cho phù hợp.

Với những gốc cây sau khi được biến đổi chủ yếu có màu trắng nõn nà như hệ rễ của các loài thực vật thủy sinh, vì vậy thao tác cần phải cẩn thận, tránh làm tổn hại gây thối rễ, ảnh hưởng đến sự phát triển của cây. Trong quá trình biến đổi thông thường dùng cốc hoặc giỏ để trồng, sau khi cho biến đổi xong không cần tiến hành dỡ cốc đặt cây lại mà trực tiếp đặt cốc đó vào trong bình, sau đó để chúng tự do mọc dài, tạo nên vẻ đẹp tự nhiên. Như vậy vừa có thể đảm bảo đầy đủ oxy cho bộ rễ trong quá trình trao đổi chất vừa có thể tạo thành một tác phẩm hài hòa, tinh tế. Nếu như trong nước nuôi thêm vài con cá nhỏ, như vậy có thể kết hợp vẻ đẹp vừa tĩnh vừa động trong cùng một sản phẩm.

CHĂM SÓC THƯỜNG NGÀY CHO CÂY CẢNH THỦY BỒN

THÊM MỘT LƯỢNG HỢP LÝ DUNG DỊCH DƯỠNG CHẤT

Chất dẫn sống của các loại cây cảnh thủy bồn là nước, phân bón, là chất khoáng và dinh dưỡng hữu cơ kết hợp với nhiều nguyên tố hữu cơ khác. Đối với các loại cây này cần nhiều các nguyên tố đạm, lân, kali, những chất này gần như không có trong nước, so với các nguyên tố vi lượng có trong đất thì hàm lượng ở đây thấp hơn rất nhiều nên không thể đáp ứng đủ nhu cầu dinh dưỡng của cây, do đó cần phải tăng cường thêm các dưỡng chất cần thiết, đây cũng chính là một vấn đề hết sức quan trọng trong quá trình chăm sóc cây. Như vậy, đối với các loại cây cảnh thủy bồn cần phải đảm bảo bổ sung thêm những loại dưỡng chất gì?

❶ Chọn mua các loại dưỡng chất chuyên dụng, nắm vững liều lượng sử dụng: Không giống như các loại cây trồng trên cạn, các chất dinh dưỡng cần bổ sung cho cây đều phải hòa tan trong nước, chỉ cần hơi vượt quá nồng độ và sức chịu đựng của cây sẽ gây nguy hại. Do đó, liều lượng và chủng loại dung dịch dưỡng chất bổ sung cho cây cần được theo dõi nghiêm ngặt. Khi tiến hành bổ sung thêm dưỡng chất tốt nhất nên chú ý chọn mua các loại chuyên dùng, căn cứ theo hướng dẫn sử dụng để bổ sung, không nên bón quá nhiều, bón với nồng độ quá cao gây hại cho cây.

❷ Nguyên tắc: Bón ít, bón đều đặn, thường xuyên. Cần phải nắm được nguyên tắc về góc độ liều lượng và thời gian chăm bón cho cây, đồng thời dựa trên số lượng lần thay nước, thường mỗi lần thay nước thì thêm một lượng dưỡng chất nhất định để bổ sung lượng dưỡng chất đã mất trong quá trình thay nước.

❸ Bón dưỡng chất phù hợp căn cứ theo tình trạng khác nhau của cây

- Căn cứ theo các giống cây khác nhau để bón dưỡng chất.

Bởi các loại cây khác nhau có nhu cầu về phân bón và khả năng thích ứng khác nhau. Quy luật thông thường là: Với các loại cây có rễ chùm nhỏ như hải đường khả năng chịu phân bón kém hơn nên cần bón lượng nhỏ và nồng độ thấp. Do đó, đối

với những loại cây này yêu cầu nắm được nguyên tắc ít, loãng, còn với loại cây ít hoa cần nhiều phân bón hơn và cần bón phân thường xuyên hơn. Ngoài ra, với các loại cây ngắm lá cần tập trung bón đạm là chủ yếu, còn lân và kali chỉ bón phụ trợ, để đảm bảo lá được dày, bề mặt lá trơn bóng, màu sắc tươi sáng. Nhưng cần đặc biệt chú ý, với các loại cây lá có vân, có đốm, có màu thì cần phải ít bón đạm hơn bởi nếu bón nhiều đạm sẽ làm màu sắc lá bị nhạt bớt, thậm chí mất đi, nên thêm lượng phân lân và kali phù hợp.

Đối với những loại cây để ngắm hoa cần nắm rõ các giai đoạn chồi hoa phân hóa và phát triển, chủ yếu bón lân, kali, kèm một lượng đạm thích hợp để tránh gốc mọc quá dài do dư thừa quá nhiều chất dinh dưỡng, ảnh hưởng tới quá trình sinh trưởng, gây ra những hậu quả không tốt như hoa bông nhỏ, ít, màu hoa nhạt, thậm chí cây không ra hoa.

- Căn cứ theo mùa và nhiệt độ không khí để bổ sung hợp lý lượng dung dịch dưỡng chất

Thông thường vào mùa hè nhiệt độ cao, cây thường có phản ứng chậm với nồng độ phân bón vì vậy lúc này nên hạn chế bớt nồng độ dưỡng chất, đặc biệt là một số loại cây sợ bị cháy nắng trong mùa có nhiệt độ cao cây rơi vào trạng thái ngủ đông, quá trình sinh lý bên trong cây hoạt động chậm, quá trình sinh trưởng cũng ở vào trạng thái bán tạm ngừng hoặc tạm ngừng. Đối với những cây loại này,

đây là thời điểm nên ngừng bổ sung dưỡng chất để tránh tác hại của phân bón.

- Căn cứ theo xu hướng phát triển của cây để bổ sung dưỡng chất

Trong phòng có điều kiện ánh sáng tương đối ít. Mặc dù các loại cây trồng trong nhà đều thuộc loại cây ưa râm mát hoặc ưa nửa râm mát nhưng trong thời kỳ sinh trưởng, thiếu ánh sáng hoặc ánh sáng quá yếu gốc cũng sẽ bị yếu nên nồng độ dưỡng chất cũng cần phải giảm xuống. Do đó, cây không phát triển mạnh được trong điều kiện môi trường thiếu ánh sáng hoặc do một vài nguyên nhân khác cũng gây cản trở cho sự phát triển của gốc, nên ngừng bón hoặc ngừng tăng thêm dung dịch dưỡng chất đồng thời hết sức hạn chế việc tăng nồng độ đậm đặc của chất dinh dưỡng.

- Khi bổ sung dưỡng chất cần chú ý một số vấn đề sau:

+ Những cây mới được đưa vào trồng trong nước còn chưa thích ứng với môi trường mới, thường xuất hiện hiện tượng lá vàng hoặc thối rễ. Lúc này cần kịp thời bổ sung chất dinh dưỡng, có thể ngừng khoảng 10 ngày, đợi khi cây thích ứng với môi trường hoặc có rễ mới mọc ra mới tiếp tục bón thêm chất dinh dưỡng.

+ Không được trực tiếp bón ure vào trong nước vì ure là một loại phân hóa học vô cơ, còn việc trồng cây trong nước phải đảm bảo không có hoặc có ít vi

khuẩn nên nếu trực tiếp bón ure vào nước không những cây không thể hấp thu dinh dưỡng mà còn sẽ khiến cho một số loại vi khuẩn, vi sinh vật có hại sinh sôi và gây ô nhiễm nước, sinh ra khí amoniac làm cây bị nhiễm độc.

+ Nếu phát hiện việc thêm quá nhiều dưỡng chất và nồng độ quá đậm đặc dẫn đến việc rễ cây bị thối mục đồng thời gây ô nhiễm hoặc thối nguồn nước nên nhanh chóng cắt bỏ những rễ thối, thay nước và rửa rễ.

THAY NƯỚC ĐỊNH KỲ

Thay nước cũng là một khâu quan trọng để đảm bảo cho cây cảnh thủy bồn phát triển khỏe mạnh. Vì sao phải định kỳ thay nước cho cây?

❶ Điều kiện sinh trưởng của thực vật yêu cầu nước, chất dinh dưỡng và không khí: Thành phần nước và dinh dưỡng dành cho cây cảnh thủy bồn tuyệt đối có thể đáp ứng đủ nhu cầu của cây, còn hàm lượng oxy trong nước sẽ giảm bớt cùng với sự phát triển của cây, khi giảm đến một mức độ nào đó sẽ ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng, phát triển, lượng oxy trong không khí sẽ liên tục được bổ sung vào trong nước nhưng số lượng bổ sung đó vẫn không đủ.

❷ Hệ rễ: Hệ rễ của cây sinh trưởng trong nước một mặt hấp thu chất dinh dưỡng, một mặt lại thải ra một số chất hữu cơ vào trong nước, trong đó có cả

chất thải và độc tố đồng thời lắng xuống đáy nước, như vậy sẽ bất lợi cho sự phát triển bình thường của cây.

❸ Cây cảnh thủy bồn

Cần thường xuyên được bổ sung dưỡng chất vào nước, ngoài một bộ phận các nguyên tố khoáng chất được rễ hấp thu, phần còn lại sẽ lưu trong nước. Khi lượng vật chất còn sót lại đó đạt đến một mức độ nhất định sẽ gây ra sự nguy hại cho cây.

❹ Có một số cây cảnh thủy bồn vào thời kỳ sinh trưởng hệ rễ khi phát triển sinh ra một loại dịch nhầy, khi có nhiều dịch nhầy sẽ ảnh hưởng đến việc hấp thu dinh dưỡng của hệ rễ, mặt khác còn gây ra ô nhiễm nước.

Do các nguyên nhân trên, bắt buộc phải định kỳ tiến hành thay nước và rửa rễ. Vậy phải thay nước và rửa rễ như thế nào mới đúng cách?

Căn cứ vào các giống cây khác nhau và tình hình thích ứng với việc trồng trong nước để tiến hành thay nước định kỳ. Một số loài cây đặc biệt là cây thủy sinh hoặc cây ưa ẩm ướt có khả năng thích ứng cao với môi trường nước, sau khi trồng vào nước cây có thể nhanh chóng mọc ra rễ mới thậm chí còn phát triển khá mạnh. Đối với những loại cây này, khoảng cách giữa các lần thay nước có thể kéo dài hơn một chút, còn một số loại cây sau khi trồng vào nước do khả năng thích ứng chậm với môi trường mới, thậm chí sau khi trồng xuất hiện

hiện tượng mục thối rễ. Đối với những loại cây này giai đoạn bắt đầu ngâm vào nước nên thường xuyên thay nước, thậm chí 1 - 2 ngày thay nước một lần. Khi nào chồi và rễ mới khôi phục lại sức sống bình thường có thể dần dần giảm bớt số lần thay nước.

- Nhiệt độ môi trường cũng có mối quan hệ mật thiết đến sự phát triển của cây. Khi nhiệt độ cao thì hàm lượng oxy giảm, khi nhiệt độ thấp hàm lượng oxy tăng, chính vì vậy, ở những mùa có nhiệt độ cao nên thường xuyên thay nước cho cây, những mùa có nhiệt độ thấp có thể kéo dài thời gian giữa mỗi lần thay nước.

- Cây sinh trưởng bình thường thì gốc mới chắc khỏe, thời gian giữa mỗi lần thay nước dài hơn. Nhìn từ những mặt như kể trên, yêu cầu đối với việc thay nước rửa rễ được khái quát ở một vài nguyên tắc sau: Mùa hè oi bức, 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa xuân thu, có thể khoảng 1 tuần thay nước một lần. Quãng thời gian thay nước vào mùa đông có thể kéo dài hơn, thường thì 15 - 20 ngày thay nước một lần. Cùng với việc thay nước, cần chú ý cẩn thận rửa đi lớp dịch nhầy dưới rễ cây, nhưng đặc biệt không được làm đứt, làm xước gây tổn thương đến rễ. Cần kịp thời loại bỏ rêu bám trên chậu để nâng cao giá trị thưởng thức, đồng thời tạo điều kiện cho cây phát triển bình thường.

PHUN NƯỚC GIỮ ẨM

Cây cảnh thủy bổn đặc biệt là cây để ngắm lá, đa số ưa không khí ẩm ướt, nếu như không khí trong phòng quá hanh khô thì cây sẽ bị cháy đầu lá hoặc cháy viền lá, ảnh hưởng đến giá trị thẩm mỹ. Do đó, nên thường xuyên phun nước vào gốc cây để tăng cường độ ẩm không khí, có lợi cho sự phát triển bình thường của cây.

THÔNG GIÓ THÍCH HỢP

Trồng cây trong nước xấu hay đẹp có mối quan hệ mật thiết tới hàm lượng oxy trong nước, mà hàm lượng oxy đó nhiều hay ít lại phụ thuộc vào hoạt động của con người và sự thông thoáng trong phòng. Khi không có sự thông gió và mật độ người đông thì hàm lượng oxy bị giảm bớt, ảnh hưởng đến cây cảnh thủy bổn, còn nếu giữ được không khí thông thoáng có thể giúp tăng lượng oxy. Do đó, ở những nơi trồng cây cần tăng cường thông gió, giữ cho không khí luôn tươi mới để cây phát triển khỏe mạnh.

CẮT TỈA KỊP THỜI

Đối với những chậu cây quá rậm rạp và hệ rễ phát triển quá mạnh, thân mọc quá dài thì nên kịp thời cắt tỉa những cành nhánh dài, những cành đã cắt có thể lại dùng để cắm vào chính chậu cây này để chúng tiếp tục mọc ra rễ mới. Khi tiến hành cắt gốc tốt nhất nên thực hiện vào mùa xuân khi cây bắt đầu

sinh trưởng, cũng có thể kết hợp với việc thay nước, cắt đi những rễ cây già, thối hoặc rễ thừa để cây sinh trưởng bình thường.

GIỮ GÌN VỆ SINH

Thông thường chúng ta không nên cho vào trong nước thức ăn nuôi cá hay phân bón vô cơ, cũng không được tùy ý nhúng tay vào trong nước để nước không bị biến chất, không ô nhiễm để đảm bảo vệ sinh sạch sẽ cho cây phát triển.

ĐẢM BẢO NHIỆT ĐỘ

Với những cây để ngắm lá, đa số đều là những cây chịu lạnh kém, nhiệt độ sinh trưởng thường từ 18 - 25^{0}C. Nhiệt độ thích hợp cho các loại cây cảnh thủy bồn là 15 - 30^{0}C, để đảm bảo cho cành lá phát triển và có sức sống dồi dào.

TRƯNG BÀY HỢP LÝ

Môi trường trong phòng thường thiếu ánh sáng mặt trời, ngoài những cây ưa râm mát có đặc tính chịu râm cao có thể thích ứng với môi trường trong nhà, còn các loại cây để ngắm hoa, ngắm quả khác đều có yêu cầu ánh sáng mặt trời đầy đủ. Nếu thường xuyên bị thiếu ánh nắng trong thời gian dài sẽ gây ra hiện tượng vàng lá, yếu cây. Vì vậy, những loại cây này cần đặt ở những nơi có ánh sáng chiếu vào, như với kim quất, đào, hoa hồng, hoa tú cầu..

Nhưng các loại cây cảnh thủy bổn và cây trồng trên đất có những yêu cầu không giống nhau, không thể để ánh nắng chiếu rọi trực tiếp vào rễ, nếu không sẽ bị cốm rễ hoặc rễ bị quang hóa gây tổn thương, khiến cho rễ có màu đen, thậm chí thối đi và mất sức sống.

Ánh sáng quá mạnh cũng tạo điều kiện cho các loại rong rêu sinh sôi, ảnh hưởng đến sự hấp thu dinh dưỡng và khí oxy ở rễ, ngoài ra còn ảnh hưởng đến mỹ quan. Chính vì vậy, ánh sáng mặt trời có vai trò quan trọng đối khoa học trồng cây trong nước. Thường những thực vật ngấm lá thích hợp đặt ở những nơi như văn phòng, bàn trà, phòng khách, sảnh, bên cạnh máy tính, nhà bếp, bàn ăn trong gia đình, cây ưa ánh sáng mặt trời có thể đặt ở bên cạnh cửa sổ ban công nhưng không được để ánh sáng chiếu trực tiếp.

Giữa gốc cây và các các vật xung quanh cần đảm bảo một khoảng trống nếu không sẽ rất dễ gây cảm giác chật chội trong phòng. Ngoài ra, xung quanh gốc còn cần giữ một không gian thông thoáng mới có thể làm nổi bật vẻ đẹp của dáng gốc và dáng lá.

1. Trưng bày cây cảnh thủy bổn
2. Trưng bày cây cảnh thủy bổn

PHÒNG TRỪ SÂU BỆNH

Ở trong phòng cây thường ít sâu bệnh hại, nhưng có lúc cây cũng phát sinh một vài bệnh phổ biến ở thực vật như bệnh đốm lá hay sự xâm hại của nhện đỏ. Cây trồng trong gia đình đương nhiên không thể dùng các loại thuốc sâu nông nghiệp, có thể dùng một số nguyên liệu trong gia đình cũng có thể đạt được hiệu quả phòng trừ cao, như nước xà phòng giặt, nước ớt, nước cốt tỏi để diệt nhện đỏ, dùng giấm hoặc nước lau màn hình cảm ứng để diệt vi khuẩn, dùng bia rượu để phun lên lá cho mầm khỏe. Như vậy mới làm cho cành thêm xanh tốt, không bị vi khuẩn hay côn trùng xâm hại, tăng cường giá trị mỹ quan.

Vàng lá và Thối rễ cũng là hai bệnh thường gặp của cây cảnh thủy bổn, phương pháp phòng trừ cụ thể như sau:

❶ Vàng lá

Căn cứ theo các nguyên nhân gây bệnh khác nhau thì có thể dùng các biện pháp phòng trừ khác nhau:

- Do thêm dưỡng chất không đầy đủ, đặc biệt là thời kỳ sinh trưởng thiếu chất đạm, dẫn đến cành lá gầy, lá mỏng và vàng. Khi đó cần thêm lượng thích hợp dưỡng chất và đạm cho cây thì có thể giải quyết được vấn đề vàng lá.

- Có những loại nước quá kiềm hoặc quá chua, gây nên sự lắng đọng của dưỡng chất trong nước, gây bệnh thiếu chất, biểu hiện là lá dần dần mất đi màu xanh, biến thành vàng hoặc lá già, gân lá cũng mất xanh và biến thành vàng. Khi đó cần điều chỉnh mức độ kiềm hoặc độ chua của dưỡng chất. Đối với nước hơi chua có thể nhỏ thêm sôđa, đối với nước hơi kiềm thì có thể thêm chút giấm chua, sau đó dùng thang pH kiểm tra nồng độ rồi điều chỉnh tới mức độ thích hợp.

- Cây cảnh thủy bồn thường được đặt ở trong nhà, với những cây ưa ánh sáng nếu bị đặt ở những nơi thiếu sáng lâu ngày sẽ sinh trưởng yếu, lá mỏng và vàng, không nở hoa hoặc nở ít hoa, trồng loại cây này cần đảm bảo ánh sáng đầy đủ hoặc đặt ở nơi nửa râm mát.

- Mùa đông ở phía Bắc thời tiết lạnh, nếu nhiệt độ trong phòng thấp hơn 10^0C thì một số loại cây ưa nhiệt độ ấm áp như nhất phẩm hồng, diệp tử hoa, trúc khổng tước, vạn niên thanh sẽ bị rét hại, dẫn đến lá

vàng và trút lá, nếu nhiệt độ thấp hơn 5^0C thì đại đa số các loại cây ưa ấm áp đều bị hại, lá, hoa, quả bị vàng, khô, cây dễ trút lá. Do đó, sau khi chuyển cây vào trong nhà cần căn cứ vào nhiệt độ thích hợp đối với từng loại cây để điều chỉnh nhiệt độ phù hợp, sau đó cần tìm hiểu nguyên nhân dẫn đến hiện tượng vàng lá, do cơ chế gây bệnh phức tạp, có thể do một hay nhiều nguyên nhân khác nhau, do đó khi phát hiện cần quan sát kỹ, dùng đúng thuốc mới thu được hiệu quả tốt.

❷ Hiện tượng thối rễ

Rễ thối cũng là một trong số những vấn đề thường gặp của cây cảnh thủy bồn, nếu bị nhẹ thì cây phát triển chậm, nếu bị nặng thì có thể gây thối gốc.

Biện pháp giải quyết thối rễ như sau: Cắt bỏ rễ thối, tiến hành tiêu độc ở vết thương, rửa sạch, làm vệ sinh bình đựng, sau đó cho ra rễ lại. Chỉ cần cho ra rễ mới thích ứng với lượng oxy thấp trong bình là gốc có thể khôi phục sự sinh trưởng bình thường, tăng cường thay nước cũng là biện pháp giải quyết lý tưởng.

KẾT HỢP TRỒNG HOA VÀ THẢ CÁ

Để đảm bảo sự hài hòa trong một chậu cảnh, rất nhiều người yêu thích đã chọn phương pháp kết hợp trồng cây hoa và nuôi cá tạo nên sự động tĩnh hài hòa.

Như vậy, có phải tất cả các loài cá đều có thể nuôi cùng cây, tất cả các dưỡng chất đều dùng được? Không phải đơn giản như vậy. Đối với một số loài cá khó nuôi, không được cho dung dịch dưỡng chất, chỉ cần bón phân cố định gốc là được, cách một thời gian lại nhỏ vài giọt dưỡng chất, cố định gốc. Hoặc một số loài xương rồng bản thân không yêu cầu dưỡng chất do cầu hoa lớn có thể cung cấp dưỡng chất cho rễ sinh trưởng nên không cần thêm dưỡng chất vẫn có thể trồng trong vài năm. Ngoài ra, trong dưỡng chất bổ sung ít hoặc không cho amonium nitrogen mà thường dùng nitrate nitrogen làm nguyên liệu phối hợp, như vậy mới không làm ảnh hưởng lớn đến việc nuôi cá.

Việc chọn loại cá cũng cần phải xem xét, những bình có không gian lớn nên chọn các loại cá vàng, bình có không gian nhỏ nên chọn các loại cá chép hoặc cá nhiệt đới để nuôi.

Nếu như nuôi cá cùng thì cần thường xuyên thay nước, ít cho mồi để đảm bảo nước được sạch sẽ, nếu không lượng phân cá thải ra quá nhiều sẽ gây đục, bẩn nước, vừa làm xấu vẻ mỹ quan lại ảnh hưởng đến sự sinh trưởng của cây. Khi chọn nuôi cá và kết hợp trồng cây thì nhất thiết không được thả cá quá nhiều, thường chỉ nên thả 1 - 3 con là vừa, ngoài ra còn yêu cầu cá không được dài quá 3cm. Nếu muốn kết hợp cả hai mục đích trên thì nên dùng thiết bị sục oxy mới có thể đảm bảo được sự phối hợp hài hòa giữa hoa và cá.

TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY

CÁC CÂY CẢNH NGẮM LÁ

THIẾT BRAZIL

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ cây long huyết.

【Tên tiếng Anh】

Dracaena fragrans.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở các khu vực nhiệt đới.

【Đặc trưng hình thái】

Cây nhỏ, xanh quanh năm, gốc và cành thẳng. Cụm lá mọc trên đỉnh, dài 40 - 90cm, rộng 6 - 10cm, lá nhọn hơi cùn, cong xuống thành hình cánh cung, có vân màu vàng hoặc màu trắng sữa, viền lá màu xanh tươi, có nếp, trơn bóng.

【Giống loài】

Hiện nay ngoài việc trồng phổ biến các loại thiết Brazil lá xanh, các giống thường gặp thiết Brazil kim tâm, giữa lá có gân màu vàng kim, hai mép màu

xanh; thiết Brazil viền vàng, viền lá có vân dọc màu vàng, ở giữa màu xanh.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa chiếu sáng đầy đủ, nhiệt độ cao, ẩm ướt, chịu được râm mát, chịu khô hạn, ở trong phòng, nơi có không khí khá khô ráo và ánh sáng yếu cây vẫn có thể sinh trưởng tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Chọn bình thủy tinh có cốc đựng.

❷ Thúc rễ: Cắt gốc thiết Brazil, giữ lại phần trên đỉnh có lá, bỏ đi phần dưới, phơi vài ngày, cắm 1/3 thân ngập 1/3 trong nước, 3 - 5 ngày thay nước 1 lần, đồng thời thêm lượng nhỏ dung dịch Carbendazim ($C_9H_9N_3O_2$) để tiêu độc chống thối, đặt ở những nơi ánh sáng yếu, tốt nhất nên dùng nilong đen che bình để thúc đẩy quá trình ra rễ.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Thời kỳ đầu mới trồng có thể giữ nồng độ dưỡng chất bằng 1/2 tiêu chuẩn, 7 - 10 ngày thêm nước sạch 1 lần, 25 - 30 ngày thay dưỡng chất 1 lần, độ pH từ 5,5 - 6.

Khi mới bắt đầu trồng thì không nên để mực dưỡng chất quá cao, chỉ cần ngập 1/2 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Trong quá trình chăm sóc hằng ngày, thiết Brazil thường bị các loài mọt đục hoặc sâu hại vỏ tạo thành hiện tượng thối lõi hoặc tách vỏ mà chết, khi phát hiện bệnh thì có thể dùng DDVP (dimethyl - dichloro

- vinyl - phosphofe) $C_4H_7O_4C_{12}P$; (CH_3) 2POOCHCCl$_2$ 50% pha loãng tỷ lệ 800 - 1.000 để phun hoặc tưới.

Bài tri và ứng dụng

Thiết Brazil là loại cây trồng bồn khá thịnh hành, thích hợp đặt trong phòng khách lớn, phòng sách, phòng ở, trông rất sang trọng, giản dị. Cây có gốc đẹp, thẳng, là loại cây ngắm lá trồng trong nhà nổi tiếng trên thế giới, đặc biệt là thiết Brazil phối hợp cao thấp, cành lá mọc thành tầng rõ ràng, tạo nên ngụ ý dần dần thăng tiến.

CÂY LONG HUYẾT

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ cây long huyết.

【Tên tiếng Anh】

Dracaena angustifolia.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở phía Nam Trung Quốc và vùng châu Á nhiệt đới, các chủng loại khác còn được phân bố ở khu vực nhiệt đới châu Phi.

【Đặc trưng hình thái】

Cây trồng trong bồn thường cao dưới 1,5m, có lúc phân nhánh. Khóm lá mọc trên đỉnh cành, dài 40 - 90cm, rộng 6 - 10cm, lá cong hình cung, mép lá có dạng gợn sóng, nhọn, hơi cùn, màu xanh tươi, trơn bóng.

【 Giống loài 】

Thường gặp các giống cùng loài như: Cây long huyết đắc lợi, trúc phú quý, long huyết sao kim.

【 Tập tính sinh thái 】

Cây ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt, ưa ánh sáng, không chịu lạnh, nhiệt độ mùa đông khoảng 15^0C, thấp nhất từ 5 - 10^0C.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Chọn bình: Chọn bình thủy tinh dạng ống dài có cốc đựng.

❷ Thúc rễ: Cắt gốc cây long huyết, giữ lại phần trên đỉnh có lá, bỏ đi phần dưới, phơi vài ngày, sau khi vết cắt khô thì ngâm trong nước chờ cho ra rễ, giữ ở nhiệt độ khá cao, đặt ở nơi có ánh sáng yếu. Tốt nhất nên dùng nilong đen che bình để thúc đẩy quá trình ra rễ, sau 3 ngày thay nước một lần, thường thì 2 tuần gốc có thể ra rễ.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Thời kỳ đầu mới trồng có thể pha loãng nồng độ dưỡng chất, 7 - 10 ngày thêm nước sạch 1 lần, 30 - 60 ngày thay dưỡng chất 1 lần, pH = 5,5 - 6.

Khi mới bắt đầu trồng thì không nên để mực dưỡng chất quá cao, để ngập 1/2 - 2/3 rễ là được.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Đặt cây long huyết ở ngoài ban công hoặc cửa sổ trong nhà trong thời gian dài dễ bị nhện đỏ tấn công. Chúng thường tập trung ở mặt sau lá, kết thành

mạng, hút nhựa cây. Khi bị nhện thì lá bị biến màu, viền lá bị rách, có biểu hiện nhiều vết đốm vàng, đồng thời cây dần dần khô héo, vàng đi, khi nghiêm trọng có thể bị trút lá, mất đi giá trị mỹ quan. Nhện đỏ thường trốn ở cành, mặt lưng lá hoặc nơi lá rậm rạp, chúng kéo mạng để trốn, ta có thể dùng tay bắt, cũng có thể dùng Chorobenzilate 20% pha loãng tỷ lệ 800 - 1.000 để phun, cũng có thể dùng Didiwei 50% pha loãng tỷ lệ 100 - 1.500 để phun, khi phun thuốc chú ý phun cả mặt sau lá mới có thể diệt trừ bệnh tận gốc.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có khả năng thích ứng mạnh với ánh sáng, cũng có thể đặt ở trong phòng râm mát liên tục 14 - 28 ngày, ở nơi sáng sủa thì có thể bày lâu dài. Cây long huyết có dáng gốc đẹp, ngay ngắn, thích hợp đặt những gốc vừa và nhỏ để trang trí phòng sách, phòng ngủ, gốc lớn thì đặt ở phòng khách.

THỦY TÙNG

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ thiên môn đông.

【Tên tiếng Anh】

Apargus plumosus.

【Nguồn gốc】

Nam Phi, được trồng rộng rãi ở nhiều quốc gia.

【Đặc trưng hình thái】

Bộ rễ có chút chất thịt, thân mọc thành bụi, thân dài có dạng leo, thường nhìn thấy lá màu xanh nhưng thực chất đó không phải là lá mà là cành dạng lá, lá thật đã bị thoái hóa thành dạng vảy, màu nâu nhạt, mọc ở cuối cành dạng lá.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt, môi trường nửa râm mát, phát triển tốt trong điều kiện thông gió.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Thủy tùng nhỏ bé, cao nhã, thích hợp chọn dùng các loại bình dạng nhỏ phối hợp cùng với mâm trồng nhỏ.

❷ Thúc rễ: Rửa sạch đất trên rễ mầm cây thủy tùng, dùng nilong hoặc bông quấn thành bọc nhét vào trong lỗ để cố định, đặt trồng trong phòng ở nơi có ánh sáng yếu, 2 - 3 tuần sau cây có thể ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Thông thường cần giữ rễ ngập trong dung dịch dưỡng chất, chú ý mùa hè khoảng 1 tuần thêm nước một lần, mùa đông khoảng 20 ngày, khi thấy lắng đọng vật thừa của dưỡng chất thì cần thay mới dưỡng chất, thường thì 30 - 60 ngày thay mới 1 lần.

Mùa hè nắng gắt cần thường xuyên phun nước lên mặt lá để tăng cường độ ẩm không khí, cần chú ý che nắng thích hợp. Đặc biệt, mùa hè cần tránh ánh sáng mạnh chiếu trực tiếp để tránh lá bị khô vàng.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Khi thay nước không kịp thời có thể gây hiện tượng thối rễ, khi đó cần cắt đi bộ phận rễ thối, đồng thời cắt một số bộ phận không khỏe mạnh, đặt cây ở nơi râm mát 2 - 3 ngày trở lên, đợi miệng vết cắt hoàn toàn khô thì có thể ngâm vào nước.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Thủy tùng là chiếc ô chống vi khuẩn và chất độc, cây có mùi hương thơm, có tác dụng sát khuẩn, có thể làm trong sạch bầu không khí, giảm cảm cúm, thương hàn, có thể giảm tỷ lệ ô nhiễm xuống 2 lần. Thủy tùng trong đêm có thể hấp thu khi cácbonic, SO_2, đều là những chất có hại. Cây thích hợp đặt ở trong nhà, phòng sách và văn phòng.

Ngoài ra, thủy tùng còn có giá trị làm thuốc, lấy phần rễ thịt rửa sạch, phần tươi có thể sử dụng trực tiếp để trị ho, nhuận phổi, giải độc trong máu.

TRÚC BÁCH HỢP

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ cây long huyết.

【Tên tiếng Anh】

Dracaena reflexa.

【Nguồn gốc】

Madagasca.

【Đặc trưng hình thái】

Cây lâu năm, nhỏ, xanh tốt, lá dạng sợi hoặc hình kim to bản, viền đều, màu xanh đậm, trơn bóng, mọc thành khóm.

【Giống loài】

❶ Trúc bách hợp viền vàng, còn gọi là trúc phú quý viền kim, cây long huyết lá dày và có đốm, trúc tiêu lá ngắn viền vàng, huyết dụ lá ngắn viền vàng, cây long huyết lá cong viền vàng. Lá hình kim to bản hoặc sợi rộng, dài 10 - 20cm, rộng 2 - 3cm, hơi uốn cuộn xuống dưới, màu xanh đậm, viền lá màu vàng sữa đến màu vàng kim.

❷ Trúc bách hợp vàng giữa, còn có tên gọi là cây long huyết lá cong tâm vàng, lá hình kim to bản, lá không cuốn nhưng hơi rủ xuống, màu xanh đậm, giữa phiến lá có vân đốm màu vàng kim.

【Tập tính sinh thái】

· Cây ưa ánh sáng đầy đủ, nhiệt độ cao, độ ẩm lớn, cũng có khả năng chịu râm, chịu khô hạn, ở trong

phòng ánh sáng yếu và khô ráo cũng có thể sinh trưởng tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Chọn những bình thủy tinh có mâm trồng là được.

❷ Thúc rễ: Trước khi cho vào bình cần cắt đi phần lá dưới gốc, đồng thời dùng dao cắt thành vạt nghiêng, vết cắt phải phẳng để tăng diện tích hấp thu nước và dưỡng chất, cứ 3 - 4 ngày thay nước một lần, cũng có thể đặt vài viên than củi để chống thối, trong 10 ngày không được di chuyển vị trí và thay đổi phương hướng, 7 - 10 ngày thay nước sạch một lần, khoảng 15 ngày có thể thấy cây ra rễ trắng.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi cây ra rễ không cần thay nước, chỉ cần kịp thời thêm nước khi mực nước bị bốc hơi. Thời gian đầu trồng trong nước có thể pha loãng dưỡng chất dành cho cây ngắm lá, 7 - 10 ngày thay nước 1 lần, mùa hè cứ 25 ngày thay dưỡng chất 1 lần, mùa đông 30 - 50 ngày thay dưỡng chất 1 lần.

Khi mới bắt đầu trồng thì mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 2/3 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Các bệnh thường gặp có bệnh thối lá và bệnh thối rễ, nguyên nhân chủ yếu là do rễ ngập quá lâu trong dưỡng chất nên cây không hấp thu được và gây thối rễ, biện pháp giải quyết cần xử lý từ gốc, cắt đi bộ

phận thối và ngâm trong Topsin - M ($C_{12}H_{14}N_4O_4S_2$) 800 rồi đặt vào nơi không khí thoáng mát để phơi khô vết cắt, đợi ra rễ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Lá của cây trúc bách hợp khá mềm mại, cây lại có thể chịu được râm mát, là một loại cây ngắm lá trong phòng độc đáo, nhận được sự ưa chuộng của nhiều người, cây có thể đặt ở trong phòng khách và phòng ngủ.

LAN MỘT LÁ

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp.

【Tên tiếng Anh】

Aspidistra elatior.

【Nguồn gốc】

Việt Nam, Trung Quốc và nhiều quốc gia châu Á.

【Đặc trưng hình thái】

Dưới gốc có thân rễ thô, cành lá mọc trực tiếp trên thân, một cành một lá, có cành lá thẳng, xanh tốt nên có tên gọi là lan một lá. Do quả của cây giống như trứng nhện nên còn có tên là nhện ôm trứng.

【Tập tính sinh thái】

Trong thời kỳ sinh trưởng thì cây ưa nhiệt độ ấm áp, nhưng cây cũng có khả năng chịu lạnh khá tốt, mùa đông có thể đặt ở nơi lạnh giá, nhưng nên tránh sương giá, nhiệt độ tốt nhất đảm bảo trên 5^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Lan một lá không có yêu cầu cao với các loại bình, chỉ cần là bình thủy tinh là được.

❷ Thúc rễ: Tốt nhất chọn lá có mang chồi mới, cắm trực tiếp gốc ngập vào trong bình đựng dưỡng chất để cây sinh trưởng bình thường.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Có thể dùng dưỡng chất dành cho cây trồng vườn Nhật Bản, thời kỳ đầu mới trồng trong nước cần pha loãng hơn. Lan một lá có thân ngắn, rễ khỏe, lá rất thẳng, không tốn nhiều dưỡng chất, mùa hè cứ 7 - 10 ngày thêm nước sạch 1 lần, 30 - 60 ngày thay dưỡng chất 1 lần, nồng độ pH = 5,5 - 6.

❹ Khi mới bắt đầu trồng thì mực dưỡng chất không được quá cao, vừa ngập tới rễ là được. Cùng với rễ chủ và rễ chùm mọc dài ra thì cần giảm bớt lượng dưỡng chất, chỉ cho ngập khoảng 2/3 rễ.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Chủ yếu cây bị bệnh khô lá và thối rễ, thời kỳ đầu phát bệnh thì cứ nửa tháng dùng Carbendazim ($C_9H_9N_3O_2$) 50% tỷ lệ 1.000 để phun 2 lần.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Lan một lá có thể hấp thu formaldehyde, cácbonic làm trong sạch bầu không khí, thích hợp đặt trong phòng mới sửa chữa. Trong phòng có thể đặt ở bên cửa sổ, trên bàn sách, đặt ở phòng khách trông đều rất đẹp, thoải mái, cũng có thể đặt ở trong phòng ngủ.

TRÚC PHÚ QUÝ

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ cây long huyết.

【Tên tiếng Anh】

Disporum cautoniense.

【Nguồn gốc】

Khu vực châu Phi nhiệt đới.

【Đặc trưng hình thái】

Cây nhỏ đứng thẳng, xanh quanh năm, thân và lá giống như lá trúc, đa số có màu xanh.

【Giống loài】

Đa số hiện nay đều là các giống biến chủng như trúc phú quý viền vàng, trúc phú quý viền bạc. Gần đây trên thị trường cò xuất hiện một số giống có cành và thân thô là trúc liên hoa.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa môi trường ấm áp, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 18 - 24°C, khi dưới 13°C thì cây bước vào thời kỳ ngủ đông, tạm ngừng sự phát triển. Cây có thể chịu râm, khi ánh sáng yếu cây vẫn có thể sinh trưởng tốt, cây rất thích hợp trồng để ngắm trong nhà.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì trúc phú quý có thân cành thẳng, nên thích hợp lựa chọn các loại bình miệng nhỏ (cắm cành đơn) hoặc đường kính miệng bình khoảng 15cm, bình không có lỗ đáy.

❷ Thúc rễ: Trước khi vào bình cần bỏ đi phần dưới gốc cắm, lấy dao sắc cắt một vạt nghiêng, miệng cắt phải phẳng, cứ 3 - 4 ngày thì thay nước sạch 1 lần. Có thể đặt vài viên than củi để chống thối, trong 10 ngày không được thay đổi vị trí hay thay đổi hướng sáng của cây, khoảng 15 ngày cây có thể mọc ra rễ.

❸ Nước: Khi ra rễ cần kịp thời thêm nước, lượng nước thêm tốt nhất là nước giếng, dùng nước máy thì phải để trong bình 1 ngày cho bay hơi clo. Nước phải đảm bảo trong sạch, mới, không được dùng nước bẩn nếu không cây sẽ bị thối rễ.

❹ Xử lý dưỡng chất: Dưỡng chất dành cho trúc phú quý thì tốt nhất cứ 3 ngày thêm một lượng nhỏ dưỡng chất, cũng có thể dùng 500g nước pha với nửa

viên aspirin hoặc 1 viên vitamin C, nhỏ thêm vài giọt nước để thúc cho lá xanh tốt, mùa hè cần giảm bớt nồng độ, lượng dưỡng chất thích hợp bằng 1/6 - 1/5 nồng độ tiêu chuẩn, sau khoảng 7 ngày thì thay mới một lần. Mùa đông có thể kéo dài thời gian thay dưỡng chất, dưỡng chất nên ngập rễ.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Khi chăm sóc nếu có rễ thối, thân thối cần cắt bỏ kịp thời, đồng thời dùng Carbendazim 75% pha loãng tỷ lệ 1 : 1.000 để ngâm rễ 30 phút, sau khi dùng nước sạch rửa thì tiếp tục trồng trong nước. Nếu rễ quá yếu thì trồng lại trong đất cho cây khỏe lại.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Trúc phú quý có thân khá đẹp, mềm mại, sang trọng, trúc phú quý có giá trị thưởng thức cao, dùng để đặt trong phòng sách, phòng khách, phòng ngủ,

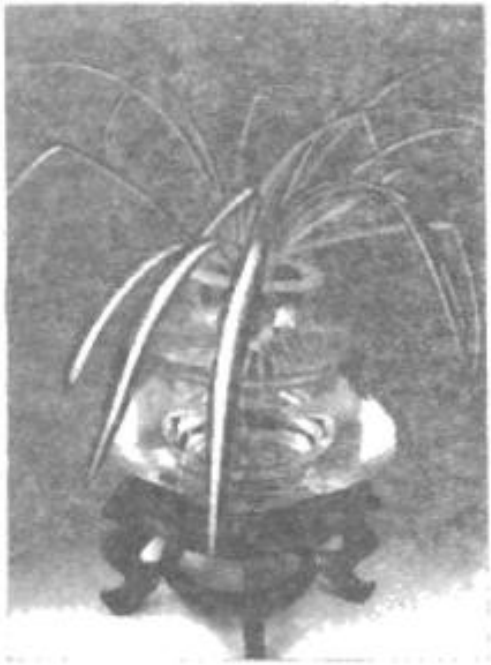
cũng có thể đặt trưng bày ở bàn trà, trên kệ tạo nên một phong vị cổ điển, độc đáo.

【 Chú ý 】

❶ Không được đặt trúc phú quý ở gần máy tính, điều hòa, nơi quạt gió thổi vào để tránh hiện tượng lá nhọn và khô viền lá.

❷ Ở phía Bắc nên mua trúc phú quý đúng vào mùa xuân là tốt nhất, sau khi mua cần ngay lập tức cho cây ở vào thời kỳ sinh trưởng, mùa đông cần mua thiết bị giữ ấm vào dịp trước tết. Trồng trong nước các loại trúc để tạo hình, cần chọn những cành nhỏ và đều để dễ tạo hình, phần gốc không được có rễ thối. Trúc khai vận là loại trúc phú quý đã được cắt lá. Nên chọn những đoạn trúc có kích cỡ khá đều rồi quấn tạo thành từng tầng đỉnh tháp. Khi chọn mua cần chọn những cây có chồi bao đều thì sẽ tạo hình đẹp.

LAN ĐIẾU

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ lan điếu.

【Tên tiếng Anh】

Chlorophytum comosum.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ châu Phi.

【Đặc trưng hình thái】

Thân leo, gốc nhỏ, trên đoạn đầu có mang rễ. Cành hoa nhỏ và dài, từ trong nách lá mọc ra, uốn cong, sau khi ra hoa thì trở thành thân leo, đốt trên đỉnh mọc thành cụm lá có dạng sợi.

【Giống loài】

Có hơn 200 giống cùng họ này, các giống thường gặp như lan điếu kim tâm, lan điếu viền trắng, lan điếu viền vàng.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, môi trường đầy đủ ánh sáng, mùa hè kỵ nắng gắt chiếu trực tiếp. Cây sinh trưởng nhanh khi ở nhiệt độ 15 - 25^{0}C. Mùa đông nhiệt độ không được thấp hơn 5^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Lan điếu trồng trong nước không có yêu cầu cao với các loại bình, những bình không có

lỗ đáy đều có thể sử dụng, cũng có thể dựa vào sở thích của mỗi người để lựa chọn.

❷ Thúc rễ: Chọn những cây có cụm lá nhỏ có rễ khí sinh và ra mầm dài khoảng 1cm, cắt từ dưới phân thân leo, dùng nilong hoặc miếng xốp kích thước 5cm x 5cm x 5cm để kẹp gốc rồi đặt vào trong cốc cố định gốc. Cũng có thể trực tiếp đem các gốc nhỏ non cắm ngập vào trong bình đựng dưỡng chất để chúng sinh trưởng tự nhiên.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Có thể dùng dưỡng chất cho cây trồng vườn với nồng độ 1/3 nồng độ tiêu chuẩn, thời kỳ đầu khi mới cho dưỡng chất vào trong nước thì có thể pha loãng hơn. Thân của lan điếu ngắn, rễ khỏe, lá nhỏ hẹp, nhưng số lượng khá nhiều, đặc biệt là vào thời tiết mát mẻ, cây hao dưỡng chất nhiều cần kịp thời bổ sung. Để tránh hiện tượng lắng đọng dưỡng chất thì cứ 7 ngày thêm nước 1 lần, 30 - 60 ngày thêm dưỡng chất 1 lần, pH = 6 - 7.

Khi mới bắt đầu trồng thì mực dưỡng chất có thể cao hơn, có thể để ngập rễ, cùng với sự sinh trưởng mọc dài ra của rễ thịt và rễ chùm thì có thể giảm thích hợp mực dưỡng chất, cho ngập khoảng 2/3 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Lan điếu không dễ bị sâu bệnh xâm hại nhưng nếu rễ bị ngập trong nước quá sâu thì có thể gây ra bệnh thối rễ, cần chú ý điều chỉnh độ sâu ngập rễ.

【Bài trí và ứng dụng】

Lan điếu là một trong các loài cây treo rủ truyền thống trồng trong nhà. Cây có lá nhỏ hẹp và dài, từ nách lá cành nhỏ dạng leo, từ mép bồn rủ xuống giống như đóa hoa, bốn mùa đều xanh, cành vừa cứng vừa mềm giống như cánh hạc tiên đang tung bay, trước còn có tên gọi là lan triết hạc. Nói chung, đặc thù của lan điếu làm cho chúng ta cảm nhận được một vẻ đẹp lập thể và kiểu cách treo rủ phong phú độc đáo, có thể đem lại hiệu quả trang trí cao.

【Chú ý】

Lan điếu còn có tên gọi là bộ máy lọc sạch không khí, cây có thể hấp thu lượng lớn khí formadehyde, ở trong phòng 8 - 10m^2 đặt một bồn lan điếu hiệu quả tương đương với đặt một chiếc máy lọc không khí. Có thể trong 24 giờ, giảm đi 80% chất độc hại trong phòng. Có thể hấp thu 95% cácbonic, có thể hấp thu hết các khí độc như CO, NO_3 do các lò than, thiết bị điện, chế phẩm nhựa thải ra. Cây còn có thể hấp thu khí benzen có khả năng gây ung thư, cây phân giải rất hiệu quả chất benzen, hấp thu nicotin trong thuốc lá.

HUYẾT DỤ

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ huyết dụ.

【Tên tiếng Anh】

Cordvline fruticosa.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ từ khu vực nhiệt đới, Trung Quốc và Ấn Độ, quần đảo nhiệt đới Thái Bình Dương cũng có phân bố.

【Đặc trưng hình thái】

Cây xanh quanh năm, ngọn lá dạng mũi tên, cây mọc nghiêng, hơi uốn cong, mọc tập trung trên đỉnh, lá có đốm vàng sữa, màu xanh nhạt, viền lá có đốm vân màu đỏ, phấn hoa nhỏ màu trắng.

【 Giống loài 】

Các giống được trồng thường gặp là huyết dụ lá sáng, huyết dụ bông, huyết dụ hạ uy, huyết dụ hai màu.

【 Tập tính sinh thái 】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, ưa ánh sáng, cũng có thể chịu được râm mát, những không chịu được lạnh, nhiệt độ trong phòng vào mùa đông cần trên 10^0C mới an toàn. Huyết dụ cũng có thể chịu được bóng tối trong 15 ngày, nên khi cất giữ cần đảm bảo ở môi trường 16 - 18^0C, độ ẩm tương đối 80 - 90%.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Chọn bình: Thân huyết dụ khá thẳng, nên cần chọn những bình vững chắc để tránh hiện tượng nghiêng đổ, đường kính bồn có thể bằng 1/5 chiều cao thân.

❷ Thúc rễ: Tiến hành rửa sạch đất trên rễ, lấy xốp mềm để kẹp rễ thành bọc đặt vào trong mâm trồng, sau đó cho mâm trồng vào miệng bình để dưỡng chất ngập 2/3 rễ là được.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Chọn dùng loại dưỡng chất cho cây ngắm lá với nồng độ bằng 1/3 - 1/2 tiêu chuẩn, pH = 5,8, để 2/3 rễ ngập trong dung dịch dưỡng chất, cứ 15 - 25 ngày thay dưỡng chất 1 lần.

Mùa hè cần tiến hành che nắng để tránh hiện tượng khô lá, những mùa khác thì cần ánh sáng đầy

đủ. Cần thường xuyên phun nước vào lá để cành lá xanh tốt và tươi sáng. Để giữ cho bền màu sắc vân lá thì cần cung cấp lân, kali là chủ yếu, đạm thì cần ít hơn.

《 Phòng trừ sâu bệnh 》

Thời tiết nắng nóng, khô hạn thì huyết dụ thường bị phát sinh bệnh bọ cánh cứng và nhện đỏ nên cần chú ý phun nước diệt trừ.

《 Bài trí và ứng dụng 》

Huyết dụ có dáng gốc đẹp, màu sắc tươi sáng, sang trọng. Cây trồng trong bồn thích hợp để trang trí trong phòng. Những gốc non để điểm tô phòng khách và cửa sổ trông khá độc đáo. Cây có thể đặt thành hàng trong hội trường, nơi công cộng, sảnh ra vào nhìn khá bắt mắt. Có thể đặt ở cửa sổ, bếp, phòng trà thể hiện một nét đẹp tao nhã, hiện đại.

LAN Ý

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ lan ý.

【Tên tiếng Anh】

Spathiphyllum connifolium.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Colombia.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc sống lâu năm, xanh quanh năm, không có thân hoặc thân rất ngắn, gốc khá to cao, có thể cao tới 35cm, lá hình trứng hoặc hình bầu dục, dài 20 - 30cm, chồi hoa hình kim to bản, dài 25cm, bên ngoài màu xanh, bên trong màu trắng, cành hoa dài 60cm hoặc hơn.

【Giống loài】

Thường gặp các loại được trồng như môn chồi bạc, xuất xứ châu Mỹ nhiệt đới. Về mặt hình thái khá tương đồng với lan ý, chỉ có điều lá khá rộng, cành hoa và cụm lá cao. Trên thị trường hiện nay hai loại này đều có tên gọi là lan ý.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, môi trường nửa râm mát, chịu râm mát khá tốt, kỵ ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp, tính chịu lạnh kém, nhiệt độ mùa đông cần đảm bảo 14 - 16^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Lan ý phát triển khá mạnh, trong mâm trồng cần có vật cố định gốc hoặc xốp kẹp thành bọc.

❷ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Thời kỳ sinh trưởng cứ 15 ngày thay dưỡng chất 1 lần.

❸ Mùa hè cần đặt cây ở nơi râm mát, tránh ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp, ánh sáng nhẹ là tốt, nhưng nếu bị cớm nắng lâu thì cây sẽ khó ra chồi hoa.

❹ Nhiệt độ mùa đông đảm bảo trên 15^{0}C, nếu thấp hơn 10^{0}C thì bị trút lá hoặc bị héo vàng.

❺ Thường xuyên phun nước vào mặt lá, đảm bảo độ ẩm tương đối trên 50%.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường bị vi khuẩn xâm nhập gây bệnh đốm lá, bệnh rầy nâu và bệnh nhiệt thán, có thể dùng

Carbendazim 50% - 500 để phun. Một khi có bệnh thối rễ hoặc bệnh thối gốc phát sinh cần chú ý thông gió và giảm bớt độ ẩm bên ngoài, có thể dùng Chlorothalonil wetable pouders ($C_8Cl_{14}N_2$) 75% - 800 để phun.

Bài trí và ứng dụng

Lan ý có khả năng thích ứng mạnh, trong phòng chỉ cần đặt ở góc tường cũng được. Theo nghiên cứu của Tổng cục không gian Mỹ, lan ý đứng tốp 10 trong số các loài cây đặt trong phòng có tác dụng làm trong sạch bầu không khí. Là một cây có giá trị thưởng thức cao. Lan ý lá xanh biếc, chồi trắng, rất tươi đẹp và cao nhã, là một trong những loài thực vật ngắm lá và ngắm hoa nổi tiếng trên thế giới.

VẠN NIÊN THANH

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ vạn niên thanh.

【Tên tiếng Anh】

Aglaonema modesstum.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở nhiều khu vực.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc, lâu năm, xanh quanh năm, lá hình trứng hoặc hình bầu dục, dài 10 - 20cm, màu xanh đậm, trơn bóng.

【Tập tính sinh thái】

Cây mọc trong các khe rãnh ở trong rừng, ưa nhiệt độ môi trường ấm áp, sợ ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp, sợ lạnh mọc rậm rạp trong môi trường ẩm ướt. Cây có khả năng thích hợp cực mạnh khi ở môi trường khô hạn.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Chọn những bình thủy tinh dáng cao.

❷ Thúc rễ: Cắt đi đoạn thân mang lá, cắm trực tiếp vào trong bình thủy tinh đựng nước, khoảng nửa tháng sẽ ra rễ chùm. Trong thời kỳ ra rễ không được thay nước hoặc di chuyển bình. Cũng có thể tiến hành tạo bồn đối với gốc của cây trồng trên đất, rửa sạch đất trên rễ cho 2/3 rễ ngập trong bình

đựng nước máy, đồng thời thêm lượng nhỏ Carbendazim để chống thối và chống nấm, chờ cho ra rễ thủy sinh.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh thêm lượng nhỏ dưỡng chất đã được pha loãng. Mùa xuân, hạ, thu cứ 5 - 7 ngày thay dưỡng chất 1 lần, mùa đông 15 - 20 ngày thay dưỡng chất 1 lần. Vạn niên thanh chịu được ẩm ướt nên một phần thân có thể cắm ngập vào trong dưỡng chất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Vạn niên thanh trồng trong nước ít bị bệnh hại, mùa hè cần tránh ánh sáng trực tiếp để đề phòng cháy nắng, mùa đông cần cung cấp đầy đủ ánh sáng để đề phòng hiện tượng lá vàng. Thỉnh thoảng cây cũng có xuất hiện bệnh nhiệt thán, khi đó dùng Daisenxin 65% pha loãng 600 - 800 lần để diệt trừ.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây có lá rộng tươi sáng, bốn mùa xanh biếc lại chịu râm mát tốt có thể đặt trong bồn làm cây ngắm lá, hoặc cắm kèm với hoa để trang trí môi trường cũng có thể dùng bồn để trang trí trong phòng.

MÔN HỢP QUẢ

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ môn hợp quả.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ trong rừng ở các khu vực quần đảo Tây Ấn Độ và châu Mỹ nhiệt đới, hiện nay được phân bố rộng rãi ở các khắp các nước trên thế giới.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc, lâu năm, xanh quanh năm. Gốc trưởng thành thì lá có 3 - 9 khía, màu xanh đậm, khá dày, thường hoa có vân đốm màu trắng, trong chồi bao màu trắng hoặc màu đỏ hồng, hoa nở vào mùa thu.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa môi trường nhiệt độ cao, ẩm ướt, nửa râm mát, không chịu được lạnh, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 20 - 28°C, nhiệt độ mùa đông đảm bảo trên 15°C mới có thể phát triển bình thường, thấp hơn 10°C thì lá bị héo và trút lá, yêu cầu độ ẩm không khí khá cao.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Chọn những bình có đường kính trên 15cm, bằng sứ, vững chắc, có thể dùng thủy tinh, sỏi để cố định gốc.

❷ Thúc rễ: Rửa sạch rễ rồi đem bọc rễ cắm vào trong lỗ cố định của mâm trồng.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Dùng các dưỡng chất phối hợp cho cây ngắm lá 45 - 60 ngày thay nước 1 lần. 4/5 rễ ngập trong dưỡng chất, không được để dưỡng chất ngập dưới 1/3 rễ.

Khả năng chịu ánh sáng mặt trời tốt, từ nơi có ánh sáng mặt trời đến những góc râm mát cây đều có thể sinh trưởng tốt. Ở những nơi ánh sáng không đầy đủ thì những đốm trên lá không rõ rệt.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường bị bệnh đốm lá và bệnh nấm nâu, có thể dùng Miconazole Nitrate dạng kem để bôi, hiệu

quả trị liệu rất tốt. Sâu bệnh hại có mạt, sâu keo hay ăn thân lá, có thể ngâm hương muỗi trong 24 giờ, lấy nước đó để phun lên, cũng có thể đốt hương muỗi rồi treo trên gốc, dùng túi nilong che phủ trong vòng 10 phút.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây chủ yếu được trồng trong bồn đặt trong nhà để ngắm lá, cũng có thể treo rủ hoặc treo ở tường để trang trí. Những bồn to thường được trưng bày ở các sảnh lớn, đặt ở nơi nửa râm mát ngoài phòng, khu vực nhiệt độ ấm áp, cũng có thể làm cây để cho leo lên tường, hàng rào.

THẠCH XƯƠNG BỒ

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh.

【Tên tiếng Anh】

Acorus gramineus.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở các tỉnh phía Nam sông Trường Giang, Trung Quốc và ở Nhật Bản.

【Đặc trưng hình thái】

Gốc cao 30 - 40cm. Gốc có mùi thơm, lá dạng sợi, nhọn như kiếm, nở hoa vào tháng 4 đến tháng 5, hoa nhỏ, mọc tập trung, hoa màu xanh, không phải để ngắm.

【Giống loài】

Có một loại biến chủng thuộc giống này là có viền vàng, lá và viền lá có vân dọc, đốm màu trắng sữa, lá

có giá trị thưởng thức cao. Loại biến chủng này xuất xứ ở Trung Quốc và Nhật Bản.

【 Tập tính sinh thái 】

Cây ưa môi trường râm mát, ẩm ướt, ở dưới những gốc cây um tùm vẫn có thể sinh trưởng tốt nhưng không chịu được ánh sáng quá gắt, nếu không lá sẽ bị vàng. Cây không chịu được khô hạn, với nhiệt độ hơi lạnh cây có thể sinh trưởng bình thường.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Chọn bình: Chọn những bình miệng rộng, có đường kính từ 15 - 20cm.

❷ Thúc rễ: Rửa sạch rễ, lấy xốp kẹp thành bọc rồi cho vào trong mâm trồng để cố định rễ.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sử dụng loại dưỡng chất dành cho cây ngấm lá, cứ 15 ngày thay mới 1 lần, dưỡng chất có thể ngập toàn bộ rễ.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Giống này có khả năng thích ứng mạnh nên ít bị sâu bệnh hại.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây mọc thành bụi, lá xanh biếc, trơn bóng, có mùi hương, đặc biệt chịu râm và ẩm. Trồng trong bồn để trang trí bàn sách.

TRẦU BÀ KHÍA (TIỂU THIÊN SỨ)

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ môn hỷ lâm.

【Tên tiếng Anh】

Philodendron cv. Xanadu.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Nam Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Lá có dạng hình bàn tay, mập và dày, có thùy như cánh chim, lá trơn bóng, cành lá dài và thô, rễ khí rất phát triển.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, nhiệt độ nửa râm mát, sợ lạnh và kỵ ánh sáng gắt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Trong thời gian sinh trưởng, cắt lá đầu tiên ở trên đỉnh rồi cắm vào trong nước, sau khoảng 10 ngày thì cây sẽ ra rễ.

❷ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Chọn dùng dưỡng chất cho cây ngắm lá, 15 ngày thay mới một lần. Dưỡng chất có thể ngập toàn bộ rễ.

❸ Chiếu sáng: Cây trồng ở trong phòng cần đặt ở gần cửa sổ nơi có ánh sáng yếu.

❹ Khi nhiệt độ cao và khô ráo cần phun nước xung quanh gốc để giảm nhiệt độ.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường bị bệnh đốm lá xâm hại, khi đó dùng phân tương ứng để phun diệt trừ.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây có dáng lá độc đáo lại khá chịu râm mát, rất thích hợp để đặt trong phòng, sảnh lớn, đặc biệt để thích hợp trong trang trí phòng trà, phòng nhạc, nhà nghỉ thư giãn.

TRẦN BÀ TAY PHẬT

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh.

【Tên tiếng Anh】

Philodendron selloum.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Brazil, Paraguay.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm, gốc cao 1m, trên thân có vết hằn của lá và rễ khí như dây điện. Lá có hình tim dạng trứng, dài 60cm, rộng 40cm, lá có các thùy sâu có hình lông chim. Những lá của cây non thì khá mỏng, có hình tam giác, cùng với sự sinh trưởng của cây thì lá càng to, có chia thùy dạng như cánh chim hoặc chia thùy sâu hơn.

【Tập tính sinh thái】

Cây chịu râm mát khá, là một loại chịu lạnh tốt trong họ môn hỷ lâm, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 18 - 25°C, mùa đông có thể chịu nhiệt độ thấp đến 2°C nhưng trên 5°C là nhiệt độ thích hợp để cây sinh trưởng.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Tiến hành tách bồn đối với gốc trồng trên đất: Rửa sạch rễ, cho toàn bộ rễ ngập vào trong bình đựng nước máy sạch, đồng thời thêm một lượng nhỏ

Carbendazim để phòng chống thối và chống nấm, chờ cho ra rễ mới.

❷ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Chọn dùng các loại dưỡng chất cho cây ngắm lá, 15 ngày thay dưỡng chất 1 lần, dưỡng chất có thể ngập toàn bộ rễ.

❸ Chiếu sáng: Khi đặt trong phòng thích hợp đặt cây ở gần cửa sổ.

❹ Khi nhiệt độ cao khô hạn cần tăng cường phun nước lên gốc để giảm nhiệt độ.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường gặp bệnh đốm lá và bọ cánh cứng. Bệnh đốm lá có thể dùng Miconazole Nitrale, dạng kem để bôi. Với bọ cánh cứng có thể dùng bàn chải mềm nhúng nước xà phòng để chải sạch.

【Bài trí và ứng dụng】

Lá trần bà tay Phật có dáng khá độc đáo, cây chịu râm khá tốt, thích hợp đặt ở các sảnh lớn trong nhà.

HOÀNG KIM CÁT

【Tên gọi】

Thiên nam tinh, họ môn leo.

【Tên tiếng Anh】

Scindapsus aureus.

【Nguồn gốc】

Có xuất xứ ở Đông Nam Á và quần đảo Thái Bình Dương.

【Đặc trưng hình thái】

Có rễ ký sinh, bám vào các cây khô hoặc leo lên tường, lá có dạng da, những cành mọc phía trên khá to, những lá rủ xuống dưới thì nhỏ hơn, bề mặt lá trơn bóng, có đốm màu vàng nhạt và có đường vân, không nở hoa.

【Giống loài】

Hoàng kim cát cũng được trồng khá nhiều ở miền Nam, hiện nay có một số loài được trồng phổ biến bao gồm:

❶ Kim cát: Trên lá có điểm đốm màu vàng và có đường vân, khá đẹp.

❷ Ngân cát: Nhưng đốm và đường vân trên cát có màu phấn trắng, lá càng non thì những đốm và những đường vân có càng nhiều, đây là do các sắc tố trên lá non khá ít, phát triển khá yếu.

❸ Hoàng cát: Lá có màu vàng xanh nhạt, trên mặt lá không có điểm đốm.

❹ Hoàng tâm diệp: Lá có màu xanh tươi, có đốm màu trắng sữa hoặc màu vàng, rất đẹp.

【Tập tính sinh thái】

Ưa sống trong môi trường ấm áp, ẩm ướt, thích hợp với ánh sáng nửa râm mát và trồng trên những nơi đất tơi xốp màu mỡ, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 18 - 25°C, nhiệt độ mùa đông cần đảm bảo trên 10°C. Cây khá mẫn cảm với ánh sáng mặt trời, không chịu được ánh sáng chiếu trực tiếp.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Lựa chọn những bình cao vừa tầm, bằng thủy tinh, có đường kính khoảng 17 - 25cm, bình sứ hoặc bình nhựa.

❷ Thúc rễ: Cắt phần thân có lá đem cắm vào trong bình thủy tinh trong suốt có chứa nước, khoảng nửa tháng sau cây có thể mọc ra rễ chùm màu trắng, khi đó vừa có thể ngắm rễ vừa có thể ngắm lá cây phát triển. Cũng có thể đem mầm cây hoàng tâm diệp dùng nước máy rửa sạch đất bám trên rễ để cây phát triển mọc xuyên qua lỗ đáy của bồn ở tầng phía trên.

Che nắng trong khoảng 7 ngày thì có thể đặt ra nơi có ánh sáng, giữ cho độ ẩm không khí khoảng 60%, sau 14 ngày có thể đặt ra ngoài cho thích ứng dần với môi trường.

❸ Chọn dùng các loại dung dịch dưỡng chất dùng cho cây ngắm lá với nồng độ chỉ bằng 1/3 - 1/ 2 là

được, nồng độ pH = 5,5 - 6,8. Cứ 30 - 45 ngày thì thay dưỡng chất một lần. Đối với những bình trồng cây hoàng tâm diệp thì cần có giá đỡ xung quanh để chúng bám vào hoặc cũng có thể để cho cành lá rủ xuống quanh miệng bồn.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Chủ yếu cây thường bị bọ dây tấn công dẫn đến thối gốc hoặc bị bệnh đốm lá. Khi bị thối rễ có thể dùng thuốc viên Furan 3% để diệt trừ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Lá hoàng kim cát có màu xanh vàng đan xen lẫn nhau, lá đẹp, bắt mắt, cây có thể treo cao rủ xuống dưới trông rất khỏe mạnh, có thể dùng để làm cây cối trang trí treo tường hoặc cột, trưng bày trong nhà, trên các giá đỡ, kệ bàn. Cây có tính chất chịu râm mát nên nó là sự lựa chọn tuyệt vời trong các loài cây đặt trong nhà tắm, còn có thể dùng làm lá cắm kèm với hoa hoặc làm các bồn treo có giá trị thưởng thức cao.

VẠN NIÊN THANH ĐỐM BẠC

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ vạn niên thanh.

【Tên tiếng Anh】

Dieffenbachia amoena.

【Nguồn gốc】

Có xuất xứ từ Brazil và các khu vực nhiệt đới Nam Mỹ, Trung Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc sinh trưởng lâu năm, có thân đứng thẳng, không phân cành nhành mà có các đốt thân rõ rệt, lá to, dài, hình bầu dục hoặc hình trứng bầu dục, viền đều, cành lá có dạng cung tên, chồi non có dạng kim to bản dài,

【Giống loài】

Thường gặp các loại lá phấn tựa như phun tuyết.

【Tập tính sinh thái】

Cây thích hợp sinh trưởng ở nhiệt độ 25 - 30^{0}C, nhiệt độ ban ngày 30^{0}C, nhiệt độ ban đêm 15^{0}C, trong phạm vi sinh trưởng từ tháng 2 đến tháng 9 nhiệt độ đảm bảo từ 18 - 30^{0}C, nhiệt độ thấng 9 đến tháng 2 năm sau vào khoảng 13 - 18^{0}C, nhiệt độ mùa đông không được thấp hơn 10^{0}C nếu không lá sẽ rất

dễ bị chết lạnh, cây ưa độ ẩm không khí khoảng 80%, chịu râm mát và sợ phơi nắng.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Cắt phần thân có mang lá cắm vào trong bình thủy tinh có chứa nước, để trang trí thì dùng đá trắng bỏ vào bình để cố định cây, khoảng nửa tháng sau thấy rễ trắng như ngọc xuất hiện, khi đó có thể vừa ngấm lá vừa ngấm rễ, cũng có thể rửa sạch rễ, lấy thủy tinh để cố định gốc, sau đó để rễ cây ngập trong nước, giữ cho độ ẩm không khí vào khoảng 70%, sau 10 ngày thì cây ra rễ mới.

❷ Tỷ lệ giữa gốc cây và bình là bình cao khoảng bằng 1/3 gốc.

❸ Chọn dùng phối hợp với các dưỡng chất dùng cho cây ngấm lá, cứ 7 - 15 ngày thì thay dưỡng chất một lần.

❹ Thời kỳ sinh trưởng cần thường xuyên phun nước vào mặt lá và cả lưng lá, khi nhiệt độ thấp cần hạn chế lượng nước phun. Vào mùa hè nên đặt cây ở những chỗ râm mát để tránh gió thổi hỏng lá, nhiệt độ mùa đông nên giữ ở khoảng 5^0C.

❺ Cây phát triển tốt nhất ở những nơi ánh sáng vừa đủ, không quá gay gắt, khi đó màu sắc lá đẹp nhất.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây thường bị vi khuẩn xâm hại gây bệnh đốm lá, nâu lá và bệnh nhiệt thán, khi đó có thể dùng Nitrate dạng kem để bôi vào. Cũng có lúc cây bị thối rễ hoặc bị thối thân, khi đó ngoài việc phải thông gió và giảm độ ẩm thì có thể dùng thuốc làm ẩm Chlorothalonil wetabl pouders 75% - 800 để phun cho cây. Ngọn cây rất dễ bị bọ cánh cứng tấn công,

chính vì vậy nên thường xuyên kiểm tra, kịp thời tiêu diệt chúng. Ở vào nhiệt độ cao và hanh khô thì cây dễ bị nhện đỏ xâm hại.

Bài trí và ứng dụng

Vạn niên thanh phấn có lá to bản thích hợp để trang trí trong phòng khách, phòng đọc sách trông rất sang trọng. Cũng có thể dùng cây để đặt ở những nơi công cộng có ít ánh sáng cây vẫn có thể sinh trưởng bình thường, lá xanh tốt, cành rậm rạp, đầy sức sống, đặc biệt thích hợp đặt trong những nơi có kiến trúc hiện đại.

SEN QUAN ÂM

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ cây hải môn.

【Tên tiếng Anh】

Alocasia amazonica.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở vùng nhiệt đới châu Á.

【Đặc trưng hình thái】

Thân cây nhỏ, có từ 4 - 6 lá, lá nhọn như mâu, gân lá có màu trắng bạc, gân chính có dạng ba chạc giao nhau, xunh quanh có 5 - 7 gân bên như hình cánh.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa sống trong môi trường nhiệt độ cao, ẩm ướt, nửa râm mát, nhiệt độ thích hợp 20 - 30^{0}C, nhiệt độ vào mùa đông khoảng 15^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Tiến hành tách bồn sen quan âm, giũ hết đất bám, rửa sạch rễ, lấy viên thủy tinh để cố định gốc trong bình, sau đó để rễ cây ngập 2/3 trong nước, giữ độ ẩm không khí khoảng 70%, 10 ngày sau cây có thể ra rễ mới.

❷ Gốc cây khá nhỏ, nên lựa chọn các loại bình nhỏ và vừa, bồn cũng cần có tỷ lệ tương đương với kích cỡ của gốc (bằng 1/3 chiều cao của gốc là được).

❸ Lựa chọn phối hợp sử dụng với các dung dịch dưỡng chất cho cây ngắm lá, 7 - 15 ngày thì thay mới một lần, để ngập 2/3 hoặc 3/4 rễ là được.

❹ Thời kỳ sinh trưởng cần thường xuyên phun nước vào mặt lá và lưng lá. Cây phát triển tốt nhất ở những nơi ánh sáng vừa đủ, không quá gay gắt, khi đó màu sắc lá sẽ đẹp nhất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Độ ẩm quá cao hoặc quá thấp cây cũng rất dễ bị thối thân vì vậy nên vào mùa đông cần giảm bớt mực nước trong bình.

【Bài trí và ứng dụng】

Sen quan âm có thân đẹp và thẳng, phiến lá rộng, dày và trơn bóng rất độc đáo, gân lá đẹp. Đây là một loại cây ngắm lá đặc sắc được ưa chuộng cả trong và ngoài nước. Cây được trồng trong các bình vừa và nhỏ để đặt trong phòng sách, phòng khách, phòng ngủ và văn phòng đều rất sang trọng.

MINH TY TRẮNG

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ vạn niên thanh.

【Tên tiếng Anh】

Aglaonema commutatum.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở khu vực châu Phi nhiệt đới, Philippin, Malaysia.

【Đặc trưng hình thái】

Lá dài, hình bầu dục, viền đều, cành lá và gân giữa có màu trắng.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa râm mát, kỵ ánh sáng mặt trời quá gay gắt nhưng nếu ánh sáng quá yếu cũng sẽ dẫn đến lá bị thoái sắc, mất màu. Cây ưa nước ẩm ướt, thời kỳ sinh trưởng từ tháng 3 - 8 cần tưới nhiều nước. Mùa hè cần thường xuyên phun nước để tăng độ ẩm môi trường. Cây ưa nhiệt độ cao, không chịu được lạnh. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp vào 20 - 30^{0}C, mùa đông nhiệt độ thấp nhất cũng phải đảm bảo trên 12^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Chọn những bình thủy tinh cao.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bổn đối với cây trồng trên đất, rửa sạch đất bám trên rễ, ngâm rễ trong nước ngập 2/3 rễ vào bình đựng đồng thời thêm chút Carbendazim để chống nấm và thối rễ.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi rễ mới mọc ra có thể thêm lượng loãng dung dịch dưỡng chất. Cứ 7 - 10 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần. Minh ty cành trắng có khả năng chịu nước ẩm ướt khá tốt nên có thể trực tiếp đặt rễ ngâm trong dung dịch dưỡng chất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường bị vi khuẩn gây bệnh đốm lá hoặc bệnh nhiệt thán nên cần định kỳ phun thuốc Bordeaux để diệt trừ.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây thường được trồng để làm cây ngắm lá trong nhà, có giá trị thưởng thức cao.

【Chú ý】

Toàn gốc cây có độc, không được ăn, nếu ăn nhầm phải thì có thể gây ra hiện tượng viêm lưỡi, viêm miệng, đau bụng, đi ngoài, cần phải đưa đến bệnh viện kịp thời.

MÔN ĐUÔI NHỌN

Còn gọi là môn bà mài loan, môn lão hổ, phổ giới, môn đại ma, sen quan âm, môn hải giáp.

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ hải môn.

【Tên tiếng Anh】

Alocasia cucullata.

【Nguồn gốc】

Phân bố ở một số tỉnh ở Trung Quốc và một số nước Đông Nam Á.

【Đặc trưng hình thái】

Lá thường mọc thành từng khóm, phiến lá nhỏ, có hình tim, đầu lá dài và nhọn, mặt lá có màu xanh đậm, bóng.

【Tập tính sinh thái】

Là loại cây có thể chịu hạn, ưa râm mát và thích nhiệt độ cao, môi trường ẩm ướt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì bộ phận rễ cây khá thô và thẳng nên cần chọn những loại bình dáng cao.

❷ Thúc rễ: Có thể cắt lấy phần thân có lá và cắm vào trong bình thủy tinh chứa nước, dùng rêu hoặc

viên đá nhỏ để cố định cây, nửa tháng sau có thể nhìn thấy cây mọc ra rễ chum mới màu trắng.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi mọc rễ thủy sinh cần thêm lượng nhỏ dung dịch dưỡng chất pha loãng, cứ 7 - 10 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần dưỡng chất. Môn đuôi nhọn chịu nước ẩm ướt tốt nên rễ có thể cắm trực tiếp vào dung dịch dưỡng chất.

Phòng chống sâu bệnh: Cây thường bị vi khuẩn xâm hại gây ra đốm lá hoặc bệnh nhiệt thán trên lá, khi đó có thể định kỳ phun dung dịch Bordeaux để diệt trừ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có thân rễ khá to, dáng vẻ độc đáo, chịu được khô hạn, chịu râm, sức sống mạnh nên thích hợp để trồng làm cây ngắm lá trong nhà.

BẠCH DIỆP

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ bạch diệp.

【Tên tiếng Anh】

Spathiphyllum mauna.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ từ khu vực nhiệt đới Nam Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc, cây lâu năm. Gốc giống lan ý nhưng khá lớn, cao 1 - 2m thường phát triển một thân đơn, cây không dễ đâm chồi bên, lá màu xanh đậm, trơn bóng, dày, rộng và to, lá dài 40 - 50cm, rộng 20 - 25cm, lá có các loại lá tròn, lá nhọn nhưng đẹp nhất vẫn là lá tròn. Trồng sau 1,5 - 2 năm thì ra hoa, chồi bao màu trắng to, rộng 10 - 12cm, dài 30 - 35cm, thời kỳ nở hoa có thể kéo dài hơn 2 năm.

【Tập tính sinh thái】

Là cây ưa nhiệt độ cao, sợ lạnh, ưa râm mát, sợ ánh sáng mặt trời gay gắt, cây ưa ẩm ướt, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 18 - 25^{0}C, khi nhiệt độ thấp khoảng 5^{0}C trong thời gian ngắn thì không có ảnh hưởng trực tiếp đối với cây, khi nhiệt độ khoảng 30^{0}C hoặc cao hơn thì chỉ cần không bị phơi nắng, đảm bảo che nắng kỹ, cung cấp đầy đủ nước thì cây vẫn có thể phát triển an toàn, có khả năng thích ứng với nhiệt độ khá cao.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Bạch diệp có dáng gốc to, cây khỏe mạnh, cần bình đựng có cốc cố định cây loại lớn vững chắc.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn cho cây trồng trên đất, loại bỏ đất, rửa sạch rễ, cho nước máy ngập 2/3 rễ vào trong bình, đồng thời thêm một lượng nhỏ dung dịch chống nấm, chống thối Carbendazim, chờ cho cây ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Vào thời kỳ sinh trưởng cứ 15 ngày thay mới dưỡng chất một lần. Đảm bảo nước ngập 2/3 rễ, thường xuyên tưới nước trên bề mặt lá, độ ẩm tương đối đảm bảo trên 50%.

Mùa hè cần đặt cây ở những nơi được che nắng, tránh ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp, nhưng nếu để cớm nắng trong một thời gian dài thì cây khó ra chồi hoa. Mùa đông cũng cần giữ nhiệt độ trên 15^{0}C, thấp hơn 10^{0}C thì cây sẽ dễ bị trút lá hoặc lá héo vàng.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Bạch diệp có khả năng kháng sâu bệnh khá tốt nên không dễ bị bệnh hại, nhưng ở vào thời kỳ cây sinh trưởng mạnh nhất thì lá có màu xanh đậm, dễ bị sâu xanh xâm hại như khi không được thông thoáng gió thì có thể thấy sâu ăn lá non tạo thành lá có hình lạ, không có khía, có vết nâu ảnh hưởng đến giá trị mỹ quan và cả sự sinh trưởng bình thường của cây.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Lục cự nhân rất đẹp, xanh biếc quanh năm, có khả năng chịu râm mát nên thích hợp để trang trí phòng khách hay góc tường.

KIM TIỀN PHỤNG

【Tên gọi】

Thuộc loài trúc môn, họ tiêu trúc môn.

【Tên tiếng Anh】

Cternanthe makoyana.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ từ các khu rừng nhiệt đới Nam Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Phần sát gốc có những cụm cành, gốc cao 20 - 30cm, lá hình bầu dục dài, mặt lá màu xanh trắng, gân lá có vân đốm màu nâu, lá xanh quanh năm, lá bóng độc đáo, những vệt đốm màu nâu rất giống lông đuôi công.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa sống trong môi trường nửa râm mát, nhiệt độ cao, độ ẩm lớn và không chịu được lạnh, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp vào khoảng 20 - 30^{0}C, nếu nhiệt độ trên 35 hoặc dưới 7^{0}C thì cây phát triển kém, nhiệt độ mùa đông không được quá thấp nếu không cây rất dễ bị cuốn lá.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Kim tiền phụng có gốc thẳng ngay ngắn, đẹp, nên chọn các bình rộng hài hòa với độ lớn của gốc.

❷ Thúc rễ: Chọn dùng dưỡng chất dành cho cây ngấm lá, 30 ngày thay dưỡng chất một lần, mực dưỡng chất chỉ cần ngập 2/3 rễ.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Cần thường xuyên phun nước trên mặt lá, giữ độ ẩm không khí tương đối cao để tạo điều kiện cho lá phát triển nếu không cây sẽ rất dễ bị cuốn lá. Mùa hè nhiệt độ cao, ánh sáng mạnh nên cần kịp thời tiến hành che nắng. Trong quá trình cây phát triển nên cắt đi những cành mọc quá cao và những lá hỏng, cũng cần cắt tỉa bớt gốc nếu mật độ quá dày để đảm bảo thoáng gió và giảm sâu bệnh.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Thường thì cây rất ít bị sâu bệnh xâm hại nhưng cần chú ý giữ không khí thông thoáng đề phòng sự tấn công của bọ cánh cứng.

【Bài trí và ứng dụng】

Kim tiền phụng có đường vân lông màu vàng xanh, đẹp và bắt mắt, bồn cây thích hợp để trang trí phòng khách, phòng sách, phòng ngủ trông rất ưa nhìn và xanh tốt.

TÍA TÔ CÀNH

【Tên tiếng Anh】

Coleus blumei.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ từ các khu vực nhiệt đới.

【Đặc trưng hình thái】

Mầm cây đem trồng thường được giữ ngắn dưới 30cm, gốc có lông, lá có thể dài tới 15cm, mặt lá màu xanh, có vân đốm màu vàng nhạt, hồng đào, đỏ son, màu tím, hoa nở trên ngọn cây, hoa nhỏ, màu xanh da trời nhạt hoặc màu tím nhạt. Thường gặp một số giống sau:

❶ Tía tô cảnh ngũ sắc: Lá có vân đốm màu vàng nhạt, hồng đào, đỏ son hoặc hồng đậm..

❷ Tía tô cảnh mọc thành khóm: Cây thân leo, gốc cao 80 - 100cm, lá xanh tươi, hình trứng dạng tim, mép lá có răng cưa. Hoa có màu xanh da trời, hoa xếp như dạng ô, ra 3 - 10 bông. Thời kỳ nở hoa vào tháng 11, 12.

【Tập tính sinh thái】

Là cây ưa nhiệt độ cao, có khả năng thích ứng cao, nhiệt độ mùa đông không được thấp hơn 10^{0}C, mùa hè nhiệt độ cao cần tăng cường che nắng, cây ưa ánh sáng đầy đủ để giúp cho lá được tươi xanh.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Bình cắm có thể là những bình miệng rộng, cũng có thể dùng bình đựng nước khoáng đem cắt bỏ phần trên, lấy phần dưới đựng nước sạch, bình và nước phải đảm bảo sạch sẽ.

❷ Cắt và cắm ngọn: Khi những cành chính và những cành bên có 4 đốt hoặc dài khoảng 10cm thì chọn những cành to khỏe, phần gốc chỉ giữ lại 1 - 2 đốt mọc lá, phần trên thì cắt đi, miệng cắt phải phẳng không có vết trầy xước. Sau đó, cắt bỏ đi lá ở phần cuối cùng của cành, đồng thời gộp 3 - 5 cành dùng dây quấn chúng lại với nhau và đem cắm xuống nước.

❸ Chăm sóc khi cắm xuống nước: Thường chỉ cắm cành ngập 3 - 4cm trong nước là tốt nhất. Sau đó, đặt vào nơi tán ánh sáng, chú ý cứ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, mỗi ngày đều phải thêm lượng nước đã bị bốc hơi trong bình, thường ở điều kiện nhiệt độ 18 - 25^{0}C thì 7 - 10 ngày có thể thấy cây ra rễ trắng.

❹ Dưỡng chất bổ sung: Sau khi cây ra rễ có thể thêm dung dịch dưỡng chất dùng cho cây ngắm lá, nồng độ bằng 1/3 so với tiêu chuẩn, cứ 5 - 7 ngày dần dần tăng nồng độ dưỡng chất đến khi đạt tiêu chuẩn.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Thời kỳ sinh trưởng cây thường bị bệnh đốm lá xâm hại, dùng thuốc tính ẩm Topsin - M 50% - 1.000. Khi trồng cây trong phòng rất dễ bị bọ cánh cứng, nhện

đỏ và bọ trắng tấn công, có thể dùng Omethoate 40% - 1.000 phun dạng sương để diệt trừ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây đặt ở trong phòng đại đa số nên chọn những cây vừa và nhỏ, màu sắc nhạt bình sáng bóng giúp làm nổi bật màu sắc lá. Để dáng gốc được đẹp thì cần cắt bỏ phần hoa chưa nở, thường đặt ở những bàn thấp hoặc bên cửa sổ để ngắm. Cũng có thể trồng trong vườn nhà hoặc để nhiều bồn hoa đặt trong sảnh, hội trường, rạp hát...

CÂY LÁ DỨA

【Tên tiếng Anh】

Pandanus tectori.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ từ khu vực châu Phi, Madagasca.

【Đặc trưng hình thái】

Lá mọc thành từng cụm trên đỉnh thân cành lá, phát triển dạng xoáy ốc, hình kim to dạng dạng kiếm, mép lá và cuối gân chủ có gai móc câu, màu lá chủ yếu là màu xanh.

【Giống loài】

❶ Cây lá dứa gai đỏ: Có hình kim to bản dạng kiếm, thường dài 80 - 120cm, rộng 4 - 8cm, viền lá và gân chính phía dưới có gai nhọn màu đỏ.

❷ Cây lá dứa lá đốm: Lá dạng kiếm, bên mép viền có màu vàng trắng.

【Tập tính sinh thái】

Cây khỏe mạnh, ưa ánh sáng mặt trời đầy đủ, chịu được râm mát, chịu khô hạn và cũng chịu được cả ẩm ướt, ưa sống trong môi trường nhiệt độ cao, màu mỡ, nhiệt độ thích hợp cho thời kỳ sinh trưởng từ 23 - 32^{0}C, mùa đông nhiệt độ phải ấm áp và tránh gió, không được thấp hơn 10^{0}C.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Chọn bình: Vì cây có lá mọc theo dạng xoáy ốc, gốc cây khá nhỏ và dài, nên thích hợp sử dụng các loại bình tròn, vuông bằng thủy tinh.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, ngâm trực tiếp rễ cây vào trong bình đựng nước đồng thời thêm lượng nhỏ chất chống nấm, chống thối Carbendazim, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi cây ra rễ mới có thể thêm lượng chất dinh dưỡng đã pha loãng, vì cây không hao nhiều dưỡng chất nên cứ 7 - 10 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới dưỡng chất một lần, nồng độ pH từ 5,5 - 6.

Khi mới trồng thì mực dưỡng chất không nên để quá cao, chỉ cần vừa ngập tới rễ là được.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Loài này ít khi bị sâu bệnh xâm hại, nếu không được thông thoáng gió thì dễ bị bọ cánh cứng tấn công, khi đó có thể dùng trực tiếp bàn chải đánh răng chấm vào nước xà phòng rồi quệt lên cây để diệt trừ, cũng có thể dùng các loại thuốc Imidacloprid để phun.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Gốc cây có nhiều rễ đẹp, hình thái kỳ lạ, đặc thù. Lá mọc theo kiểu xoáy trôn ốc, viền lá và gân chủ có gai móc câu. Gốc cây phát triển tự nhiên, là loại cây trồng trong nhà để ngắm lá.

LAN TỬU BÌNH

【Tên gọi】

Thuộc loài thiết lan, họ lan tửu bình.

【Tên tiếng Anh】

Nolina recurvata.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ từ các vùng khô hạn Tây Bắc Mexico.

【Đặc trưng hình thái】

Thân cành cứng cáp, phần dưới gốc phình ra như bình rượu tạo nên một dáng vẻ độc đáo, lá trên ngọn rủ xuống như chiếc ô, là loài thực vật nhiệt đới để thưởng thức lá.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa ánh sáng mặt trời, một năm 4 mùa đều có thể chịu được ánh sáng chiếu trực tiếp, tức là dưới ánh nắng gay gắt mùa hè cây vẫn có thể phát triển tươi tốt, lá không hề bị cháy nắng. Nhưng cây không chịu được lạnh giá. Ở miền Bắc cần chuyển cây vào phòng trước khi có sương rơi, đặt ở nơi ấm áp có ánh nắng chiếu. Nhiệt độ trong phòng thích hợp nhất ở 10^{0}C, nếu thấp hơn 5^{0}C cần chọn biện pháp giữ ấm để phòng đông giá.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì lan tửu bình có phần gốc khá to và lá mọc theo kiểu xoáy ốc nên cần chọn các

loại bình thủy tinh mảnh và dài, có dạng hình tròn để trồng.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, ngâm trực tiếp rễ cây vào trong bình đựng nước đồng thời thêm lượng nhỏ chất chống nấm, chống thối Carbendazim, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi rễ mới mọc ra, có thể thêm một lượng loãng dưỡng chất. Lan tửu bình có thân cành nhỏ, rễ thô, lá thẳng và hao ít dưỡng chất. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 20 - 30 ngày thay nước một lần, nồng độ pH = 5,5 - 6.

Khi mới bắt đầu trồng không nên để mực dưỡng chất quá cao, chỉ cần ngập 1/3 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Mùa hè nhiệt độ cao, khô hạn, có phát sinh bệnh bọ cánh cứng và nhện đỏ nên khi vào hè cần đặt gốc ở những nơi không khí lưu thông, thường xuyên phun nước cho gốc và mặt đất để giảm nhiệt độ, tăng độ ẩm không khí. Một khi đã bị sâu bệnh hại, có thể lần lượt dùng chất diệt sán O_3 20% -1.000, thuốc diệt sâu keo 50% - 1.000 - 1.500 để loại trừ.

【Bài trí và ứng dụng】

Lan tửu bình có loại cây ngắm lá, thân cành đẹp, dáng lá uốn lượn, dùng để tô điểm trong phòng. Cây thường thích hợp đặt trong phòng khách, phòng sách, trang trí hội trường, đều tạo ra cảm giác mới lạ, tinh tế cho người nhìn ngắm.

HẢI MÔN

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ hải môn.

【Tên tiếng Anh】

Alocasia macrorrhiza.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ tư tỉnh Vân Nam, Trung Quốc, nơi cao hơn mực nước biển 200 - 1.100m trong các khu rừng mưa nhiệt đới và rừng nguyên sinh hoang dã.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc, cây lâu năm. Cành thô, to, màu nâu, bên trong có chứa nhiều chất dịch nhầy dính. Lá dài khoảng 30cm, có hình chiếc mâu, cành lá dài, dài 10 - 20cm, màu xanh nhạt hoặc màu trắng sữa, phần gốc có màu xanh bóng.

【Tập tính sinh thái】

Sinh trưởng ở nhiệt độ 20 - 30^{0}C, có thể chịu được nhiệt độ thấp nhất là 8^{0}C, mùa đông nhiệt độ trong phòng không được thấp hơn 5^{0}C. Là loại ưa sống trong môi trường nửa râm mát, nên đặt ở những nơi vừa có thể che nắng lại thoáng gió. Không được đặt ở nơi ánh nắng gay gắt chiếu trực tiếp vào để tránh hiện tượng cháy nắng trên diện tích lớn ở gốc. Đặc biệt cây ưa ẩm ướt, vào mùa phát triển yêu cầu độ ẩm không khí trên 60%.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Trực tiếp tiến hành tách bồn từ cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, bỏ toàn bộ rễ ngâm vào trong bình đựng nước. Đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❷ Chọn dung dịch dinh dưỡng cho cây ngấm lá, cứ 15 ngày thay mới một lần, mực chất dinh dưỡng có thể để ngập toàn bộ rễ.

❸ Cây trồng trong phòng thích hợp đặt ở bên cạnh cửa sổ.

❹ Khi nhiệt độ cao, khô hạn, cần kịp thời tưới nước, giảm nhiệt độ cho cây.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Vào thời kỳ ngừng phát triển cây thường xuất hiện bệnh thối mầm ở phần thân gốc cây, có thể dùng Sreptomycin 72% - 3.000 để phun, đặc biệt có thể phun nhiều hơn vào những vết bị xâm hại.

【Bài trí và ứng dụng】

Thân cành hải môn khá thô và to, lá rộng, cây có tính chịu râm mát cao, thích hợp đặt trong phòng có không gian rộng.

DỪA MINI

【Tên gọi】

Thuộc loài cọ, họ dừa mini.

【Tên tiếng Anh】

Chamaedorea elegons.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở vùng Bắc Bộ Mexico và Guatemala.

【Đặc trưng hình thái】

Thường thấy những gốc được trồng cao khoảng 30 - 60cm, thân cành mảnh và dài, lá mọc ra từ ngọn, màu xanh đậm.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa môi trường nửa râm mát, ấm áp, ẩm ướt, không chịu được lạnh, sợ ánh sáng mạnh chiếu vào, chịu được khô hạn. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp nhất vào tháng 3 đến tháng 9, tức khoảng từ 18 - 24°C,

hoặc từ tháng 9 đến tháng 3 năm sau, tức từ 13 - 18°C. Mùa đông nhiệt độ không được thấp hơn 10°C, ưa môi trường hơi chua.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Rửa sạch bùn đất bám trên rễ, đất vào trong mâm trồng, dùng thủy tinh hay viên sỏi để cố định gốc. Cũng có thể ngâm trực tiếp 1/2 rễ vào trong bình chứa nước máy có nhỏ Carbendazim, khoảng 25 ngày sau có thể thấy rễ mới.

❷ Chọn dùng các loại dưỡng chất dành cho cây ngấm lá, nồng độ pH = 5,8 - 6,5, 15 ngày thay dưỡng chất mới một lần, tháng 5 đến tháng 9 là thời kỳ sinh trưởng mạnh, cần đặt cây ở những nơi được che nắng, tán ánh sáng. Mùa hè cây sinh trưởng mạnh, cần kịp thời bổ sung nước, phun nước nhiều, bỏ đi những lá héo úa bên cạnh và cắt đi những cành khô để giữ cho cây luôn tươi mới và bắt mắt.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Dừa mini sống trong điều kiện ẩm ướt, nhiệt độ cao nên dễ bị bệnh đốm nâu, khi phát hiện bệnh cần kịp thời diệt trừ. Khi không khí khô hanh và không thông thoáng gió thì dễ phát sinh bọ cánh cứng, có thể dùng tay cạo đi hoặc dùng Rogor oxy hóa 800 - 1.000 để phun.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây chịu được râm mát, thích hợp dùng các bồn vừa và nhỏ để trưng bày trong phòng, trang trí phòng khách, phòng sách, phòng hội nghị, làm tăng không khí nhiệt đới.

DỪA QUỐC VƯƠNG

【Tên gọi】

Thuộc loài cọ, họ cọ suối.

【Tên tiếng Anh】

Ravenea rivularis.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ từ Madagasca.

【Đặc trưng hình thái】

Gốc cao to, thân đơn, thẳng, gốc trưởng thành có thể cao 9 - 12m, cao nhất có thể tới 25m, đường kính 80cm, bề mặt ngoài trơn bóng, ngọn lá quá dày sau khi bị trút xuống thường để lại vòng vân.

【Tập tính sinh thái】

Cây mọc ở những nơi kênh rạch hoặc bờ sông và nơi có ánh sáng đầy đủ. Cây ưa sống trong môi trường ánh sáng và nước đầy đủ, cũng có thể chịu được giá lạnh, chịu râm mát.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Rửa sạch đất bám trên rễ, trồng vào trong cốc đựng dưỡng chất, dùng viên sành hoặc sỏi để cố định gốc, phần dưới thì cắm ngập trong nước.

❷ Sau khi cây ra rễ mới, dùng dưỡng chất cho cây ngắm lá, cứ 15 ngày thay mới dưỡng chất một lần. Tháng 5 đến tháng 9 là thời kỳ sinh trưởng mạnh nhất, đặt cây ở những nơi tán ánh sáng, được

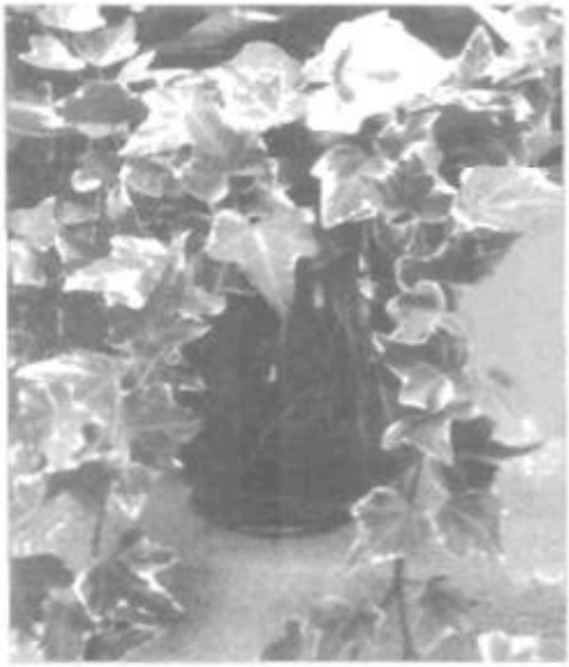
che nắng để bảo vệ. Mùa hè cây sinh trưởng mạnh nhất, cần kịp thời bổ sung nước và phun nước nhiều hơn, cắt bỏ những phần cành lá khô héo để giữ cho cây luôn tươi xanh.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây dễ mắc bệnh đốm lá, lúc đầu là những vết đốm nhỏ như hạt gạo, dùng Carbendazim 800 để phun dạng sương lên lá, cứ 10 - 15 ngày một lần là được.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có tính chịu râm mát, rất thích hợp để trồng trong nhà, trang trí phòng khách, phòng sách, phòng hội nghị.

MÂY THƯỜNG XUÂN

【Tên gọi】

Thuộc loài ngũ gia, họ thường xuân.

【Tên tiếng Anh】

Hedera nepalensis.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở các tỉnh phía Nam Thái Lĩnh, Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Là loại cây leo, thân có rễ khí. Lá mọc trên những cành khỏe có hình trứng dạng tam giác, lá trên những cành hoa có hình trứng hoặc hình củ ấu. Hoa nhỏ, màu trắng xanh nhạt, có mùi thơm, thời kỳ nở hoa vào tháng 9 đến tháng 11.

【Giống loài】

Trên thị trường hiện có xuất hiện nhiều loại mây thường xuân lá bạc, lá đốm, mây thường xuân kim dung, mây thường xuân cuốn lá, mây thường xuân tuyết ngọc.

Cùng họ này thường được trồng một số loại sau:

❶ Mây thường xuân Canariensis: Còn có tên gọi khác là mây thường xuân Algieria, Ireland. Đây là loại mây thường xuân có lá to nhất, viền lá có 3 - 7 khía nông, gốc hình tim, mặt lá thường có màu trắng vàng, xanh hoặc các đốm hoa.

❷ Mây thường xuân tây dương (h.helix): Tên gọi khác là thường xuân châu Âu, mây thường xuân Anh, thân màu đỏ nâu, lá có 3 - 5 khía, hình tim, lưng lá có màu xanh vàng, hình dạng lá thay đổi phong phú.

【Tập tính sinh thái】

Chịu râm mát khá tốt, có thể sinh trưởng trong môi trường ánh nắng đầy đủ. Có thể chịu nhiệt độ thấp trong khoảng thời gian ngắn (-7 đến -5^{0}C). Yêu cầu cao với môi trường đất, ưa đất ấm áp, ẩm ướt, tơi xốp.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Mây thường xuân có cành cây nhỏ và dài, thích hợp chọn các loại bình thủy tinh cao.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn đối với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, trực tiếp ngâm vào trong bình chứa nước máy sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ mới, có thể thêm lượng thích hợp dưỡng chất pha loãng. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần dưỡng chất, pH = 5,5.

❹ Khi mới bắt đầu trồng mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 1/3 hoặc 1/2 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây dễ mắc bệnh đốm lá, lúc đầu là những vết đốm nhỏ như hạt gạo, dùng Carbendazim 800 để phun dạng sương lên lá, cứ 10 - 15 ngày phun một lần là được.

【Bài trí và ứng dụng】

Bồn cây đặt trong nhà chủ yếu để ngắm lá, có thể dùng làm giá hoa rủ xuống trên đỉnh tủ sách hoặc treo trước cửa sổ; cũng có thể dùng những bồn nhỏ thích hợp để trang trí phòng khách, phòng sách, bàn trà, còn có thể treo thành các cột mây, chúng có thể hấp thu formaldehyde, loại bỏ dimethylbenzene.

【Chú ý】

Nếu ánh sáng quá mạnh hoặc độ ẩm không đủ thì viền lá rất dễ bị khô héo, khi đó cần đặt cây ở những nơi có ánh sáng chiếu vừa đủ, thường xuyên phun nước cho lá để tránh hiện tượng lá úa.

KIM BÀN TÁM CẠNH

(Còn gọi là bát giác bàn, bát thủ, thủ thụ).

【Tên gọi】

Thuộc loài ngũ gia, họ kim bàn tám cạnh.

【Tên tiếng Anh】

Fatsia japonica.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ Nhật Bản, hiện nay được trồng khắp các khu vực có khí hậu ấm áp trên thế giới.

【Đặc trưng hình thái】

Lá to, hình như bàn tay, có 5 - 7 khía, hoa màu trắng. Thời kỳ nở hoa vào tháng 10 đến tháng 11.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ cao, độ ẩm lớn, chịu râm mát, cũng có thể chịu lạnh, ưa ẩm ướt và sợ khô hạn, thích hợp sinh trưởng trên đất màu mỡ, tơi xốp và được thoát nước tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Gốc to, lá to nên cây thích hợp trồng trong các bình hình tròn hoặc hình vuông thấp.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn đối với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, cắt bỏ phần rễ chum phía dưới, sau đó trực tiếp ngâm vào trong bình chứa nước máy

sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh mới, có thể thêm lượng thích hợp dưỡng chất pha loãng. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần dưỡng chất, pH = 5,5.

Mới bắt đầu trồng mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 1/3 hoặc 1/2 rễ.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Thường gặp bệnh nhiệt thán hoặc bệnh đốm lá, có thể dùng Nitrate dạng kem bôi lên. Sâu bệnh hại có các loài bọ cánh cứng, dùng hành tây, cần tây, gừng và lá đào, lá kim hạnh, xa tiền thảo, cắt nhỏ nghiền nát, thêm nước vào ngâm và phun lên lá.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có hình thù lá kỳ lạ, dáng đẹp, lá màu xanh đậm, tỷ lệ che phủ lớn, chịu râm mát tốt nên là loại cây rất thích hợp để trồng trong nhà, đặt ở những sảnh lớn.

NGŨ GIA BÌ CHÂN CHIM

【Tên gọi】

Thuộc loài ngũ gia, họ cây bùm bụp.

【Tên tiếng Anh】

Schefflera octophylla.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở quần đảo Thái Bình Dương.

【Đặc trưng hình thái】

Là loại cây cao to, có dạng tay, lá kép cùng sinh trưởng, lá nhỏ có 6 - 11 cánh lá, có hình bầu dục hoặc hình trứng, viền đều. Hoa hình nón mọc trên ngọn.

【Tập tính sinh thái】

Cây không có yêu cầu cao với nhiệt đội, ưa sống trong môi trường nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, nhiệt độ

sinh trưởng thích hợp 15 - 30°C, độ ẩm không khí 50 - 70%, độ ẩm không khí không được quá thấp nếu không sẽ gây vàng lá, trút lá ở lá phía dưới gốc, gây mất đi sự trơn bóng với những lá trên đỉnh, có khả năng thích ứng cao với ánh nắng.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Cây có gốc và lá to, hình bàn tay, nên cây thích hợp trồng trong các bình hình tròn hoặc hình vuông bằng thủy tinh có tính ổn định cao.

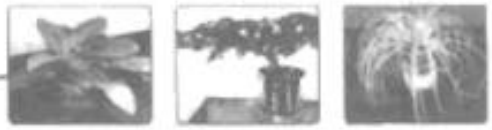
❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn đối với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, cắt bỏ phần rễ chùm phía dưới, sau đó trực tiếp ngâm vào trong bình chứa nước máy sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới. Phần trên có thể dùng thủy tinh hoặc sỏi để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh mới, có thể thêm lượng thích hợp dưỡng chất pha loãng. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần dưỡng chất, pH = 5,5.

Mới bắt đầu trồng mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 1/3 hoặc 1/2 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây ít khi bị bệnh xâm hại, các loại sâu tấn công chủ yếu có nhện đỏ, bọ cánh cứng. Lấy 250g tỏi vỏ tím, thêm nước ngâm trong 30 phút, giã nát lấy

nước, thêm nước pha loãng 10 lần rồi phun cho cây; hoặc lấy ớt đỏ khô 50g, thêm 1.000g nước sạch đun sôi 15 phút, lọc lấy chất bên trên để trừ nhện đỏ. Sâu bệnh hại có các loài bọ cánh cứng, dùng hành tây, cần tây, gừng, và lá đào, lá kim hạnh, xa tiền thảo, cắt nhỏ nghiền nát, thêm nước vào ngâm và phun lên lá hoặc tưới vào đất.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Khi chăm sóc trong phòng, nên đặt cây ở những nơi có ánh nắng như phòng khách, phòng sách.

NGŨ GIA BÌ

【Tên gọi】

Thuộc loài ngũ gia, họ cây chân vịt.

【Tên tiếng Anh】

Schefflera actinophylla.

【Nguồn gốc】

Ở một số đảo Australia và Thái Bình Dương.

【Đặc trưng hình thái】

Thân cành thẳng, ít phân nhánh, lá kép dạng bàn tay, số lượng lá thay đổi cùng với số năm tuổi của cây, cuống lá màu nâu đỏ.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa sống trong môi trường nhiệt độ cao, ẩm ướt, thông thoáng gió, ánh sáng chiếu đầy đủ, nhiệt độ an toàn cho mùa đông ở 8^0C, cần chú ý công tác giữ ấm cho cây vào mùa đông. Mùa hè cây kỵ ánh sáng gắt chiếu thẳng vào, cần phải đảm bảo che nắng 30 - 40%. Ánh sáng quá mạnh lá sẽ bị mất đi độ trơn bóng mà khô héo dần, nếu quá cớm cũng sẽ gây trút lá.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Cây có gốc và lá to, hình bàn tay, nên cây thích hợp trồng trong các bình hình tròn hoặc hình vuông bằng thủy tinh có tính ổn định cao.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn đối với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, cắt bỏ phần rễ chùm phía dưới, sau đó cho rễ xuyên qua một mâm đựng rồi ngâm vào trong bình chứa nước máy sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới. Phần trên có thể dùng thủy tinh hoặc sỏi để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh mới có thể thêm lượng thích hợp dưỡng chất pha loãng. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần dưỡng chất, pH = 5,5.

Mới bắt đầu trồng mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 1/3 hoặc 1/2 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây ít khi bị bệnh xâm hại, các loại sâu tấn công chủ yếu có nhện đỏ, bọ cánh cứng... Phương pháp diệt trừ giống với cây tay ngỗng.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây có lá rộng, to, mềm và rủ xuống giống như chiếc ô, dáng gốc đẹp và mềm mại, thích hợp trưng bày trong phòng khách hay góc tường, bên ghế sofa.

TÙNG CHÂU ÂU

【Tên tiếng Anh】

Araucaria heterophylla.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ từ các vùng đảo thuộc châu Đại Dương và các đảo phía Đông Bắc Australia.

【Đặc trưng hình thái】

Cây xanh quanh năm, chiều cao có thể đạt 50m, vỏ cây màu xám đậm, nứt thành những miếng mỏng, lá hình cưa, uốn lên trên.

【Tập tính sinh thái】

Có nguồn gốc từ khu vực nhiệt đới, ưa nhiệt độ cao, môi trường ẩm ướt, ưa ánh sáng mặt trời chiếu đủ, chịu nửa râm mát, không thể sinh trưởng khi đặt ở nơi cớm nắng. Mùa hè nhiệt độ cao cần tránh nắng gay gắt, nếu ánh sáng không đủ cây rất rễ bị lốp, vồng, mất đi dáng đẹp của gốc.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì đây là loại cây to, cành lá rậm rạp, nên cây thích hợp trồng trong các bình thủy tinh to và vững chãi.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn đối với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, cắt bỏ một phần rễ chùm phía dưới, sau đó cho rễ xuyên qua một mâm đựng rồi

ngâm vào trong bình chứa nước máy sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới. Phần trên có thể dùng thủy tinh hoặc sỏi để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh mới, có thể thêm lượng thích hợp dưỡng chất pha loãng. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần dưỡng chất, pH = 5,5.

Mới bắt đầu trồng mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 1/3 hoặc 1/2 rễ là được.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây ít khi bị bệnh xâm hại, thường sinh trưởng khỏe mạnh.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Đây là giống cây có giá trị thưởng thức cao, nổi tiếng, khả năng sinh trưởng rất mạnh, không bị sâu bệnh xâm hại, không sợ khô hay ướt. Cây gia tăng nhịp điệu cho cuộc sống, chăm sóc tinh thần, bổ sung oxy, có thể hấp thu các chất khí có hại. Cây thích hợp đặt ở trong phòng có ánh sáng khá mạnh.

TRÚC BỤNG PHẬT

【Tên tiếng Anh】

Bambusa vulgaris.

【Nguồn gốc】

Là loài đặc trưng của vùng Quảng Đông (Trung Quốc).

【Đặc trưng hình thái】

Cây thuộc giống trúc bụi, bình thường gốc cao 2,5 - 5m, to 1,2 - 5,5cm, thân và cành độc đáo, thân thường chỉ cao 25 - 50cm, phần dưới các đốt cành phình to như chiếc bình, hình dạng giống như bụng Phật. Thân non có màu xanh đậm, hơi chút phấn trắng, thân già có màu vàng trầm, lá hình kim to bản dạng trứng hoặc hình kim to bản dạng chữ nhật dài.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa sống trong môi trường ấm áp, ẩm ướt và đầy đủ ánh sáng, không chịu được lạnh, sợ khô hạn

và ánh sáng gay gắt, mùa đông nhiệt độ không được thấp hơn 5^0C.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❷ Thúc rễ: Đầu xuân tháng 2 hoặc mùa mưa đem trồng là tốt nhất. Nên chọn 3 - 5 cành trúc mẹ có nhiều rễ để cho rễ dưới gốc ngập sâu trong nước.

❶ Chọn bình: Chọn những bình thủy tinh có cốc đựng bên trong, phía trên có thể đặt viên thủy tinh để cố định.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Chọn loại dưỡng chất dùng cho cây ngấm lá, pH đạt 5,5 - 5,8. Vào thời kỳ sinh trưởng mạnh nhất thì cứ 15 - 25 ngày thay chất dinh dưỡng một lần. Mùa thu nên giữ cho nồng độ dưỡng chất bằng 1/2 để bảo vệ, có thể định kỳ hằng tuần hoặc có thể kéo dài 30 ngày thay dưỡng chất một lần. Mực chất dinh dưỡng có thể ngập 1/2 - 2/3 rễ là được.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Khi cây mắc bệnh đốm đen thì có thể dùng thuốc Thiophanate - methy Topsin 500 để phun cho cây. Sâu hại trúc có châu chấu, khi đó cần dùng Dipterex 1.500 để phun diệt trừ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Trúc bụng Phật là loại cây có gốc thấp, lùn và đẹp, trông như bụng Phật, cành lá bốn mùa xanh tươi, là loài cây trồng trong bồn hoặc để chế tác Bonsai, cũng có thể đặt trong vườn nhà.

TÙNG LA HÁN

【Tên gọi】

Thuộc loài tùng la hán, họ tùng la hán.

【Tên tiếng Anh】

Podocarpus macrophyllus.

【Nguồn gốc】

Phân bố ở nhiều khu vực.

【Đặc trưng hình thái】

Vỏ cây có màu xám đậm, có dạng vảy và có nhiều vết nứt, cành lá dày đặc. Lá xếp theo dạng xoáy ốc, lá hình kim dài.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa môi trường ấm áp, ẩm ướt, nửa râm mát, khả năng chịu lạnh khá kém, sợ bị ngập trong nước và ánh sáng mặt trời gay gắt chiếu rọi.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Để trồng tùng la hán nên chọn những bình thủy tinh có cốc đựng bên trong, phía trên có thể đặt thủy tinh hoặc viên sỏi để cố định gốc.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn đối với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, cắt bỏ một phần rễ chùm phía dưới, thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, sau đó cho rễ xuyên qua một mâm đựng rồi ngâm vào trong bình chứa nước máy sạch, chờ cho ra rễ mới. Việc che nắng cho

bình đựng có tác dụng thúc đẩy quá trình ra rễ mới của cây.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh mới, có thể thêm lượng thích hợp dưỡng chất pha loãng. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần dưỡng chất, pH = 5,5 - 6,0.

❹ Mới bắt đầu trồng mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 1/3 hoặc 1/2 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây chủ yếu bị bệnh đốm lá hoặc bệnh nhiệt thán xâm hại, khi đó dùng Miconazole Nitrale, dạng kem để quết cho cây sẽ có hiệu quả tốt.

【Bài trí và ứng dụng】

Tùng la hán có thế cây rất đẹp, mùa hạ, mùa thu sức sống dồi dào, được nhiều người ưa chuộng. Có thể trồng trong bồn hoặc phối hợp Bonsai để đặt trong phòng, cũng có thể trồng trước cửa vườn nhà, trồng bên góc tường, trồng phối hợp bên cạnh đá núi.

CÂY PHÁT TÀI

【Tên gọi】

Thuộc loài cây bông gòn, họ Guali.

【Tên tiếng Anh】

Pachira macrocarpa.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ châu Mỹ nhiệt đới. Một số quốc gia châu Á từ năm 1964 mới nhập giống từ Mexico.

【Đặc trưng hình thái】

Là loại cây xanh thường niên, cao 8 - 15m, lá kép hình bàn tay, lá có 5 - 7 nhánh, lá mọc thành vòng. Hoa to, có thể dài tới 22,5cm, cánh hoa có phân thùy, hoa có màu đỏ, trắng hoặc màu vàng nhạt, bóng đẹp. Nở hoa vào tháng 4 - 5, tháng 8 - 10 quả chín, bên trong có khoảng 10 - 20 hạt, hạt lớn, không có hình thù cố định, màu nâu nhạt.

【Tập tính sinh thái】

Là cây ưa khí hậu ấm áp, ẩm ướt, chịu lạnh kém, mầm non kỵ sương đông giá, cây trưởng thành có thể chịu sương nhẹ hoặc nhiệt độ thấp khoảng 5 - 6^0C trong thời gian dài. Cây ưa môi trường chua, kiêng kỵ tính kiềm, chịu nước ẩm tốt, cũng có thể chịu được hạn hán.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì cây phát tài có thân cành to và thô, lá dạng bàn tay nên chọn những bình thủy tinh to và vững chãi.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn đối với cây trồng trên đất, rửa sạch rễ, cắt bỏ một phần rễ chùm phía dưới, sau đó cho rễ xuyên qua một mâm đựng rồi ngâm vào trong bình chứa nước máy sạch, đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh mới, có thể thêm lượng thích hợp dưỡng chất pha loãng. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay mới một lần dưỡng chất, pH = 5,5 - 6,0.

❹ Bắt đầu trồng mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 1/3 hoặc 1/2 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây phát tài có sức đề kháng tốt, thường ít bị sâu bệnh hại, nhưng vào mùa hè nhiệt độ cao nên chú ý bọ cánh cứng tấn công, khi đó có thể dùng bàn chải chấm vào nước xà phòng để quết lên cây.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây phát tài có dáng cây đẹp, thanh cao, là loại cây đơn cành có thể dùng để tạo hình, để trang trí phòng khách, hàng ăn, cửa hiệu và trang trí trong nhà để làm làm bầu không khí thêm trang trọng.

CÂY ĐỖ QUYÊN LÁ ĐỎ

【Tên tiếng Anh】

Photinia serulata.

【Nguồn gốc】

Phổ biến ở nhiều nước Đông Nam Á, Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Là loại cây nhỏ, xanh quanh năm, độ cao có thể đạt 12m, dáng gốc cân đối. Lá bóng, hình bầu dục dài, viền có răng cưa nhỏ, lá mới thì có màu đỏ. Thời kỳ nở hoa vào tháng 4 - 5, quả màu đỏ, có thể kéo dài liên tục đến tận mùa đông, thời kỳ nở hoa vào tháng 10.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa môi trường ấm áp, ẩm ướt và ánh sáng đầy đủ. Khả năng chịu hạn tốt, có thể chịu được nhiệt độ -18^{0}C. Cây ưa chiếu sáng, cũng có sức chịu râm mát tốt nhưng dưới ánh sáng thì màu sắc càng tươi đẹp hơn.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Cây thích hợp sử dụng các loại bình thủy tinh có cốc đựng, trong mâm trồng dùng thủy tinh hay viên sỏi để cố định gốc.

❷ Chọn những gốc trồng trên đất có dáng khá đẹp, rửa sạch rễ, cắt tỉa bớt rễ, có thể dùng Carbendazim để

chống bệnh, đặt vào trong nước máy sạch chờ cho ra rễ mới. Để đảm bao cho cây ra rễ thuận lợi có thể tiến hành cung cấp ánh sáng cho bình, thời kỳ đầu chỉ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau khoảng 2 tuần thì cây dần dần mọc rễ mới.

❸ Khi rễ hoàn toàn thích ứng với môi trường nước thì chuyển cây ra vị trí ánh sáng đầy đủ, thêm dưỡng chất chăm sóc cho cây ngắm lá, định kỳ 2 tuần thay dưỡng chất một lần. Mùa hè 2 - 3 ngày thêm nước một lần, mùa đông 15 - 20 ngày thêm nước một lần.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Đỗ quyên lá đỏ có sức đề kháng mạnh, ít bị sâu bệnh xâm hại.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Có thể sau khi trồng xong đặt ở ngoài cửa hoặc trong phòng.

CÂY SI

【Tên gọi】

Thuộc ngành dâu, họ si.

【Tên tiếng Anh】

Ficus microcarpa.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở khu vực Hoa Nam, Trung Quốc, các tỉnh của Đài Loan, Đông Nam Á, Australia.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây lớn, xanh quanh năm, cao 20 - 25m, có rễ khí, lá hình bầu dục hoặc hình trứng.

【Tập tính sinh thái】

Là cây ưa ánh sáng những cũng có thể chịu râm mát tốt, ưa môi trường ấm áp, ẩm ướt, đất có tính chua, chịu nước.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Cây thích hợp sử dụng các loại bình thủy tinh có cốc đựng, vì rễ phình to ra nên có thể trực tiếp trồng cố định ở miệng bình.

❷ Chọn những gốc trồng trên đất có dáng khá đẹp, rửa sạch rễ, cắt tỉa bớt rễ, tiêu độc, đặt vào trong nước máy sạch sẽ để chờ cho ra rễ mới. Vì lùm cây khá nặng nên đặt vào trong bình thủy tinh hay viên sỏi để cố định gốc, có lợi cho quá trình ra rễ.

❸ Thời kỳ đầu chỉ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau khoảng 2 tuần thì cây dần dần mọc rễ mới. Khi rễ hoàn toàn thích ứng với môi trường nước thì chuyển cây ra vị trí ánh sáng đầy đủ, thêm dưỡng chất chăm sóc cho cây ngắm lá, 2 tuần thay dưỡng chất một lần. Mùa hè 2 - 3 ngày thêm nước 1 lần, mùa đông 15 - 20 ngày thêm nước một lần.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây thường bị các loại sâu bệnh xâm hại như mọt gỗ, bướm trắng. Không nên sử dụng cùng một loại thuốc trong thời gian dài và vượt quá nồng độ so với các thuốc trừ sâu khác. Phương pháp cụ thể gồm hai loại: Phun sương hoặc tiêm thuốc phun sương, có thể chọn Dimethoate.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có thân cành rậm rạp, có rễ khí rủ xuống dưới đất, cắm vào đất trở thành những cành khô, có thể dùng làm Bonsai. Rễ cây si trông khá giống rễ nhân sâm, dáng vẻ tự nhiên, rễ lộ, ngọn cây đẹp, phong cách độc đáo, dáng ưa nhìn và được nhiều người ưa chuộng, có thể đặt ở trong, ngoài nhà.

CÂY CAO SU

【Tên gọi】

Thuộc ngành dâu, họ cây si.

【Tên tiếng Anh】

Ficus elastica.

【Nguồn gốc】

Ấn Độ, Malaysia, hiện nay được trồng rộng rãi ở nhiều nước.

【Đặc trưng hình thái】

Là loại cây ngắm lá xanh quanh năm. Cây cao su có lá to, lá dạng da bì, dày, trơn bóng có hình tròn hoặc hình bầu dục, mặt lá màu xanh đậm, lưng lá màu xanh nhạt, khi lá mới mọc dài ra thì lá cũ trút xuống đồng thời để lại vết hằn ở nơi trút lá. Các

giống có hoa thì trên lá màu xanh thường có đốm màu vàng, trông rất đẹp và bắt mắt.

【Tập tính sinh thái】

Ưa khí hậu ấm áp, ẩm ướt, yêu cầu đất màu mỡ. Ưa ánh sáng và cũng chịu được râm mát. Không chịu được giá lạnh, nhiệt độ thích hợp 20 - 25^{0}C, nhiệt độ mùa đông khoảng 5 - 8^{0}C thì dễ bị lạnh giá hại cây.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Gốc cây khá to nên chọn các loại bình có cốc đựng vừa.

❷ Tốt nhất nên chọn những gốc dáng nhỏ, rửa sạch rễ, chăm trong nước. Rễ già không dễ bị thối, có thể thích ứng khá nhanh với môi trường nước. Vào khoảng tháng 5 đến tháng 9 thì cành lá sinh trưởng mạnh, cắt đi phần lá dưới đồng thời phơi khô miệng cắt, trực tiếp cắm vào nước. Vì lùm cây khá nặng nên đặt vào trong bình thủy tinh hay viên sỏi để cố định gốc, có lợi cho quá trình ra rễ.

❸ Thời kỳ đầu chỉ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau khoảng 2 tuần thì cây dần dần mọc rễ mới. Khi rễ hoàn toàn thích ứng với môi trường nước thì chuyển cây ra vị trí có ánh sáng đầy đủ, thêm dưỡng chất chăm sóc cho cây ngấm lá, 2 tuần thay dưỡng chất một lần.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Một số bệnh thường gặp: Bệnh đốm lá, nhiệt thán, nấm lá, dùng Zineb 5% - 1.000 để phun cho

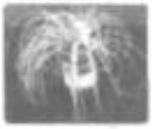

cây. Sâu bệnh xâm hại có bọ cánh cứng, dùng Dimethoate 40% - 1.000 để phun.

Bài trí và ứng dụng

Cây cao su mặc dù ưa ánh sáng nhưng lại có khả năng chịu râm mát, khi có ánh sáng thì cây có khả năng thích ứng tốt, vì vậy cây thích hợp bày đặt trong nhà. Những gốc vừa và nhỏ thường dùng để trang trí phòng khách, phòng sách, những gốc vừa và lớn có thể để trang trí ở hai bên cửa sảnh hoặc giữa sảnh của những công trình kiến trúc lớn, tạo vẻ uy nghi và mang đậm vẻ đẹp của xứ nhiệt đới.

CÂY TÔ THIẾT

【Tên gọi】

Thuộc ngành tô thiết, họ cây tô thiết.

【Tên tiếng Anh】

Cycas revoluta.

【Nguồn gốc】

Phân bố ở các tỉnh Phúc Kiến, Đài Loan, Quảng Đông, ở Nhật Bản, Ấn Độ và Philippin cũng phổ biến.

【Đặc trưng hình thái】

Tô thiết trồng trong nhà có thể cao tới 3m, thân to, hình trụ, khỏe, không phân cành, có ngấn lá thô và to. Cụm lá mọc ra từ thân, lá nhỏ hình sợi, chất bì. Hoa đực xếp theo hình xoắn ốc, trông giống như củ cải, có lông nhung, khi mới nở có màu vàng nhạt

tươi, sau đó biến thành màu nâu. Hoa cái khá lớn, trông như chiếc ô trụ dài, dần dần phân khía thành hình tháp.

【 Tập tính sinh thái 】

Cây tô thiết ưa ánh sáng, khả năng chịu lạnh tốt, nhưng khi nhiệt độ mùa đông giảm xuống 0^0C thì cần chuyển cây vào trong nhà.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Tô thiết có thân to, lá rộng, gốc thích hợp trồng trong các bình thủy tinh dày, có khả năng chịu nặng tốt.

❷ Nên chọn các gốc vừa và nhỏ được trồng trên đất, tiến hành rửa rễ, trồng trong nước.

❸ Thời kỳ đầu chỉ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau khoảng 3 - 5 tuần thì cây dần dần mọc rễ mới. Khi rễ hoàn toàn thích ứng với môi trường nước thì chuyển cây ra vị trí có ánh sáng đầy đủ, thêm dưỡng chất chăm sóc cho cây ngắm lá, 2 tuần thay dưỡng chất một lần.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Khi nhiệt độ cao và mùa nhiều mưa thì cây dễ sinh bệnh, tô thiết sau khi bị lạnh hại thì cũng dễ nhiễm bệnh.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây tô thiết có dáng đẹp, lá xanh biếc, đồng thời mang phong thái của xứ sở nhiệt đới, thích hợp để chế tác những gốc lớn đặt ở vườn nhà, hiên nhà.

TÔ THIẾT CHÂU MỸ

【Tên gọi】

Thuộc ngành tô thiết, họ tô thiết châu Mỹ.

【Tên tiếng Anh】

Zamia pumila.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Mexico.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây ngấm lá kiểu vừa, cành chính cao 15 - 30cm, lá kép, số lá chẵn, lá mọc ở trên đỉnh thân, lá dạng da, dài 30 - 60cm, cành lá dài 15 - 20cm, lá dạng cánh có 7 - 12 cặp, lá nhỏ, hình bầu dục dài, 2/3 phía dưới thì viền đều, phía trên có hình răng cưa cùn và cứng, dưới lá có gân mạch rõ ràng.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa ánh sáng, tô thiết châu Mỹ có sức chịu lạnh tốt, nhưng vẫn kém hơn so với tô thiết, mùa đông khi nhiệt độ dưới 5°C thì cây bị giá lạnh, lá vàng và ngừng sinh trưởng.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Tô thiết châu Mỹ có thân cành to khỏe, lá rộng, nên cần chọn những bình thủy tinh dày.

❷ Nên chọn các gốc vừa và nhỏ được trồng trên đất, tiến hành rửa rễ, trồng trong nước.

❸ Thời kỳ đầu chỉ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau khoảng 3 - 5 tuần thì cây dần dần mọc rễ mới. Khi rễ hoàn toàn thích ứng với môi trường nước thì chuyển cây ra vị trí có ánh sáng đầy đủ, thêm dưỡng chất chăm sóc cho cây ngấm lá, 2 tuần thay dưỡng chất một lần.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Tô thiết châu Mỹ ít bị nhiễm bệnh.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây có gốc đẹp, lá xếp theo thứ tự, xanh quanh năm, tạo cho con người có cảm giác kiên cường. Cây ưa ánh mặt trời nhưng cũng có thể chịu sống trong điều kiện ít nắng trong thời gian dài, tốc độ sinh trưởng chậm, gốc vững chắc, thích hợp đặt trong sảnh lớn trong nhà.

DỨA ĐỎ

【Tên gọi】

Thuộc ngành dứa.

【Tên tiếng Anh】

Crytanthus acaulis.

【Nguồn gốc】

Phía Đông Nam Brazil.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm, xanh quanh năm, dường như không có thân. Viền lá có gai, màu xanh, lưng lá có vảy màu trắng bạc.

【Giống loài】

Thường gặp các loại lá đỏ, cành dài, màu hồng, có đường vân, màu tím đỏ.

【Tập tính sinh thái】

Có xuất xứ ở phía Đông Nam Brazil, ưa môi trường nửa râm mát, yêu cầu có mặt trời chiếu sáng, ưa ấm áp, không chịu được lạnh, nhiệt độ thích hợp sinh trưởng vào mùa đông là 15 - 22^{0}C, thấp hơn 10^{0}C thì dễ bị bệnh hại. Cây ưa sống trong độ ẩm không khí cao.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Cây có gốc nhỏ nên thích hợp chọn các loại bình loại nhỏ.

❷ Nên chọn các gốc đẹp được trồng trên đất, tiến hành rửa rễ, chờ cho ra rễ mới, ngâm 1/3 rễ trong nước sạch... Thời kỳ đầu chỉ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau khoảng 20 - 35 ngày thì cây dần dần mọc rễ.

❸ Thêm dưỡng chất cho cây trồng ngắm lá để chăm bón, cứ 2 tuần thì thay dưỡng chất một lần.

Khi gốc hoàn toàn thích ứng với môi trường nước thì chuyển cây đến nơi có ánh sáng đầy đủ; mùa xuân, hạ, thu cần tiến hành che 50% nắng. Mùa đông không cần che nắng vì ánh nắng mặt trời đã yếu, những đốm vân trên lá sẽ dần mờ đi và biến mất.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Nếu đặt cây ở những nơi thông gió không tốt thì xuất hiện bọ cánh cứng, khi đó dùng khăn ẩm hoặc bàn chải mềm chải nhẹ là được. Sau đó chuyển gốc đến nơi thông gió tốt, có thể giảm sự phát sinh của bọ cánh cứng.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có dáng gốc đáng yêu, lá màu tươi, đặt trên bàn hoặc trang trí đều rất đẹp.

BẠCH VĂN THẢO

【Tên gọi】

Thuộc ngành bách hợp, họ lan điếu.

【Tên tiếng Anh】

Chlorophytum bichetii.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Tây Phi nhiệt đới.

【Đặc trưng hình thái】

Là thực vật thuộc loài cây lưu niên để ngắm lá, tương tự như lan điếu viền bạc nhưng không ra thân, chịu hạn khá tốt, lá nhỏ, mềm, trên lá xanh có đường viền trắng.

【Tập tính sinh thái】

Tính chịu râm mát, tránh ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp, khi đó lá sẽ bị cháy nắng, nhiệt độ thích hợp 20 - 28°C, không chịu được nhiệt độ thấp.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình trong suốt không thấm nước, dùng sỏi màu hoặc vỏ sò để cố định rễ, sau đó thêm thuốc nước ngập 1/2 rễ, không cần ngập toàn bộ rễ để tránh rễ thối mục.

❷ Khi nhiệt độ mùa đông giảm xuống thấp thì dễ vàng lá, trút lá, khi đó có thể giảm mực nước xuống,

cắt tỉa lá vàng, đặt cây vào nơi sáng trong nhà hoặc bên cửa sổ và đợi đến mùa xuân khi nhiệt độ ấm áp cây sẽ đâm ra nhiều lá và chồi mới.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây ít bị sâu bệnh hại vì rễ cây dạng rễ thịt nên khi mực nước quá cao dễ dẫn đến thối gốc, cần kiểm soát độ cao mực chất dinh dưỡng, thường xuyên thay nước.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Bạch văn thảo có dáng nhỏ nhắn, đáng yêu, thích hợp trồng trong các bồn nhỏ đặt ở trên kệ bàn, giá hoa.

CỎ VẰN LƯỚI

1. Cỏ vằn lưới trắng
2. Cỏ vằn lưới đỏ

【Tên gọi】

Thuộc ngành tước sàng, họ cỏ vằn lưới.

【Tên tiếng Anh】

Fittonia sp.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ trong các rừng mưa nhiệt đới Peru Nam Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm, quanh năm xanh tốt. Gốc nhỏ, lùn, có dạng bò. Lá hình tròn trứng, mọc đối xứng hình chữ thập, lá xanh biếc, gân lá dạng mạng. Thân cành, cuống lá, hoa đều có lông nhung.

【Giống loài】

Thường gặp 2 loại phổ biến được trồng: Là cỏ vằn lưới trắng và cỏ vằn lưới đỏ.

【 Tập tính sinh thái 】

Ưa nhiệt độ cao, sợ lạnh giá, sợ khô hạn, sợ ánh sáng mạnh, chịu được nhiệt độ thấp nhất vào mùa đông là 16^{0}C, yêu cầu đất cát tơi xốp, màu mỡ, thoáng khí.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Cỏ vằn lưới có gốc bé nên có thể chọn các loại bình thủy tinh nhỏ.

❷ Nên chọn các gốc đẹp được trồng trên đất, tiến hành rửa rễ, chờ cho ra rễ thủy sinh mới, ngâm rễ trong nước sạch. Thời kỳ đầu chỉ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau khoảng 3 - 5 tuần thì cây sẽ dần dần mọc rễ.

❸ Thêm dưỡng chất cho cây trồng ngấm lá để chăm bón, cứ 2 tuần thì thay dưỡng chất một lần.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Vì cây có lá mỏng và mềm yếu nên hết sức tránh phun nước lên bề mặt lá, nếu không sẽ dẫn đến hiện tượng thối lá, trút lá, thậm chí chết gốc.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có lá nhỏ đẹp và độc đáo tạo thành một bức tranh tinh xảo, là một giống cây mới, nhỏ, ưa râm mát, được trồng trong nhà, đặc biệt thịnh hành ở phương Tây.

MÔN XUÂN TUYẾT

【Tên gọi】

Thuộc ngành thiên nam tinh, họ môn xuân tuyết.

【Tên tiếng Anh】

Homalomena 'Emerald Gem'.

【Nguồn gốc】

Có nhiều giống được trồng nhưng xuất xứ của môn xuân tuyết là ở Comlobia.

【Đặc trưng hình thái】

Là loại cây nhỏ, lá hình tròn, đuôi dài, màu xanh đậm, gốc trưởng thành mọc tập trung thành bụi.

【Tập tính sinh thái】

Cần ánh sáng mặt trời 50 - 70%, ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 20 - 28°C, dưới 13°C cần để phòng giá lạnh, mùa đông cần tránh gió, giữ ấm.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Tiến hành tách bổn với môn xuân tuyết, giữ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, lấy đá, sỏi hoặc thủy tinh để cố định vị trí gốc, đặt vào trong bình. Để 2/3 rễ ngập vào trong nước, giữ độ ẩm không khí tương đối khoảng 70%, sau 10 ngày cây sẽ ra rễ mới.

❷ Gốc cây nhỏ, nên chọn dùng các bình nhỏ có cốc đựng, tỷ lệ bình cần tương đối với kích cỡ của gốc (bình cao khoảng 1/3 chiều cao gốc).

❸ Chọn sử dụng phối hợp với các loại dưỡng chất cho cây ngắm lá, mùa hè 3 - 4 ngày thay nước 1 lần, mùa đông 15 - 20 ngày thay một lần. Rễ ngập 2/3 - 3/4 nước là được

Trong thời gian sinh trưởng cần thường xuyên phun nước vào mặt lá và lưng lá, khi nhiệt độ thấp cần giảm lượng nước phun.

Cây sinh trưởng tốt nhất khi ánh sáng vừa đủ, thì màu lá tươi đẹp.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây bị bọ cánh cứng xâm hại có thể dùng khăn ướt hoặc bàn chải mềm chấm nước xà phòng rồi quết lên lá.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có dáng gốc đẹp, lá xanh biếc, dùng làm cây đặt trang trí trên bàn.

MINH TY VÂN CHÉO

【Tên gọi】

Thuộc ngành thiên nam tinh, họ vạn niên thanh.

【Tên tiếng Anh】

Aglaonema 'San Remo'.

【Nguồn gốc】

Châu Phi nhiệt đới, Philippin, Malaysia.

【Đặc trưng hình thái】

Lá dài và hẹp, hai bên gân chính có các đường vân màu trắng không theo quy tắc.

【Tập tính sinh thái】

Ưa môi trường nửa râm mát, kỵ ánh sáng mặt trời quá gắt, nhưng khi ánh sáng quá yếu sẽ dẫn đến lá bị mất màu. Cây ưa nhiệt độ ẩm ướt, từ tháng 3 - 8 cần tưới nhiều nước. Mùa hè cần phải thường xuyên có

nước tưới, nhiệt độ thích hợp 20 - 30°C, nhiệt độ mùa đông cần trên 12°C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Nên chọn các loại bình thủy tinh dáng cao.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, đặt vào trong bình, để 2/3 rễ ngập vào trong nước đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới. Hoặc cắt đoạn thân dưới rồi căm trực tiếp vào trong nước.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh, có thể thêm chất dinh dưỡng pha loãng. 7 - 10 ngày thay nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thì thay dưỡng chất 1 lần. Những cây cành trắng có gân thô thường chịu nước ẩm ướt tốt, rễ có thể trực tiếp cắm vào trong dưỡng chất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường có vi khuẩn gây bệnh đốm lá hoặc bệnh nhiệt thán lá, có thể phun định kỳ Bordeaux để phòng trừ.

【Bài trí và ứng dụng】

Là cây ngắm lá trồng trong nhà khá đẹp, cây có giá trị thưởng thức khá cao.

LƯỢNG TƠ THẢO BẠC GIỮA

【Tên gọi】

Thuộc ngành thiên nam tinh, họ vạn niên thanh.

【Tên tiếng Anh】

Aglaonema "Pattaya Beauty".

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở châu Phi nhiệt đới, Philippin, Malaysia.

【Đặc trưng hình thái】

Lá dài và hẹp, hai bên gân chính có các đường vân màu trắng.

【Tập tính sinh thái】

Là cây ưa râm mát, kỵ ánh sáng mặt trời quá gắt, nhưng khi ánh sáng quá yếu sẽ dẫn đến lá bị mất màu. Cây ưa nhiệt độ ẩm ướt, tháng 3 - 8 cần

tưới nhiều nước. Mùa hè cần phải thường xuyên có nước tưới, nhiệt độ thích hợp 20 - 30°C, nhiệt độ mùa đông cần trên 15°C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Nên chọn các loại bình thủy tinh dáng cao.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, đặt vào trong bình, để 2/3 rễ ngập vào trong nước máy sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh, có thể thêm chất dinh dưỡng pha loãng. 7 - 10 ngày thay nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thì thay dưỡng chất 1 lần, những cây cành trắng có gân thô thường chịu nước ẩm ướt tốt, rễ có thể trực tiếp cắm vào trong dưỡng chất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường có vi khuẩn gây bệnh đốm lá hoặc bệnh nhiệt thán lá, có thể phun định kỳ Bordeaux để phòng trừ.

【Bài trí và ứng dụng】

Là cây ngắm lá trồng trong nhà khá đẹp, cây có giá trị thưởng thức khá cao.

TRẦU BÀ LÁ TIM

【Tên gọi】

Thuộc ngành rày, họ trầu bá lá tim.

【Tên tiếng Anh】

Phlodendron scandens.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Mexico.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây dây leo, lá hình tim, đuôi lá nhọn, lá màu xanh đậm.

【Tập tính sinh thái】

Là cây ưa râm mát, kỵ ánh sáng mặt trời quá gắt, nhưng khi ánh sáng quá yếu sẽ dẫn đến lá bị mất màu. Cây ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt, không chịu được lạnh, nhiệt độ thích hợp 20 - 30°C, nhiệt độ mùa đông cần trên 12°C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Nên chọn các loại bình thủy tinh có mâm trồng, dáng thấp lùn, vững chắc.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, đặt vào trong bình, để 2/3 rễ ngập vào trong nước đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh, có thể thêm chất dinh dưỡng pha loãng. Mùa hè khoảng 3 - 5 ngày thay nước sạch một lần, mùa đông 15 - 20 ngày thay dưỡng chất 1 lần. Trầu bà lá tim ưa nước ẩm ướt, nên rễ có thể cắm trực tiếp vào trong bình dưỡng chất.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Thường gặp bệnh đốm lá và bọ cánh cứng xâm hại. Khi cây bị đốm lá thì dùng Nitrate dạng kem để bôi lên.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Là thực vật ngắm lá trồng trong nhà, có giá trị thưởng thức cao. Có thể treo cho rủ xuống, cũng có thể cho leo để trang trí trong phòng, đặt nơi có ánh sáng hơi yếu là thích hợp nhất.

CÂY KIM TIỀN

【Tên gọi】

Thuộc ngành thiên nam tinh, họ tuyết môn.

【Tên tiếng Anh】

Zamioculcas zamiifolia.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở châu Phi nhiệt đới.

【Đặc trưng hình thái】

Bộ phận trên đất thì không có thân chính, không có chồi mà từ thân cây đâm ra các lá kép to, lá nhỏ có chất thịt, cành nhỏ và ngắn, cây thẳng, màu xanh đậm, thân to.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp và hơi khô, môi trường nửa râm mát, ưa sống ở những nơi có sự thay đổi nhỏ về nhiệt độ trung bình trong năm. Cây khá chịu được

khô hạn nhưng sợ lạnh, kỵ ánh sáng mặt trời gay gắt chiếu vào, sợ trồng trong đất dính hoặc trong bồn đất tích nước, nếu như trong bồn không được thông khí sẽ rất dễ dẫn đến thối gốc.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, bẻ phần mềm nhất ở thân đồng thời bôi bột lưu huỳnh vào miệng vết thương, phơi khô, dùng sỏi hoặc thủy tinh để cố định gốc, đặt vào trong bình, để 2/3 rễ ngập trong nước, giữ độ ẩm không khí khoảng 70%, sau 10 ngày cây sẽ ra rễ mới.

❷ Chọn bình có tỷ lệ thuận với kích cỡ gốc (khoảng 1/3 chiều cao gốc).

❸ Chọn sử dụng phối hợp với các loại dưỡng chất cho cây ngấm lá, cứ 7 - 15 ngày thì thay nước một lần.

❹ Trong thời gian sinh trưởng cần thường xuyên phun nước vào mặt lá và lưng lá, khi nhiệt độ thấp cần giảm lượng nước phun.

❺ Cây sinh trưởng tốt nhất khi ánh sáng vừa đủ, thì màu lá tươi đẹp.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Nếu quá ẩm ướt thì dễ dẫn đến thối rễ, thậm chí thối gốc. Khi đó cần cắt bỏ rễ thối, dùng bột lưu huỳnh để tiêu độc, phơi khô, đặt vào trong nước sạch để chờ ra rễ mới.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây có tính chịu râm mát tốt, là loại cây cao cấp để bài trí trong nhà.

ĐA LÁ RÙ

【Tên gọi】

Thuộc ngành dâu, họ đa.

【Tên tiếng Anh】

Ficus benjamina.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở khu vực nhiệt đới châu Á.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây to, xanh tốt quanh năm. Trên thị trường hiện nay còn thấy xuất hiện dạng thân leo. Cành non có màu xanh nhạt, sau đó chuyển sang màu trắng xám hoặc màu nâu cọ, thân cây có rễ khí, cành nhỏ, mềm rủ xuống, gốc cây có nhựa.

【 Giống loài 】

Thường gặp giống đa lá rủ quả vàng, cành nhỏ mềm rủ xuống, lá nhỏ và dài, thường dùng để làm cây treo; đa lá rủ có đốm lá có đốm đan xem màu xanh vàng. Đa rủ lá hoa: Lá có hình trứng, gân lá và viền lá có đốm không theo quy tắc. Ngoài ra, ở Hà Lan còn có một số giống khác như: Ministar, Minigold, Exotica, Starlight, Hawaii.

【 Tập tính sinh thái 】

Là cây ưa nhiệt độ cao, độ ẩm lớn và ưa ánh sáng, kỵ nơi khô ráo, cây có khả năng chịu râm mát tốt, nhiệt độ mùa đông an toàn là 5^0C.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Cây có gốc khá nhỏ, nên thích hợp chọn các loại bình thủy tinh có cốc đựng.

❷ Nên chọn các gốc đẹp được trồng trên đất, tiến hành rửa rễ, ngâm 1/2 rễ trong nước sạch chờ cho ra rễ mới. Thời kỳ đầu chỉ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau khoảng 2 tuần thấy rễ mới xuất hiện, cũng có thể lấy phần ngọn cây khi sinh trưởng mạnh vào tháng 5 đến tháng 9, cắt bỏ phần dưới gốc và phơi khô vết cắt rồi căm trực tiếp vào nước.

❸ Sau khi có rễ thủy sinh cắm vào trong bình thủy tinh, trong bình có cốc đựng và có thủy tinh để cố định gốc.

Khi gốc hoàn toàn thích ứng với môi trường nước chuyển đến nơi có ánh sáng đầy đủ, thêm dưỡng chất

cho cây trồng ngấm lá để chăm bón, cứ 2 tuần thay dưỡng chất một lần.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây thường bị bệnh đốm lá xâm hại, dùng Nitrate dạng kem để bôi lên trị liệu. Thời kỳ sinh trưởng mạnh có nhện đỏ tấn công, dùng 0,1kg tro cây cỏ và thêm 5l nước pha loãng, ngâm 1 ngày đêm rồi lọc và phun cho cây, hoặc lấy vỏ tỏi tím 250g, thêm nước ngâm 30 phút, giã nát lấy nước cốt, thêm nước tha loãng 10 lần rồi phun lên lá, hoặc phun nước xà phòng đặc 200 - 300 lần.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có dáng đẹp, quanh năm xanh tốt, lá tươi xanh, thích hợp trồng trong bồn để ngắm. Cây có khả năng chịu râm mát tốt, thường được đặt trong phòng khách, sảnh.

ĐINH LĂNG NAM DƯƠNG

【Tên gọi】

Thuộc loài ngũ gia, họ đinh lăng.

【Tên tiếng Anh】

Polycias guilfoylei.

【Nguồn gốc】

Châu Á nhiệt đới và trên bộ phận các đảo nhiệt đới Thái Bình Dương.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây bụi xanh quanh năm, gốc cao 1 - 3m, vỏ trên thân cây có lỗ rõ rệt, lá mọc xen kẽ, có một lượt lá kép dạng lông chim, lá nhỏ có 3 - 4 cặp, lá màu xanh non, trơn bóng. Do có nhiều chủng loại nên

hình dạng lá, màu sắc và vết đốm trên lá có sự thay đổi khác biệt.

【Giống loài】

Các loại đinh lăng Nam Dương được trồng là: Đinh lăng lá trắng tuyết, đinh lăng lá cần, hình dáng gốc và màu sắc lá khá đẹp.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa ánh sáng, ưa nhiệt độ cao, độ ẩm lớn nhưng cũng chịu hạn tốt, không chịu lạnh, nhiệt độ mùa đông khoảng 13 - 16^{0}C. Cây có tính chịu râm mát khá tốt, kỵ ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì đinh lăng Nam Dương có gốc khá to, lá lớn, nên chọn các loại bình thủy tinh vững chắc và có kích thước khá lớn.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắt tỉa bớt rễ chùm phía dưới, cho rễ xuyên qua mâm trồng và ngập trong nước trong bình thủy tinh, đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới. Phía trên có thể đặt viên thủy tinh hay viên sỏi để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Rễ thủy sinh sau khi mọc ra, có thể thêm lượng nhỏ loãng dung dịch dưỡng chất. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thêm nước một lần, mùa đông 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thì thay dưỡng chất một lần, nồng độ pH = 5,5.

Khi mới bắt đầu trồng thì mực dưỡng chất không được quá cao, chỉ cần ngập 1/3 đến 1/2 rễ là được.

Cây cần ánh sáng đầy đủ nhưng không được để ánh sáng gay gắt chiếu trực tiếp vào cây.

Đinh lăng Nam Dương không chịu lạnh, nhiệt độ cần ổn định, nhiệt độ ban đêm cần giữ ở mức trên 13°C. Nhiệt độ thấp cây sẽ bị trút lá, chết gốc.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Khi có bọ cánh cứng xâm hại dùng khăn ướt hoặc bàn chải mềm chấm nước xà phòng để quết lên cây là được.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây có tính chịu râm mát tốt nên thích hợp để trong nhà.

DƯƠNG XỈ ĐUÔI PHƯỢNG

【Tên gọi】

Thuộc ngành dương xỉ đuôi phượng, họ dương xỉ đuôi phượng.

【Tên tiếng Anh】

Pteris multifida.

【Nguồn gốc】

Lưu vực phía Nam sông Trường Giang (Trung Quốc), ở Nhật Bản, Triều Tiên cũng có phân bố.

【Đặc trưng hình thái】

Dương xỉ trồng trên đất thường có dáng khá nhỏ, thường chỉ cao 35 - 45cm. Lá giống như cánh chim, cành lá khá dài, có sống lá, lá màu xanh xám hoặc màu nâu, trơn bóng.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa môi trường nhiệt độ cao, ẩm ướt, có chút khả năng chịu lạnh, nhưng nhiệt độ thấp hơn -10^{0}C thì ngọn lá sẽ bị vàng vì giá lạnh, cây chịu được hạn, sợ bị tích nước, ưa sinh trưởng trên đất canxi màu mỡ, đất có khả năng thoát nước tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì dương xỉ đuôi phượng có gốc khá nhỏ, lá mảnh mà dài nên thích hợp trồng trong bình thủy tinh hình tròn hoặc hình vuông.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắm trực tiếp 1/3 rễ vào trong bình nước sạch, đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Rễ thủy sinh sau khi mọc ra, có thể thêm lượng nhỏ loãng dung dịch dưỡng chất. Mùa hè cứ 3 - 4 ngày thêm nước một lần, mùa đông 15 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thì thay dưỡng chất một lần, nồng độ pH = 5,5 - 6.

❹ Khi mới bắt đầu trồng thì mực dưỡng chất không được quá cao, chỉ cần ngập 1/3 rễ là được.

❺ Dương xỉ đuôi phượng ưa môi trường ẩm ướt, râm mát, mùa hè và mùa thu nên thường xuyên phun nước lên lá, tránh ánh sáng gay gắt chiếu trực tiếp vào cây để tránh cháy lá.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây có khả năng đề kháng với sâu bệnh khá tốt nên thường không bị sâu bệnh xâm hại.

【Bài trí và ứng dụng】

Dương xỉ đuôi phượng có thân rễ ngắn, lá mọc thành bụi, lá nhỏ và mềm, dáng đẹp, thích hợp trồng trong nhà. Có thể đặt cây ở những nơi có nhiều ánh sáng. Cây có thể dùng làm thuốc, có tác dụng thanh nhiệt lợi tiểu, giải độc máu, linh hoạt gân cốt, dân gian còn dùng để cầm tiêu chảy và trị bệnh kiết lỵ.

DƯƠNG XỈ TỔ CHIM

【Tên gọi】

Thuộc ngành thiết giáp quyết, họ cây dương xỉ tổ chim.

【Tên tiếng Anh】

Asplenium antiquum.

【Nguồn gốc】

Khu vực nhiệt đới, nhiệt đới châu Á, Quảng Đông, Quảng Tây, Hải Nam và Vân Nam, Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Gốc cây có dáng hình phễu hoặc dáng tổ chim, gốc cao 60 - 120cm. Cành thô và dày, rễ chùm dạng cụm bọt biển, có thể hấp thu lượng nước lớn. Lá mọc thành cụm, lá dạng tia xếp đến ngọn cây, ở giữa

giống như kết cấu tổ chim. Lá chất bì, hình kim to bản, túi bào tử mọc ở trên gân mặt lưng lá chiếm khoảng 1/2 lá.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt đô cao, ẩm ướt, và môi trường nửa râm mát, ánh sáng yếu, ở nhiệt độ ấm ướt, ẩm ướt thì cây sinh trưởng quanh năm, nhiệt độ phát triển thích hợp nhất là 20 - 22°C. Cây không chịu được lạnh, mùa đông nhiệt độ phải 5°C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì dương xỉ tổ chim có gốc vừa, lá rộng, nên chọn các loại bình thủy tinh vừa.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắm trực tiếp 1/3 rễ vào trong bình nước sạch, đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Rễ thủy sinh sau khi mọc ra, có thể thêm lượng nhỏ loãng dung dịch dưỡng chất. Mùa hè cứ 3 - 4 ngày thêm nước một lần, mùa đông 15 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thay dưỡng chất một lần, nồng độ pH = 5,5 - 6.

❹ Mực dưỡng chất không được quá cao, chỉ cần ngập 1 - 2cm rễ là được.

❺ Vào mùa xuân hạ, cây sinh trưởng mạnh nên thường xuyên cần phun nước vào mặt lá để giữ bề

mặt lá sáng sủa. Thường giữ độ ẩm không khí 70 - 80% là thích hợp.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Biện pháp chăm sóc quảng canh, cây có sức đề kháng với sâu bệnh tốt, thường chỉ cần giữ mực nước thích hợp, không được quá khô, quá ướt thì không bị sâu bệnh hại.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Dùng để trang trí trong các phòng khách, phòng hội nghị sáng sủa, cũng có thể đặt ở phòng ngủ, phòng sách đều rất đẹp.

TRÚC MAI RÙA

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ trúc mai rùa.

【Tên tiếng Anh】

Monstera deliciosa.

【Đặc trưng hình thái】

Trên thân cây mọc ra nhiều rễ khí to và có màu nâu, hình như dây điện, lá có hình tim, khi còn non thì lá không có lỗ, khi gốc lớn thì lá rất to, có thể 60 - 80cm, gân lá như cánh chim, xuất hiện dạng mai rùa và có nhiều lỗ tròn và khía lá nên được gọi là trúc mai rùa.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt, chịu râm mát và kỵ ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp. Cây không chịu lạnh, khi trồng trong phòng trên 5^0C thì cây không bị xâm hại. Nhiệt độ thích hợp cho mùa đông là 10^0C, trên 18^0C thì cây bắt đầu sinh trưởng bình thường.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Nên chọn các loại bình thủy tinh vững chắc.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bổn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắm trực tiếp 2/3 rễ vào trong bình nước sạch, đồng thời thêm một

lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Rễ thủy sinh sau khi mọc ra, có thể thêm lượng nhỏ loãng dung dịch dưỡng chất cho cây ngấm lá. Cứ 7 - 10 ngày thêm nước một lần, 20 - 30 ngày thay dưỡng chất một lần, nồng độ pH = 5,5 - 6. Trúc mai rùa chịu nước ẩm ướt, có thể để chất dinh dưỡng ngập rễ.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Bọ cánh cứng thường xuất hiện xâm hại trúc mai rùa, khi có ít thì nên dùng bàn chải đáng răng chải sạch rồi dùng Rogor 40% - 1.000 để phun. Các bệnh thường gặp như đốm lá, đốm nâu, và bệnh khô thân, có thể dùng Daisenlin dạng ướt 65% - 600 để phun cho cây.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Trúc mai rùa có dáng lá kỳ lạ, đẹp, bóng, lá màu xanh đậm, dáng gốc đẹp tạo nên một cảnh quan chỉnh thể đẹp. Cây lại có khả năng chịu râm mát, chịu khô hạn, sinh trưởng khá chậm, là loại cây trồng ngắm lá trong nhà rất phổ biến.

CÂY THÀI LÀI TÍA

【Tên gọi】

Thuộc ngành tử vy, họ cây thài lài tía.

【Tên tiếng Anh】

Radermachera sinica.

【Nguồn gốc】

Trồng ở những nơi sơn cốc bình địa cao hơn mặt nước biển 340 - 750m, ở Bhutan cũng có phân bố.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây cao to, có từ 2 - 4 lượt lá kép dạng cánh chim, lá nhỏ mọc xem kẽ lẫn nhau, hình dạng lá có hình trứng, hình bầu dục hoặc hình kim to bản dạng trứng.

【Tập tính sinh thái】

Cây thài lài tía ưa không khí ấm áp, ẩm ướt, ưa đất màu mỡ, không chịu được hạn, yêu cầu môi trường thông gió tốt, ánh nắng đầy đủ. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 10 - 33°C, mùa hè nên đặt cây ở trong phòng nơi ánh sáng không quá gắt, cây không chịu được lạnh.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Cây thài lài tía có gốc to, lá rộng, nên chọn các loại bình thủy tinh lớn và có tính vững chắc.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắt bớt một phần rễ chùm sau đó cho rễ xuyên qua khay trồng rồi ngập vào trong bình đựng nước, đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới. Phần mặt trên có thể đặt thủy tinh hoặc viên sỏi để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Rễ thủy sinh sau khi mọc ra, có thể thêm lượng nhỏ loãng dung dịch dưỡng chất. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thêm nước một lần, mùa đông 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thì thay dưỡng chất một lần, nồng độ pH = 5,5.

Khi mới bắt đầu trồng không nên để mực dưỡng chất quá cao, chỉ cần ngập 1/3 đến 1/2 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Ở những nơi không được thông gió thì dễ bị bọ cánh cứng xâm hại, khi đó cần dùng khăn ướt hoặc bàn chải mềm chấm nước xà phòng để diệt trừ. Khi ở nhiệt độ cao và ẩm ướt thì dễ bị bệnh đốm lá, có thể tăng cường ánh sáng để phòng chống.

【Bài trí và ứng dụng】

Gốc non của cây thài lài tía có thể trồng trong các bồn nhỏ, làm cây trồng trong nhà, gốc trưởng thành có thể dài tới trên 15cm, thích hợp trồng ở trong vườn nhà hoặc trồng bên đường.

THỦY TRÚC

【Tên gọi】

Thuộc loài cói, họ cói.

【Tên tiếng Anh】

Cyperus alternifolius.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở quần đảo Tây Ấn Độ, Madagasca, ở Đông Nam Bộ và Tây Nam Bộ Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc, cây lâu năm, gốc cao 60 - 100cm, phần gốc có rễ ngắn thô dạng cành, thân bụi mọc thẳng, cành hình chóp không phân nhánh, lá thoái hóa thành dạng tua rua, gốc thân cành bao màu cọ. Lộc non đều có dạng lá, hình kim to bản, có gân song song, chia khoảng 20 cánh lá trông giống

như chiếc ô, hợp thành cụm hoa đầu ở đỉnh các nhánh hoa. Hoa màu trắng hoặc màu màu nâu vàng, thời kỳ nở hoa vào tháng 6 - 7.

【Giống loài】

Cùng giống cây này có tới 380 giống, thường thấy một số biến chủng như cói lùn, cói ngân tiền.

【Tập tính sinh thái】

Cây phân bố rộng ở ven sông hồ của các khu rừng rậm và thảo nguyên, ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt và thông gió tốt. Cây không chịu được lạnh nhưng khả năng chịu râm mát khá tốt. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 15 - 25^{0}C, nhiệt độ mùa đông 7 - 12^{0}C, khoảng 12^{0}C thì gốc bước vào thời kỳ ngủ đông tạm ngừng sinh trưởng.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Gốc thủy trúc thường cao to hơn cây cỏ bình thường, nên chọn dùng các loại bình có đường kính rộng và cao. Để tráng đổ bình, có thể đặt đá hoặc sỏi xuống đáy bình. Thủy trúc thân mọc thành bụi, thường không cần mâm trồng hoặc các tấm chống đổ, khi cần có thể dùng bọt nhựa để chống đỡ cho thẳng, cũng có thể dùng chậu hoa vuông dài không rò nước để đặt các loại hoa có dạng ô với chiều cao khác nhau để kết hợp với kết cấu thủy cảnh tự nhiên.

❷ Thúc rễ: Sau khi rửa sạch rễ cây tiến hành trồng trong nước, cũng có thể cắt cắt lấy phần đỉnh

thân khỏe mạnh, giữ lại 3cm thân, cắt tỉa bớt lá nhọn ô xung quanh, giữ lại đường kính vòm tròn khoảng 6 - 8cm, cắm thân vào trong nước, khoảng 10 ngày là ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Mùa đông cây ở vào thời kỳ ngủ đông và thời kỳ đầu khi giâm cành có thể bổ sung lượng dưỡng chất loãng hơn, để ngăn bị lắng đọng trong nước thì cứ 45 ngày thay dưỡng chất một lần. Nồng độ pH = 5,5 - 6,8, ngập rễ.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Thủy trúc có gốc khỏe, ít bị sâu bệnh xâm hại.

【Bài trí và ứng dụng】

Gốc cây rất thẳng và mảnh, lá mọc dài xung quanh cành, cây có dáng uyển chuyển, mềm mại, do đó được nhiều người ưa chuộng.

CỎ THỦY TRÚC

【Tên gọi】

Thuộc họ thài lài.

【Tên tiếng Anh】

Zebrina pendula.

【Nguồn gốc】

Mexico và Thái lan.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc lâu năm, có thân phân nhánh, cây thân bò, có rễ ở các đốt thân. Trên thân có lông, lá chất thịt. Cá mọc so le nhau, gốc có dạng tua rua, nhọn, đều, bề mặt có màu trắng bạc, ở giữa và viền có màu tím, lưng lá màu tím.

【Giống loài】

❶ Thài lài bốn màu: Bề mặt lá màu xanh, cũng có đốm màu đỏ, hồng phấn, trắng, lưng lá màu tím.

❷ Thài lài tía: Hình dáng lá và hoa có phần cơ bản là tương đồng. Thài lài tía so với thài lài 4 màu thì có gốc lớn hơn, lá cũng nhiều lông hơn. Bề mặt lá có màu xanh đậm hoặc màu đỏ rượu nho, không có vân màu trắng.

❸ Thài lài trắng: Mặt lá màu xanh, có 2 đường vân trắng bạc rõ ràng.

❹ Thài lài nhỏ: Lá nhỉ, gốc cũng nhỏ hơn các loại khác.

【 Tập tính sinh thái 】

❶ Chỉ cần các loại bình không có lỗ đáy là được, đường kính 8 - 20cm, bình thủy tinh là đẹp nhất.

❷ Do phần đốt thân có ra rễ nên cắt phần thân có rễ đó cắm vào trong dung dịch dưỡng chất, vài ngày sau thấy rễ nhọn mọc ra thành rễ chủ, hoặc chọn những cành tốt rồi trồng từ các đốt thân để cắm chúng vào trong bình dưỡng chất cứ 3 - 5 ngày có thể thấy ra rễ mới, như vậy những gốc thủy sinh đã thích hợp sống trong nước.

❸ Có thể dùng các loại dưỡng chất chăm cây trong vườn với nồng độ bằng 1/4. Cứ 30 ngày thay dưỡng chất một lần. Nồng độ pH = 6 - 7, để dưỡng chất ngập vừa tới rễ.

Khi trồng ky nơi có ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây có tính thích nghi cao nên ít bị sâu bệnh hại.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Thài lài tía có dáng rất tự nhiên, độc đáo, những đốm vân trên lá rõ ràng, màu sắc lá tươi đẹp, được nhiều người ưa chuộng. Gốc cây nhỏ, lại có thể chịu râm mát, thích hợp để trang trí trong phòng ngủ, phòng sách, phòng khách, hoặc có thể đặt trên giá hoa hoặc cho rủ trước cửa sổ đều có giá trị thẩm mỹ khá cao.

TRÚC QUAN ÂM

【Tên gọi】

Thuộc ngành cọ, họ cau.

【Tên tiếng Anh】

Rhapis excelsa.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Quảng Đông, Vân Nam, Trung Quốc, ở Nhật Bản cũng có phân bố.

【Đặc trưng hình thái】

Lá tập trung mọc trên đỉnh, dạng quạt, chẻ thành 5 - 12 thùy.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt, môi trường nửa râm mát, thoáng gió, sợ ánh sáng mạnh, hơi chịu lạnh và có khả năng chịu nhiệt độ thấp khoảng 0^0C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Tiến hành tách bồn rồi rửa sạch đất trên rễ cây, cắm vào trong bình chứa dưỡng chất, dùng sỏi, đá cố định gốc, khoảng nửa tháng thì cây sẽ ra rễ mới.

❷ Chọn những loại dưỡng chất cho cây ngấm lá, nồng độ pH = 5,8 - 6,5, cứ 15 ngày thay dưỡng chất một lần. Tháng 5 - 9 là thời kỳ sinh trưởng mạnh, đặt cây ở nơi che nắng, nắng nhẹ để bảo vệ. Mùa hè cây tươi tốt, cần bổ sung nhiều nước, đồng thời phun

nước, cắt tỉa những cành lá bị khô héo để giữ cho cây luôn mới đẹp.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Trúc quan âm yêu cầu phải trồng trong môi trường thoáng gió, nếu không được thông gió tốt, cây bị bọ cánh cứng tấn công. Khi phát hiện xuất hiện ít thì cần kịp thời loại bỏ đồng thời phun Rogor 800 - 1.000, chú ý giữ thoáng gió và cắt tỉa các cành khô héo.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Trúc quan âm mọc tập trung tạo thành dáng đẹp, gốc thẳng, lá tươi xanh và trơn bóng, mang phong vị nhiệt đới, lại có sự thanh cao của loài trúc, nên thích hợp trồng trong nhà. Cây mọc lâu dài ở trong phòng sáng sủa, trong phòng thiếu ánh sáng thì chỉ để ngắm 3 - 4 tuần.

CÂY TAM THẤT ĐẤT

【Tên gọi】

Thuộc loài cúc, họ tam thất đất.

【Tên tiếng Anh】

Gynura aurantacea.

【Nguồn gốc】

Khu vực nhiệt đới châu Á.

【Đặc trưng hình thái】

Lá có ràng cưa rõ rệt, đầu lá nhọn, gân lá có dạng bàn tay rõ ràng, khi còn non thì có màu tím, khi trưởng thành thì có màu xanh đậm. Toàn bộ gốc có tập trung lông nhung màu tím đỏ.

【Tập tính sinh thái】

Là cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, thích hợp khi có ánh nắng nhẹ, sợ ánh sáng gắt chiếu trực tiếp, yêu

cầu trồng ở đất tơi xốp và thoát nước tốt, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 18 - 25°C, nhiệt độ mùa đông khoảng 8°C là thích hợp.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Trực tiếp tiến hành tách bồn, rửa sạch đất bám trên rễ, ngâm rễ vào trong bình chứa nước máy sạch đồng thời thêm lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối.

❷ Chọn các loại dưỡng chất dành cho cây ngấm lá, 15 ngày thay dưỡng chất một lần, dưỡng chất ngập 1/2 rễ là được.

❸ Là cây trồng trong nhà, thích hợp đặt ở gần cửa sổ.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Khi trồng trong nhà cây dễ bị nha trùng, sâu keo tấn công, có thể dùng dầu Methynitrophos $(CH_3O)P(S)OC_6H_9)NO_2$ 50% - 1.000 phun để diệt trừ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây tam thất đất được bao phủ bởi lớp lông nhung màu tím đỏ, nên là cây ngấm lá, thích hợp trồng trong bồn hoặc treo rủ đặt ở phòng khách.

CÂY DUYÊN GIAI THẢO VÂN TRẮNG

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp họ duyên giai thảo.

【Tên tiếng Anh】

Ophiopogon intermedius "Argenteo - marginatus".

【Nguồn gốc】

Phía Đông Nam châu Á.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc, cây lâu năm, cao 5 - 30cm, cây mọc thành bụi, không có cành, lá có những đường đẹp, chất bì, trên bề mặt lá có màu trắng bạc, ngọn lá cong rủ. Cây có hoa nhỏ, màu lam nhạt, mùa hè hoa bắt đầu nở.

【Tập tính sinh thái】

Cây khỏe mạnh, chịu râm mát tốt, chịu khô hạn và cần đất tốt, ưa nhiệt độ ấm áp, nhiệt độ thích hợp

từ 15 - 28°C, cây có thể chịu lạnh, có yêu cầu không cao đối với đất, có khả năng thích ứng cao.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắm trực tiếp rễ vào trong bình đựng nước, đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❷ Chọn dùng các dung dịch dưỡng chất cho cây ngấm lá, 15 ngày thì thay dưỡng chất một lần, có thể để rễ ngập toàn bộ trong dung dịch dưỡng chất.

❸ Khi nhiệt độ cao và khô hạn thì nên tiến hành phun nước giảm nhiệt độ cho cây.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cần chú ý thông gió, chống bọ cánh cứng xâm hại

【Bài trí và ứng dụng】

Là cây sống trong môi trường râm mát khá tốt, có thể trồng ở trong nhà để ngắm, ngoài ra, cũng thích hợp trồng xung quanh bãi cỏ, cũng có thể trồng ở tầng dưới vành đai rừng hoặc làm xanh hóa các khu nhà, hoặc để trang trí cảnh non bộ.

CỎ RÊU TÂM VÀNG

【 Tên gọi 】

Thuộc loài cỏ gấu, họ cỏ rêu.

【 Tên tiếng Anh 】

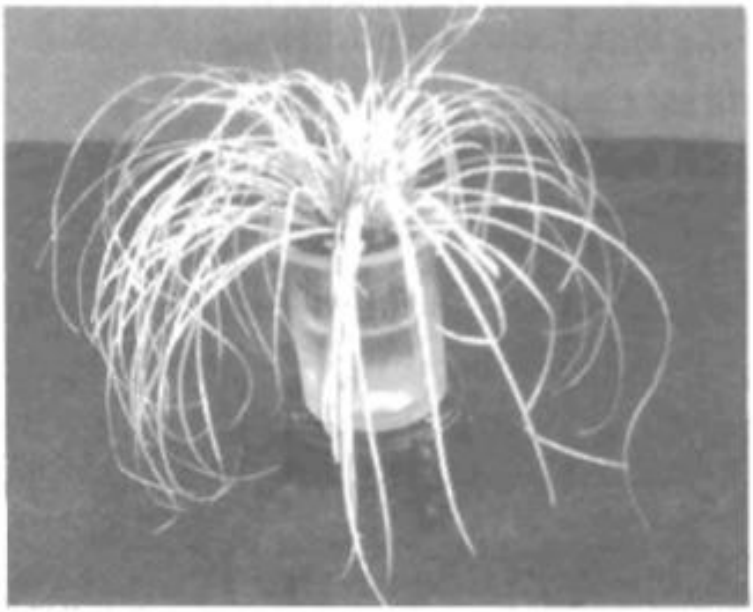
Carex tristachya.

【 Nguồn gốc 】

Phân bố rộng rãi ở các vùng trên thế giới.

【 Đặc trưng hình thái 】

Là cây thảo mộc lâu năm. Lá dạng sợi, rộng 1 - 3mm, lá có đốm vân màu vàng.

【 Giống loài 】

Có khoảng 1.300 giống khác nhau.

【 Tập tính sinh thái 】

Cây ưa ánh sáng, ưa ẩm ướt, thường mọc nhiều ở sườn núi, ven ao hồ, vùng đất ẩm dưới cánh rừng.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Tiến hành tách từ gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắm 2/3 rễ vào trong bình đựng nước máy sạch, đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới.

❷ 15 ngày thay mới dưỡng chất 1 lần, dưỡng chất có thể ngập toàn bộ rễ.

❸ Khi trồng trong nhà, cây thích hợp đặt ở những nơi gần cửa sổ, đảm bảo ánh sáng khá mạnh chiếu vào nếu không những đốm vân trên lá sẽ rất dễ bị mờ nhạt.

❹ Khi nhiệt độ quá cao, không khí khô hạn cần tưới nước lên gốc cây để giảm nhiệt độ.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cỏ rêu tâm vàng yêu cầu phải trồng trong môi trường thoáng gió, nếu không được thông gió tốt, cây bị bọ cánh cứng tấn công. Khi phát hiện bọ xuất hiện ít thì cần kịp thời loại bỏ đồng thời phun Rogor 800 - 1.000, chú ý giữ thoáng gió và cắt tỉa các cành khô héo.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cỏ rêu tâm vàng trên lá có vân đốm màu vàng, là một chủng loại rất độc đáo trong các loài thực vật ngắm lá, cây thích hợp trưng bày trang trí trong nhà, trong phòng khách.

LỤC NGUYỆT SƯƠNG

【Tên gọi】

Thuộc loài cỏ xuyến, họ lục nguyệt sương.

【Tên tiếng Anh】

Serissa serissoides.

【Nguồn gốc】

Tỉnh Giang Nam Trung Quốc, từ Giang Tô đến Quảng Đông đều có cây mọc dại.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây nhỏ, lùn, thường xanh hoặc bán thường xanh, gốc cao không đến 2m, cành non màu xanh và có lông nhỏ, ngắt ra thì có mùi thối, lá mọc so le hoặc tập trung thành cụm trên các cành nhỏ. Hoa trắng và có bột phấn màu tím hoặc màu đỏ, thời kỳ nở hoa vào tháng 5 - 6.

【Giống loài】

❶ Lục nguyệt sương nhiều cánh: Nụ hoa nhọn, màu tím nhạt, khi hoa nở chuyển thành màu trắng, hoa nhiều cánh, khá dày.

❷ Lục nguyệt sương loại hoa cánh kép nhiều cánh.

❸ Lục nguyệt sương viền vàng, viền lá có màu vàng kim.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa ánh sáng mặt trời, cũng khá chịu râm mát, kỵ ánh sáng quá gắt. Không có yêu cầu cao về môi trường. Chịu hạn tốt, không yêu cầu cao với đất trồng. Trồng trong bồn thì thích hợp dùng các chất mùn, chất màu mỡ, tơi xốp, thông thoáng gió, ẩm ướt thì cây sinh trưởng tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Lục nguyệt sương có gốc khá nhỏ, thích hợp trồng trong các bình thủy tinh vừa và nhỏ.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách từ gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắt tỉa bớt rễ chùm sau đo cho rễ xuyên qua khay trồng và ngập vào trong bình đựng nước máy sạch, đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ ra rễ mới. Phía mặt trên có thể dặt thủy tinh hoặc viên sỏi để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Rễ thủy sinh sau khi mọc ra, có thể thêm lượng nhỏ loãng dung dịch dưỡng chất. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thêm nước

một lần, mùa đông 10 - 20 ngày thêm nước sạch một lần, 20 - 30 ngày thì thay dưỡng chất một lần, nồng độ pH = 5,5.

❹ Khi mới bắt đầu trồng thì mực dưỡng chất không được quá cao, chỉ cần ngập 1/3 - 1/2 rễ là được.

❺ Đặt cây ở nơi có ánh sáng đầy đủ nhưng không được để ánh sáng mạnh chiếu trực tiếp vào cây.

❻ Mùa hè không khí khô hạn nên thường xuyên tưới nước, nên dùng nước phun lên bề mặt lá hoặc các vùng đất quanh cây để giảm nhiệt độ.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường bị sâu keo xâm hại, có thể dùng Rogor 1.500 để phun dạng sương cho cây.

【Bài trí và ứng dụng】

Lục nguyệt sương có dáng gốc và dáng lá đẹp, mỹ quan, thường dùng để trang trí hội trường, phòng khách, sảnh lớn.

TRẦU BÀ ĐẾ VƯƠNG TÍM

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ cây ráy.

【Tên tiếng Anh】

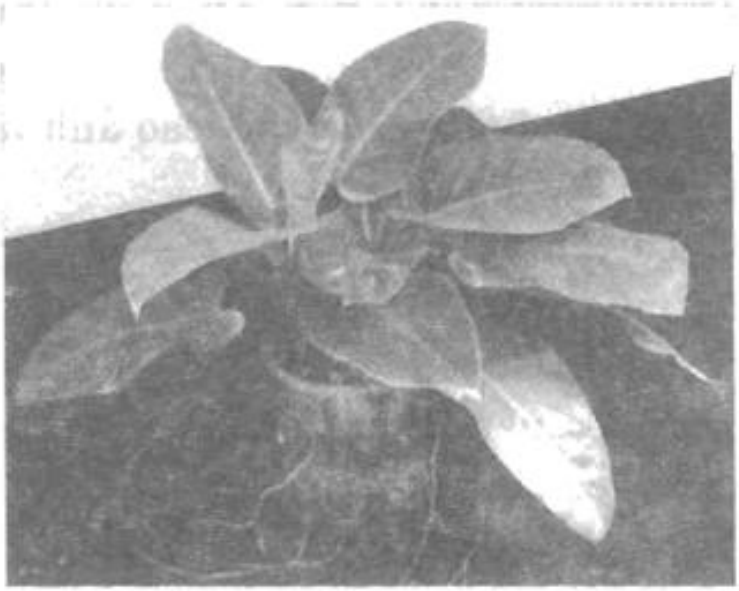
Philodendron erubescens.

【Nguồn gốc】

Nhiệt đới châu Mỹ

【Đặc trưng hình thái】

Là cây leo, xanh quanh năm. Thân cây to thô, đốt thân có rễ khí.

【Tập tính sinh thái】

Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp là 18 - 30^{0}C, kỵ lạnh, đông giá, nhiệt độ mùa đông cần đảm bảo trên 10^{0}C, nếu dưới 4^{0}C thì cây bước vào trạng thái ngủ đông, khi nhiệt độ gần tới 0^{0}C thì cây bị chết vì lạnh.

Cây ưa môi trường ẩm ướt, cần độ ẩm không khí khoảng 60 - 75%.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Cây có thể trồng trong các bình nhựa, thủy tinh, bình gốm, bình có cốc cố định gốc và tấm che.

❷ Thúc rễ: Mùa xuân tháng 3 cho lên bồn, dùng thủy tinh, sỏi hoặc rêu nước để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Dùng dưỡng chất của cây ngắm lá, rễ ngập 1/3 - 1/2 trong dưỡng chất. cùng với sự sinh trưởng của rễ thì mực dung dịch dưỡng chất cũng cần hạ xuống thích hợp. Cứ 15 - 20 ngày thay dưỡng chất một lần. Mùa nhiệt độ cao độ bốc hơi mạnh thì nên chú ý bổ sung thêm nước, tránh để nồng độ dưỡng chất quá cao ảnh hưởng bất lợi đến sự sinh trưởng của cây.

Thường xuyên phun nước lên mặt lá, tăng độ ẩm không khí, mùa hè cần che nắng. Cuối thu đế mùa xuân năm sau thì cần chú ý ánh nắng đầy đủ.

Thân cây leo nên dễ rủ xuống, cần thiết kế cột chống cho cây leo tăng giá trị thẩm mỹ.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Khi không được thoáng gió thì cây thường bị sâu keo tấn công xâm hại lõi lá non tạo thành những lá có hình thù lạ, cần sử dụng biện pháp bắt sâu.

【Bài trí và ứng dụng】

Đặt trong sảnh lớn, hội trường.

CÁC LOẠI CÂY NGẮM LÁ

HỒNG MÔN

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ ráy.

【Tên tiếng Anh】

Anthurium andraeanum.

【Nguồn gốc】

Rừng mưa nhiệt đới Tây Nam Colombia, Nam Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc, cây lâu năm, xanh quanh năm. Lá hình tim dạng bầu dục dài, màu xanh tươi, chồi bóng có màu đỏ, hoa hình trụ dài hơi rủ xuống dưới,

màu vàng kim, phần gốc có màu trắng ngà voi, hoa đực hoa cái đều không có cuống. Nếu điều kiện thích hợp thì cây ra hoa quanh năm.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 20 - 30°C, khi nhiệt độ thấp khoảng 10°C thì cây ngừng sinh trưởng. Cây không chịu khô hạn, thích ứng với độ ẩm không khí trên 80°C, không chịu ánh sáng mạnh trực tiếp chiếu vàng, sinh trưởng tốt khi được che nắng hoặc ánh sáng yếu, mùa đông có thể tăng cường ánh sáng để tạo điều kiện cho rễ phát triển khỏe mạnh, cây không chịu được đất mặn.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Có thể chọn bình nhựa kiên cố, bồn gốm truyền thống, bình thủy tinh

❷ Rửa sạch rễ, lấy xốp hoặc những chất mềm để kẹp rễ cho vào mâm trồng, để 1/3 - 3/4 rễ ngập trong dung dịch dưỡng chất.

❸ Hồng môn được trồng trong nhà, mùa hè cần chú ý che nắng, thường xuyên phun nước cho gốc và khu vực xung quanh để tăng cường độ ẩm không khí, đồng thời điều hòa khí hậu, nhiệt độ mùa đông trên 10°C là được. Cứ 10 - 15 ngày thay dưỡng chất một lần và cũng cần rửa sạch rễ.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Bệnh nhiệt thán là bệnh thường gặp với hồng môn. Độ ẩm lớn là nguyên nhân chính gây bệnh.

Biện pháp phòng chống là dùng thuốc và tăng cường chăm sóc, thường xuyên đảm bảo thoáng gió, kịp thời ngắt đi lá bị bệnh.

Bài trí và ứng dụng

Cây có hoa đẹp, màu sắc tươi bóng, màu sắc phong phú, là loại cây nổi tiếng trên thế giới. Thời kỳ nở hoa, cắt hoa cắm trong nước có thể được 1 tháng, cắt lá để cắm kèm với hoa. Có thể đặt bồn hoa trong nhà, thời kỳ nở hoa có thể kéo dài 4 - 6 tháng. Cây hấp thu khí có hại cho cơ thể như benzene, C_2HCl_3.

HOA TIỄN THẢO

【Tên gọi】

Thuộc loài hoa nghênh xuân, họ tiên khách lai.

【Tên tiếng Anh】

Cyclamen persicum.

【Nguồn gốc】

Vùng duyên hải Solia, Hy Lạp.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc sống lâu năm, có hoa màu tím đỏ, đỏ son, đỏ hồng, đỏ nhạt, xanh tuyết và màu trắng. Quả nang, hình tròn.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa môi trường ánh sáng, lạnh, ẩm ướt. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 10 - 20°C. Không chịu được nhiệt độ cao, trên 30°C thì rễ ngừng phát triển, trên

35^0C thì thân thối và chết. Khi nhiệt độ thấp dưới 5^0C thì cây sinh trưởng chậm, lá cuốn, hoa không phát triển, màu bóng nhạt, hoa nở cũng ít.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Thường những thân cầu trên 3cm thì nên chọn bình có đường kính trên 15cm. Dùng thủy tinh, nhựa trong, rêu nước hoặc sỏi để đặt vào trong cốc cố định gốc, để lộ 1/3 thân, để rễ xuyên qua mâm trồng cho cắm vào dưỡng chất. Cây trồng trên đất chuyển sang trồng trong nước cần 1 tuần để ra mầm, sau 1 tuần đều cho cây tiếp xúc ánh sáng, 1 tháng sau hoàn toàn có thể đặt cây ra ánh sáng, mực dưỡng chất chỉ cần ngập 1/2 rễ là được.

❷ Giữa tháng 8 sau khi cây tạm ngừng phát triển bắt đầu sinh trưởng trở lại thì cần chọn những thân trên 3cm, có trên 10 lá, chọn những gốc không bị sâu bệnh hại, sinh trưởng mạnh, rồi rửa sạch rễ cho vào trồng trong nước.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Chọn các loại dưỡng chất cho cây trồng vườn, nồng độ bằng 1/2 nồng độ tiêu chuẩn, pH = 6 - 7; 25 - 30 ngày thay mới 1 lần.

Giai đoạn phát triển nhanh cần nhiệt độ ấm, ẩm ướt, chú ý phun Topsin - M, Rogor để diệt sâu, mỗi ngày phun 1 lần.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Một số bệnh thường gặp: Bệnh nấm xám, bệnh sâu bông, sâu đào, sán lá. Bệnh nấm xám là bệnh

thường gặp khi trồng trong nhà. Cần tăng cường thông gió, giảm độ ẩm. Khi tưới nước không thích hợp, quá nhiều mà không được tưới trực tiếp lên bề mặt lá. Khi bón dưỡng chất thì cần tránh tạo thành các vết thương để tránh sâu bệnh cho cây, đồng thời bỏ những gốc bệnh, lá bệnh để giảm nguồn gốc bệnh.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Trước khi phát bệnh phun thuốc diệt khuẩn bảo vệ như Ludebao 600 - 800. Có thể dùng Rogor 40% tỷ lệ 1.500 để diệt sâu.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Tiên khách lai có hoa đẹp, lạ, hoa lá đều để ngắm nhìn, màu sắc hoa phong phú, thời kỳ ra hoa từ đông đến hạ, là loài cây để làm đẹp môi trường, làm trong sạch không khí, thích hợp đặt để đặt bên cửa sổ, nơi có ánh sáng đầy đủ.

THIẾT LAN

【Tên gọi】

Thuộc họ thiết lan.

【Tên tiếng Anh】

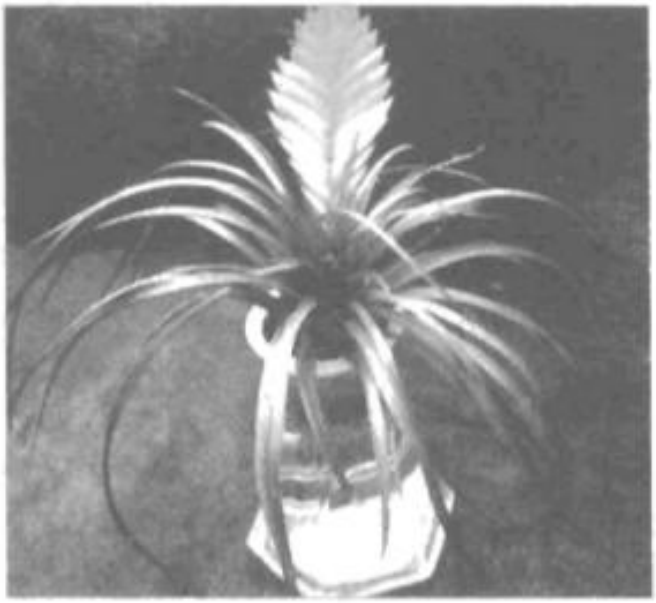
Tillandsia cyanea.

【Nguồn gốc】

Guatemala, Ecuador, khu vực nhiệt đới châu Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Không có thân, lá mọc thành bụi dạng đài sen, lá hẹp dài, màu xanh xám, cứng. Chồi có 2 khía, đối xứng nhau, màu hồng phấn và màu đỏ. Giữa chồi có hoa nhỏ màu xanh lam, có thể ra 20 bông, từ thu đến đông.

【Tập tính sinh thái】

Ưa ánh sáng nhưng không được để ánh sáng gắt chiếu trực tiếp. Ưa khí hậu ấm nóng, nhiệt độ sinh

trưởng thích hợp 20 - 32°C, mùa đông 18 - 20°C, nhiệt độ thấp nhất không được dưới 10°C, cây cũng có thể chịu khoảng 5°C trong thời gian ngắn. Cây ưa độ ẩm môi trường khá cao, trên 60%, yêu cầu đất có khả năng thoát nước tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Tiến hành tách bồn rửa sạch rễ, tiêu độc, để 1/2 rễ ngập trong nước, thúc đẩy quá trình ra rễ.

❷ Chiếu sáng: Thời kỳ sinh trưởng cần ánh sáng đầy đủ, thường xuyên phun nước lên mặt lá, màu sắc lá càng tươi thì càng bóng.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Rễ dài và cắm vào trong nước, để nồng độ bằng 1/2 nồng độ dưỡng chất dành cho cây trồng vườn, pH = 5,8, khoảng 10 ngày thay dưỡng chất 1 lần.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Thường gặp bọ cánh cứng xâm hại, thời kỳ noãn hoa thì dùng Rogor 1% và Phosemet 25% - 1.000 để phun mỗi tuần một lần. Cây cần bố trí cao thấp xen kẽ để đảm bảo thoáng khí, giảm sâu bệnh phát sinh.

【Bài trí và ứng dụng】

Là thiết lá nhỏ hẹp giống như lá lan, chồi có dạng quạt, giữa chồi có hoa màu tím rất đẹp, là một loại cây ngắm hoa lá rất đẹp, chăm sóc đơn giản, phù hợp với những người thành phố tiết kiệm thời gian, lại có hiệu quả làm xanh môi trường, được nhiều người ưa chuộng.

DỨA CẢNH

【Tên gọi】

Thuộc họ dứa cảnh.

【Tên tiếng Anh】

Guzmania lingulata.

【Nguồn gốc】

Các vùng nhiệt đới châu Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Cây xếp hoa gần tựa như hình ngôi sao, gốc trồng cao khoảng 30cm, vòm có thể đạt 80cm, hoa dài, chồi và phần sát gốc hoa có lá màu đỏ rất đẹp, giữa chồi có hoa nhỏ màu vàng. Mùa xuân là mùa nở hoa, thời gian nở hoa khá ngắn nhưng hoa khá bền, có thể để ngấm khoảng 2 tháng.

【 Giống loài 】

Có 120 giống cùng loại, đa số đều là cây phụ sinh, xuất xứ ở nhiệt đới châu Mỹ, cũng có loại ngắm, hoa ngắm lá.

【 Tập tính sinh thái 】

Cây ưa nhiệt độ cao, ưa ẩm ướt. Nhiệt độ sinh trưởng ban ngày 20 - 25°C, ban đêm 18°C, khi thúc hoa cần nhiệt độ 25 - 30°C, nhiệt độ thấp nhất mùa đông cần trên 10°C.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Chọn bình: Khi trồng trong nhà nên chọn những cây trồng trong bình nhỏ.

❷ Chiếu sáng: Thời kỳ sinh trưởng cần chiếu sáng đầy đủ thì lá mới tươi đẹp, lá cần thường xuyên phun nước để màu sắc lá tươi và bóng.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Ngập 1/2 rễ trong dưỡng chất, nồng độ bằng 1/2 nồng độ dưỡng chất cho cây trồng vườn, pH = 5,8, 20 ngày thay mới dưỡng chất 1 lần.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây ít gặp sâu bệnh hại, khi ánh sáng quá mạnh dễ dẫn đến khô cháy lá.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Dứa cảnh là một giống cây mới được du nhập vào trồng, dáng cây, hoa và lá đều đẹp, độc đáo, thời gian nở hoa lâu nên được nhiều người ưa chuộng.

LAN QUÂN TỬ

【Tên gọi】

Thuộc họ lan quân tử.

【Tên tiếng Anh】

Clivia nobilis.

【Nguồn gốc】

Phía Nam châu Phi.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc sống lâu năm, xanh quanh năm, lá xen kẽ, hoa màu vàng, màu cam, cam đỏ. Thời kỳ nở hoa từ tháng 11 đến tháng 5 năm sau.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 20 - 25^{0}C, thời kỳ nở hoa cần nhiệt độ 15 - 20^{0}C. Mùa hè cần mát mẻ, sợ ánh sáng mặt

trời chiếu trực tiếp, cần che nắng thích hợp, mùa đông cần đảm bảo đầy đủ ánh sáng.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Chọn bình: Lan quân tử có rễ thô và thẳng nên cần chọn các bình có dáng cao.

❷ Thúc rễ: Tiến hành rửa đất ở rễ cây trồng trên đất, quyên qua lỗ cố định rễ cắm vào dưỡng chất, ngập 1/2 rễ là đủ, che nắng để tạo điều kiện cho việc ra rễ mới.

❸ Cần đặt gốc ở những nơi ánh sáng khá mạnh, trong quá trình chăm sóc không được di chuyển nếu không sẽ ảnh hưởng đến quá trình ra hoa.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây thường bị bệnh bướm trắng, bệnh nhiệt thán, cần dùng Nitrate dạng kem để quết lên vết bệnh.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Lan quân tử đẹp, khả năng thích ứng cao, có thể làm cây vừa ngắm hoa vừa ngắm lá. Lan quân tử nhả ra lượng lớn khí oxy, cũng có thể dùng làm thuốc, có giá trị rất cao.

SEN ĐẾ NGỰA

【Tên gọi】

Thuộc loài thiên nam tinh, họ sen đế ngựa.

【Tên tiếng Anh】

Zantedeschia aethiopica.

【Nguồn gốc】

Ethiopia, Ai Cập và Nam Mỹ, hiện nay cây được trồng ở nhiều nơi trên thế giới.

【Đặc trưng hình thái】

Cây lá xanh tốt, trơn bóng, nõn màu trắng của hoa xếp thành hình chiếc phễu, hoa có hương thơm.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, mùa đông không được quá lạnh, mùa hè không nắng gắt, ở môi trường ẩm ướt thích hợp cho cây nở hoa. Sau khi ra hoa hoặc ở vào thời kỳ nhiệt độ cao thì cây ở vào giai đoạn tạm ngừng sinh trưởng, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp từ 15 - 25^{0}C, mùa đông ở các vùng phía Bắc cần đặt cây vào trong nhà, giữ ở nhiệt độ khoảng 10^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sen đế ngựa trồng trong nước có thể sử dụng các loại dung dịch dưỡng chất dành cho cây ngắm hoa được bán trên thị trường.

❷ Thời kỳ đầu mới sinh trưởng, nồng độ dưỡng chất chỉ bằng 1/2 so với nồng độ tiêu chuẩn, giữa và cuối thời kỳ sinh trưởng thì có thể điều chỉnh đạt nồng độ tiêu chuẩn, trong suốt thời gian phát triển giữ nồng độ pH = 5,6 - 6,5.

❸ Dưỡng chất ngập 1/2 - 2/3 rễ là được.

❹ Sen đế ngựa nên đặt ở những nơi thoáng gió, có ánh sáng mạnh chiếu vào.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Các bệnh thường gặp ở sen đế ngựa chủ yếu là bệnh do vi khuẩn gây thối, sâu keo, nhện đỏ. Bệnh thối do vi khuẩn gây ra làm cho thối lá, cành lá và thân, khi mới phát hiện bệnh thì cần có biện pháp phòng trừ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Hoa của sen đế ngựa rất đẹp, chủ yếu để cắm, cũng có thể trồng trong bồn đặt trong nhà, có thể đặt ở những nơi ánh sáng khá mạnh chiếu vào.

HOA LOA KÈN

【Tên gọi】

Thuộc loài hoa bách hợp (hoa loa kèn), họ bách hợp.

【Tên tiếng Anh】

Lilium longiflorum.

【Nguồn gốc】

Việt Nam, Nhật Bản, Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc, cây lâu năm, thân cao 50 - 100cm, hoa mọc trên ngọn, ống hoa dài có màu xanh nhạt, hoa có 6 cánh, mặt trước giống như hình chiếc loa kèn, rất thơm, nở hoa vào tháng 6 - 7.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, không chịu được lạnh, cần điều kiện chiếu sáng mạnh, nếu như ánh sáng yếu thì cây ra hoa ít. Cây hơi ưa tính chua.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Cần chọn những giống phát triển khỏe mạnh, cân đối để đảm bảo hoa nở đều, đồng loạt.

❷ Nên chọn những mâm trồng to và đẹp vì gốc cây khá cao, đường kính mâm trồng phải cao bằng 1/5 chiều cao của cây để đảm bảo bình trồng vững chãi. Lấy thủy tinh, viên sỏi, đá màu, thủy tinh trong suốt để cố định gốc, 2/3 rễ cần ngập trong dung dịch dưỡng chất, không được để thân ngập trong dưỡng chất.

❸ Dưỡng chất cho cây cảnh thủy bổn có thể chọn sử dụng loại dưỡng chất dành cho cây ngắm hoa được bán trên thị trường. Khi mới bắt đầu trồng thì nồng độ dưỡng chất cần thấp hơn, có thể pha loãng bằng 1/2 nồng độ tiêu chuẩn như trong hướng dẫn, đến khi hoa nở mạnh thì có thể tăng nồng độ dưỡng chất bằng nồng độ tiêu chuẩn, sau khi nở hoa thì nồng độ bằng 1/5 tiêu chuẩn.

❹ Trong thời gian trồng trong nước nên đặt cây ở bên cửa sổ, nơi có ánh sáng đầy đủ thì có thể kéo dài thời gian nở hoa.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây dễ bị mắc bệnh héo lá, cần tránh trồng quá dày, chăm bón hợp lý, không được để nhiệt độ chênh lệch giữa ban ngày và ban đêm quá lớn.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Hoa loa kèn thanh cao, độc đáo, là một trong số các loại hoa nổi tiếng, có thể dùng để trưng bày hoặc trồng cây trong chậu để thưởng thức.

HOA CÚC

【Tên gọi】

Thuộc họ cúc.

【Tên tiếng Anh】

Dendranthema x glandiflorum.

【Nguồn gốc】

Hoa cúc có xuất xứ từ Trung Quốc, cho đến nay đã có 2.500 loài được trồng.

【Đặc trưng hình thái】

Tùy từng giống có đặc trưng hình thái về lá khác nhau, có thể chia làm lá đứng, lá thùy sâu, lá dài, lá dài thùy sâu, lá tròn, lá sen và lá thuyền. Hoa cúc mọc trên đỉnh cành, đường kính 2 - 30cm.

【Tập tính sinh thái】

Cây có tính thích ứng cao, ưa lạnh, chịu lạnh khá tốt, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 18 - 21°C. Nhiệt độ cao nhất 32°C, thấp nhất 10°C, hoa cúc là loài hoa cần chiếu sáng ngắn ngày. Có khả năng chống chọi lại với các khí độc như khí SO_2.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Kích thước bình cần phù hợp với độ lớn của gốc, dùng thủy tinh hoặc đá ngũ sắc để cố định gốc.

❷ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Chăm sóc cây với nồng độ dưỡng chất bằng 1/2 nồng độ dưỡng chất dành cho cây trồng vườn, có thể dùng biện pháp tăng cường ánh sáng hoặc tránh ánh sáng để kéo dài thời kỳ nở hoa. Trong thời kỳ sinh trưởng cần cần ngắt lá thích hợp để kích thích ra hoa, thúc đẩy tách cành, tạo dáng gốc đẹp, cần chú ý thông gió và ánh sáng để tránh bệnh muội lá.

【Phòng trừ sâu bệnh】

❶ Bệnh xâm hại mạnh đến hoa cúc là bệnh đốm lá: Trước khi phát hiện bệnh cần phun Topsin - M 50% - 1.000, hoặc phun Carbendazim 50% - 500 để đạt hiệu quả phòng trừ bệnh tốt nhất.

❷ Sâu bệnh thường xâm hại đến hoa cúc có sâu keo và nhện đỏ, sâu keo thường xuất hiện từ khi bắt đầu có mầm non đến khi kết thúc nở hoa, khi phát hiện có sâu keo thì dùng Rogor 40% - 1.500 đến

3.000 để phun. Nhện đỏ thường phát sinh khi nhiệt độ mùa hè tăng cao, khô hanh, khi đó có thể dùng Rogor 40% - 1.000 để phun diệt sẽ có hiệu quả rõ rệt. Mùa hè khi nhiệt độ cao có thể dùng nước sạch phun dạng sương cũng có tác dụng diệt trừ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Hoa cúc trong vườn được trồng như một trong những loại cây quan trọng. Hoa cúc thường được trồng rộng rãi. Cần đặt cây ở hướng có ánh sáng mạnh. Ở một số quốc gia người ta thường sử dụng hoa cúc như một loại thực phẩm. Hoa cúc không chỉ làm cho tăng thêm mĩ vị mà còn có nhiều công dụng bảo vệ sức khỏe. Cho đến nay hoa cúc vẫn là loại hoa tượng trưng cho sự trường thọ, loài hoa chống lại sự lão hóa.

THỦY TIÊN

【Tên gọi】

Thuộc họ thủy tiên.

【Tên tiếng Anh】

Narcissus tazetta var. chinensis.

【Nguồn gốc】

Thực vật họ thủy tiên phân bố tập trung ở Trung Âu, ven biển Địa Trung Hải.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc lâu năm, thân củ dưới sát gốc phình to như hành tây, bên ngoài có lớp màng màu nâu, lá hẹp, dài, cành hoa mọc ở giữa, số lượng có thể lên tới 10 cành, mỗi cành hoa có thể có tới hơn 10 bông.

【Giống loài】

Trên thế giới hiện có hơn 800 giống thuộc họ này, trong đó có hơn 10 giống có giá trị thưởng thức đặc biệt cao, ở ven biển Địa Trung Hải và khu vực Bắc Phi, Trung Quốc có một giống biến chủng của thủy tiên nhiều hoa.

Thủy tiên có 2 hệ chính như sau:

❶ Đơn cánh: Hoa đơn cánh, màu trắng, hoa có 6 thùy, ở giữa có mũ dạng cầu màu vàng kim.

❷ Nhiều cánh: Hoa nhiều cánh, màu trắng, hoa có 12 thùy, cuốn lại thành cụm, hoa không đẹp như hoa đơn cánh, hương cũng không thơm bằng. Đây là một loại biến chủng của thủy tiên.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, ánh sáng đầy đủ, mùa đông không rét hại, mùa hè không nắng quá gay gắt, mùa thu và mùa xuân cần nhiều mưa, cây ưa nước, chịu phân bón, yêu cầu môi trường hữu cơ, lượng nước đầy đủ đồng thời phải được trồng trong đất tơi xốp, có tính chua, đất trung tính và thoát nước tốt. Cây cũng có thể chịu được khô hạn và môi trường nửa râm mát, thời kỳ nở hoa cần được chiếu sáng đầy đủ. Thủy tiên sinh trưởng tốt nhất trong điều kiện nhiệt độ 10 - 15^{0}C, khoảng 45 ngày thì cây có thể ra hoa, thời kỳ nở hoa có thể kéo dài hơn 1 tháng.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Trồng cây trong nước: Đưa thủy tiên sau khi đã được sử lý thúc mầm cắm trực tiếp vào trong bồn, thêm nước ngập 1/3 thân củ là được. Trong bồn có thể dùng cát thạch anh, đá cuội để cố định thân củ.

❷ Ban ngày bồn thủy tiên cần được đặt ở những nơi ánh sáng đầy đủ, buổi tối chuyển vào trong phòng đồng thời đổ nước trong bồn đi, để kiềm chế lá phát triển quá dài. Sáng sớm ngày hôm sau lại thêm

nước sạch, chú ý không được di chuyển mạnh làm ảnh hưởng đến thân củ.

❸ Khi mới cho lên bồn, mỗi ngày thay nước 1 lần, sau đó khoảng 2 - 3 ngày thì thay nước 1 lần, sau khi hình thành nụ hoa mỗi tuần thay nước 1 lần.

❹ Trong thời gian chăm sóc thủy tiên đặc biệt phải chú ý chiếu sáng đầy đủ, ban ngày đặt cây ở nơi có ánh sáng mặt trời, ban đêm có thể đặt cây dưới ánh đèn. Như vậy có thể ngăn cản hiện tượng thủy tiên bị lốp lá, giúp cho lá thủy tiên ngắn, rộng và dày, khỏe mạnh, lá màu xanh đậm, hương hoa thơm nồng. Chăm sóc thủy tiên thường không cần thiết bón nhiều phân, nếu có điều kiện, thời kỳ nở hoa chỉ cần bón một ít phân lân.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Các bệnh hại thủy tiên chủ yếu có bệnh đốm nâu, bệnh khô lá. Trước khi trồng cần phải cắt đi lớp

màng trên bề mặt củ đem thân củ ngâm vào trong dung dịch Fuema 0,5% hoặc ngâm trong dung dịch Carbendazim 50% - 500 có thể để phòng hiện tượng đốm nâu. Thời kỳ đầu khi phát hiện bệnh khô lá có thể dùng thuốc Daisenxin 50% - 1.500 để phun.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Đối với thủy tiên người chơi có phương pháp tạo hình nghệ thuật truyền thống độc đáo. Lẵng hoa như là thủy tiên càng cua, thủy tiên dáng đào, thủy tiên khổng tước... tạo thành một bức tranh nghệ thuật lập thể tràn đầy sức sống được nhiều người ưa chuộng. Gần đây nhiều nơi còn tổ chức triển lãm chủ đề tạo hình nghệ thuật bằng thủy tiên nhận được sự đánh giá cao. Thủy tiên có thể được đặt trên bàn trong phòng sách, mùa đông cây tỏa ra hương thơm thoang thoảng giúp thư giãn, thoải mái. Củ thủy tiên còn được dùng làm thuốc, theo một số nghiên cứu, củ của nó có giá trị kháng ung thư, nhưng vì có tính độc lớn nên hiện nay vẫn chưa được thử nghiệm lâm sàng.

【 Chú ý 】

Để thủy tiên sinh trưởng khỏe mạnh, ban ngày nên đặt cây ra ban công phơi nắng. Nếu muốn kéo dài thời gian nở hoa có thể giảm thấp nhiệt độ của nước hoặc lúc hoàng hôn đổ hết nước trong bồn, sáng hôm sau lại thêm nước sạch. Ngoài ra, nếu trước tết Nguyên đán 10 ngày cây không có nhiều nụ hoa có thể lựa chọn biện pháp tăng nhiệt độ để thúc hoa, nhiệt độ của nước gần với nhiệt độ của cơ thể là được.

UẤT KIM HƯƠNG

【Tên gọi】

Thuộc họ bách hợp, loài uất thiên hương.

【Tên tiếng Anh】

Tulipa gesneriana.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ven biển Địa Trung Hải, Iran, Thổ Nhĩ Kỳ, các khu vực Đông Bắc Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Cây lâu năm, rễ cầu. Thân cao 30 - 40cm, thân củ hình trứng, bên ngoài có lớp màng. Lá trơn bóng, có bột sáp. Lá rộng hình kim to bản, hoa mọc từ giữa các phiến lá, hoa đơn sinh, hình cốc. Hoa có màu đỏ tươi, vàng, trắng, tím.

【Tập tính sinh thái】

Họ uất kim hương là loài ưa ánh sáng, chiếu sáng mặt trời, cần tránh gió, mùa đông cần đảm bảo

nhiệt độ ấm áp và ẩm ướt, mùa hè cần khí hậu mát mẻ. Trên 8^0C cây có thể phát triển bình thường, thường có thể chịu được nhiệt độ thấp tới -14^0C.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Cho nước vào trong bình, đặt củ vào trong bình, cho nước ngập củ, trồng trong nước ấm 7 - 10^0C chờ cho ra rễ.

❷ Sau khi ra rễ cần 15 - 20 ngày là có thể chuyển cây vào trong phòng nơi có ánh sáng đầy đủ.

❸ Trong giai đoạn ra rễ thường tiêu hao nước rất nhanh nên cứ 2 - 3 ngày cần kiểm tra tình hình thiếu nước 1 lần, để kịp thời bổ sung nước, tránh hiện tượng héo rễ. Nếu củ hơi nhỏ có thể bổ sung dung dịch dưỡng chất, mỗi lít chứa 0,15g phân bón hỗn hợp đạm, lân, kali.

❹ Trong giai đoạn trồng trong nước, cứ 3 - 4 ngày cần thay dưỡng chất.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Uất kim hương trồng trong nước thường bị vi khuẩn xâm hại, bệnh thường phát sinh khi nhiệt độ quá cao, quá ẩm ướt, chủ yếu là các bệnh thối củ, mềm củ. Biện pháp phòng trừ giống như đối với thủy tiên.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Hoa uất kim hương màu sắc đa dạng, tươi đẹp là hoa vào mùa xuân có thể dùng làm cảnh đặt trong phòng. Rễ và hoa uất kim hương có thể dùng làm thuốc an thần.

DẠ LAN HƯƠNG (THỦY TIÊN NGŨ SẮC)

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ dạ lai.

【Tên tiếng Anh】

Hyacinthus orientalis.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Đông Nam châu Âu, Nam Phi, ven biển phía Đông Địa Trung Hải và vành đai Thổ Nhĩ Kỳ.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm. Thân củ hình trứng, vỏ ngoài có lớp màng. Hoa mọc trên đỉnh, hoa có từ 5 - 20 bông, hoa hình ống dài có mầu tím, trắng, đỏ, vàng, phấn, lam.

【Tập tính sinh thái】

Vào mùa đông cây ưa nhiệt độ cao và ẩm ướt, mùa hè ưa mát mẻ, khô ráo. Cần ánh sáng đầy đủ và môi trường nửa râm mát.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Có rất nhiều gia đình thường trồng cây trong bình thủy tinh dạng hồ lô ở phía trên có thể ngấm toàn bộ cụm hoa, ở phía dưới có thể ngấm một bó rễ trắng khỏe mạnh.

❷ Thúc rễ: Vào tháng 12 đặt cây vào trong bình thủy tinh miệng rộng, thêm một lượng nhỏ than củi để tiêu độc và đề phòng thối mục. Dung dịch dưỡng chất chỉ ngâm đến chạm đáy củ là được, sau đó đặt cây vào nơi râm mát, đồng thời che vải đen quanh bình. Sau khoảng 20 ngày rễ mọc trong môi trường tối, lúc này có thể đặt cây ra ngoài phòng để cây bắt đầu tiếp xúc với ánh sáng mặt trời.

❸ Sau khi ra rễ, hàng ngày cần chiếu sáng 1 - 2 giờ sau đó tiếp tục tăng 7 - 8 giờ, đến mùa xuân cây có thể nở hoa.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Vi khuẩn thường xâm hại đến mầm non và thân củ. Bệnh thoái sắc ở cánh hoa, sâu đục thân xâm hại ở phần trên. Thân củ khi bị bệnh thối cần đặt ra những nơi thông gió.

【Bài trí và ứng dụng】

Gốc cây thấp, thẳng, hoa nở cân đối, màu sắc hoa phong phú, dáng hoa đẹp, được bao phủ trong cụm lá màu xanh tươi non trông rất thanh nhỏ. Đây là một trong những loài hoa rễ củ nổi tiếng nở hoa vào đầu xuân, thích hợp trồng trong nước, làm cảnh trong nhà.

ĐỊA LAN

【Tên gọi】

Thuộc ngành tộc nhân tiêu, họ lan hạc vọng.

【Tên tiếng Anh】

Cymbidium sp.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở phía Nam châu Phi, đến nay đã được trồng rộng rãi. Ở các quốc gia Mỹ, Đức, Ý, Hà Lan và Philippin đều thịnh hành loài lan này.

【Đặc trưng hình thái】

Hoa có chồi hoa dài, dài khoảng 15cm, màu xanh, mép viền đỏ, có 6 - 8 bông, lần lượt nở. Bên ngoài hoa có màu da cam, bên trong hoa có màu xanh da trời. Hoa có hình thù kỳ lạ, màu sắc bắt mắt, trông như chim hạc tiên đang nhìn về phía xa. Mùa thu đông nở hoa, thời kỳ nở hoa có thể kéo dài trên 100 ngày.

【Giống loài】

❶ Lan hạc vọng hoa trắng: Là cây được trồng trong bồn lớn, mọc thành bụi, lá to, cành lá dài 1,5m, phiến lá dài 1m, gốc hình tim, nở hoa vào khoảng tháng 6 - 7, hoa lớn, đài hoa màu trắng, cánh hoa nhạt màu lam.

❷ Lan hạc vọng không lá: Thân cao khoảng 1m, hoa lớn, đài hoa màu đỏ cam, cánh hoa màu tím.

❸ Lan thanh ngọc: Là tạp giao giữa lan hạc vọng màu trắng và lan hạc vọng, thân cao 1,5m, lá to, cành dài, nở hoa vào xuân hạ, hoa to, đài hoa và cánh hoa đều có màu vàng nhạt, có đốm màu tím đỏ nhạt.

❹ Lan hạc vọng Candata: Cánh đài màu hồng phấn, cánh hoa màu trắng.

❺ Lan hạc vọng màu vàng kim: Là loại lan quý mới phát hiện năm 1989, thân cao 1,8m, hoa lớn, cánh đài và cánh hoa đều có màu vàng.

【Tập tính sinh thái】

Nhiệt độ mùa đông cần giữ ở 10 - 25^{0}C, không được thấp hơn 8^{0}C, dưới 8^{0}C thì cây ngừng sinh trưởng, dưới 4^{0}C thì gốc có thể chịu lạnh trong thời gian ngắn, những chồi hoa khi hình thành thường dễ bị héo chết.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Ánh sáng đối với việc sinh trưởng của cây có ảnh hưởng trực tiếp. Mùa thu, đông, xuân cần được chiếu sáng đầy đủ, mùa hè cây cần được che nắng.

❷ Thời kỳ sinh trưởng cứ 10 ngày cần thay dưỡng chất 1 lần, đặc biệt, khi mới ra lá mới thì cần kịp thời thay dưỡng chất vì lá mới nhiều thì cành hoa sẽ nhiều.

❸ Sau khi hoa tàn, cần phải cắt hết cành hoa, để giảm sự tiêu hao dưỡng chất, mùa đông cần cắt tỉa hết lá khô héo thì hằng năm cây mới có thể ra hoa.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Bệnh đốm lá, bệnh nấm nâu, dùng Miconazole Nitrale, dạng kem để bôi lên vết bệnh. Khi trồng trong nhà, do không khí ít lưu thông nên cây dễ bị bọ cánh cứng xâm hại, có thể dùng lượng giấm ăn loãng 4 - 8 lần hoặc dầu gió pha loãng 600 - 800 để phun cho cây.

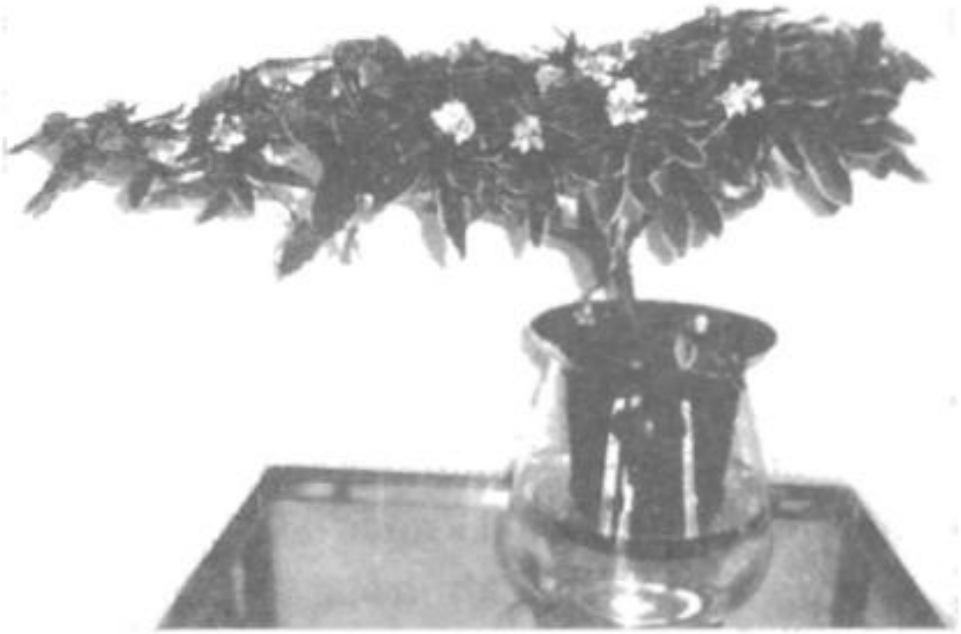
【 Bài trí và ứng dụng 】

Loài này có thể đặt trong phòng khách, những hội trường lớn, phòng hội nghị lớn tạo vẻ sang trọng. Có thể trồng thành khóm ở góc vườn. Cây còn dùng để điểm tô cho điểm nhấn trung tâm, có giá trị tạo hình cao.

THỤY HƯƠNG VIỀN VÀNG

【Tên gọi】

Thuộc ngành thụy hương, họ thụy hương.

【Tên tiếng Anh】

Daphne odora.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây to, xanh quanh năm. Lá màu xanh đậm. Hoa mọc tập trung thành khóm, màu trắng hoặc màu tím đỏ, có mùi hương. Nở hoa vào tháng 2 - 3.

【Giống loài】

❶ Thụy hương lông: Cành già và cành non đều có màu tím đậm hoặc màu nâu tím, hoa trắng, thường

có 5 - 13 bông mọc trên đỉnh cành, bên ngoài bao hoa mọc lông nhung màu vàng.

❷ Thụy hương viền vàng, lá có màu vàng ở mép, mặt ngoài hoa có màu tím đỏ, bên trong có màu phấn trắng, rất thơm.

❸ Thụy hương tường vi hồng: Hoa có màu hồng nhạt.

【Tập tính sinh thái】

Cây cần được chiếu sáng đầy đủ, tránh bị ánh sáng gay gắt mùa hè chiếu trực tiếp. Cây ưa môi trường nhiệt độ ấm áp nhưng không được quá cao hoặc quá ẩm ướt. Nhiệt độ mùa đông cần giữ ở 5 - 10^0C, thời kỳ sinh trưởng khi trồng trong bồn đất cần được cung cấp đủ nước, không được để tích nước trong bồn. Thời kỳ sinh trưởng cây cần độ ẩm không khí khá cao.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Nên chọn các bình thủy tinh có mâm trồng.

❷ Nên chọn các gốc đẹp được trồng trên đất rồi tiến hành rửa rễ, cắt tỉa bớt rễ, dùng Carbendazim để tiêu độc rồi đặt vào trong nước sạch để chờ cây ra rễ. Trong mâm trồng có thể đặt viên thủy tinh để cố định gốc. Thời kỳ đầu khi trồng trong nước cứ 2 - 3 ngày thay nước 1 lần, sau 2 tuần dần thấy mọc ra rễ thủy sinh.

❸ Khi gốc cây hoàn toàn thích ứng với môi trường nước thì chuyển đến nơi ánh sáng đầy đủ,

thêm lượng nhỏ dưỡng chất pha loãng để chăm sóc, cứ 2 tuần thay mới 1 lần dưỡng chất,. Mùa hè cứ 2 - 3 ngày thêm nước một lần, mùa đông cứ 15 - 20 ngày thêm nước một lần.

❹ Cuối xuân đến cuối thu chỉ cần đảm bảo ánh sáng nhẹ. Mùa đông cần chiếu sáng toàn bộ, cần đặt ở những nơi ấm áp (trên 15^0C) để cây ra hoa sớm, hoa có hương thơm nồng.

❺ Thụy hương kỵ phân bón đặc nên cần giảm nồng độ dưỡng chất, thời gian nảy nụ cần phun lên bề mặt lá dưỡng chất (thường dùng 0,2% KH_2PO_4), vào khoảng tháng 10 - 11 thì cứ 15 ngày phun lên mặt lá 1 lần, phun liên tục 2 - 3 lần.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Các bệnh dễ xâm hại đến cây này có bệnh thối gốc và bệnh thối rễ. Định kỳ mỗi tháng thêm Topsin - M 70% vào dưỡng chất để nồng độ của nó đạt 1.000 lần hoặc dùng Carbendazim 50% - 800.

【Bài trí và ứng dụng】

Thời kỳ nở hoa của cây thường vào trước sau tết Nguyên đán, hoa nhiều, hương thơm nồng. Thường được trồng làm hoa trang trí trong nhà, được nhiều người ưa chuộng.

THU HẢI ĐƯỜNG

【Tên gọi】

Thuộc ngành hải đường, họ hải đường.

【Tên tiếng Anh】

Begonia xaelatior.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm, xanh quanh năm, hoa phức có chồi nách, có hoa nhỏ khoảng 20 bông, hoa đơn cánh hoặc nhiều cánh, đường kính khoảng 3cm trông khá bắt mắt, kiêu sa.

【Giống loài】

Cây có khá nhiều giống loài.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa môi trường nửa râm mát, kỵ ánh sáng gắt chiếu trực tiếp, ưa thoáng gió, điều kiện thoát nước

tốt. Hải đường thì đều ưa mát mẻ, nhiệt độ thích hợp nhất vào khoảng 10 - 20°C. Cây không chịu được nhiệt độ cao, nếu quá 30°C thì thân lá bị khô héo và trút lá, thậm chí dẫn đến thối thân.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Cần chọn những bình có đường kính 7 - 12cm.

❷ Thúc rễ: Để 1/2 - 2/3 rễ ngập trong dung dịch dưỡng chất là được. Hoặc trực tiếp rửa sạch gốc có rễ rồi ngâm vào trong dưỡng chất, cho 1/2 rễ ngập trong nước.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Mùa hè cứ 2 - 3 ngày thêm nước một lần, 10 - 15 ngày thay dưỡng chất 1 lần, mùa đông cứ 10 - 15 ngày thêm nước 1 lần, 25 - 30 ngày thay dưỡng chất 1 lần, thường xuyên phun nước lên lá, ngắt tâm nhiều lần để thúc đẩy ra cành bên.

Sau khi ra hết hoa thì cắt bỏ cành hoa, mùa hè nên che nắng thích hợp, mùa đông cần đảm bảo ánh sáng đầy đủ.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Thu hải đường trồng trong gia đình dễ bị vi khuẩn gây bệnh thối mềm hoặc bệnh bạch phấn, có thể dùng thuốc chống nấm nông nghiệp hoặc Carbendazim 1.000 để phun dạng sương.

【Bài trí và ứng dụng】

Thu hải đường có dáng hoa đẹp, màu sắc tươi sáng, là cây ngắm hoa thích hợp đặt trang trí trong nhà. Cây có thể làm trong sạch bầu không khí, làm đẹp môi trường.

LAN HỒ ĐIỆP

【Tên gọi】

Thuộc ngành lan, họ lan hồ điệp.

【Tên tiếng Anh】

Phalaenopsis.

【Nguồn gốc】

Châu Á nhiệt đới, khu vực Thái Bình Dương, thường mọc nhiều ở trong rừng rậm nhiệt đới.

【Đặc trưng hình thái】

Lan hồ điệp còn có tên gọi khác là điệp lan, là loài cây thảo mộc lâu năm, xanh quanh năm.

Trên thị trường hiện có rất nhiều chủng loại lan hồ điệp đều là giống tạp giao có chất lượng tốt, chủ yếu có hoa lớn và nhiều hoa. Ưu thế giống tạo giao khá nổi bật, hoa to, đẹp, màu sắc phong phú, thời kỳ nở hoa dài, sinh trưởng mạnh, dễ trồng. Lan hồ điệp có thân khá ngắn, mỗi năm từ trên đỉnh mọc ra lá mới, màu hoa có trắng, tím đỏ, vàng, hơi xanh hoặc trên cánh hoa có đốm vân màu tím đỏ.

【Tập tính sinh thái】

Lan hồ điệp ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt, thích hợp sống trong môi trường thoáng gió, nửa râm mát. Mùa

hè duy trì 25 - 28°C, ban đêm 18 - 20°C, lúc mọc mầm non 23°C, khoảng 15°C thì cây ngừng sinh trưởng, trên 32°C thì không tốt cho quá trình phát triển. Yêu cầu phải che nắng 60%, độ ẩm tương đối 70%.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn cây: Chọn những gốc trưởng thành được trồng trong bồn đã có chồi hoa, cẩn thận rửa sạch rễ, cắt đi những rễ héo, thối, sau đó đặt vào trong bình đựng, thêm nước sạch ngập 1/3 - 2/3 rễ là được. Vì rễ cây khá nhạy cảm nên thao tác cần cẩn thận, không được làm tổn thương đến rễ, cũng không được dùng những vật cứng để cố định cây.

❷ Chăm sóc: Thời gian đầu trồng trong nước cứ 2 - 3 ngày thay nước 1 lần, vì cây có rễ khí nên chỉ cần rễ ngập trong nước là có thể thích ứng với môi trường trồng trong nước. Khi gốc bắt đầu xuất hiện dáng thủy sinh thì đặt vào những nơi có ánh sáng nhẹ, thêm dưỡng chất tiến hành chăm sóc, cứ 3 - 4 tuần thay dưỡng chất một lần, trước và sau khi ra hoa có thể phun KH_2PO_4 0,1%, có thể thúc đẩy nở hoa và ra rễ mới. Mùa hè cần đặt cây ở nơi râm mát và thoáng gió, tránh ánh sáng mạnh chiếu trực tiếp, đồng thời cần phun nước lên lá.

❸ Mùa đông và đầu xuân có thể để ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp, nếu không đủ ánh sáng thì có thể dùng đèn chiếu để bổ sung để tăng độ dày của lá và giúp nụ hoa được khỏe mạnh.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Lan hồ điệp nhạy cảm với nhiệt độ thấp, khi nhiệt độ thấp hơn 15^0C thì rễ ngừng hút nước, tạo thành hiện tượng thiếu nước ở gốc, lá già bị vàng trút lá, nếu nhiệt độ không khí thấp hơn 10^0C thì bị đông hại, lá trút, cánh hóa có đốm màu nâu.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Lan hồ điệp được trồng rộng rãi trên thế giới, là một trong các loài lan phổ biến, là sản phẩm độc đáo của lan nhiệt đới, được tôn là hoàng hậu của hoa lan. Lan hồ điệp có dáng hoa như hình con bướm, màu sắc tươi đẹp, thời kỳ nở hoa dài, khi hoa nở rộ thì trông giống như đàn bướm đang bay múa. Ở các nước Âu Mỹ thì lan hồ điệp có lượng tiêu thụ rất cao.

ĐỖ QUYÊN BELGIUM

【Tên gọi】

Thuộc ngành hoa đỗ quyên, họ hoa đỗ quyên.

【Tên tiếng Anh】

Rhododendron hybrida.

【Nguồn gốc】

Các nước Âu Mỹ thông qua việc lai tạo giữa nhiều giống đỗ quyên tạo thành, hiện nay đã trở thành loài hoa trồng bồn nổi tiếng ở Âu Mỹ, Nhật Bản.

【Đặc trưng hình thái】

Cây nhỏ, xanh quanh năm. Hoa mọc trên đỉnh, hoa rộng có dạng phễu, hoa màu đỏ hồng, hồng nước, hồng phấn hoặc màu sắc sặc sỡ. Có rất nhiều giống loài, thời kỳ nở hoa chủ yếu vào mùa đông, xuân.

【 Tập tính sinh thái 】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, không khí mát mẻ, thoáng gió và môi trường nửa râm mát. Ưa đất có tính chua, màu mỡ, tơi xốp, có chứa nhiều chất hữu cơ và thoát nước tốt. Mùa hạ không được để ánh sáng chiếu trực tiếp, cần che nắng, thường xuyên phun nước, đảm bảo độ ẩm không khí.

【 Phương pháp trồng và chăm sóc 】

❶ Chọn bình: Chọn các loại bình thủy tinh có mâm trồng.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắt bớt rễ chùm sau đó cho rễ xuyên qua lỗ của mâm trồng ngập vào trong bình đựng nước máy sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới. Phía trên có thể dùng thủy tinh hoặc sỏi đá để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh, có thể thêm chất dinh dưỡng pha loãng. Mùa hè 4 - 5 ngày thay nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước một lần, 20 - 30 ngày thì thay dưỡng chất 1 lần, pH = 5,5.

❹ Khi mới trồng thì mực dưỡng chất không được để quá cao, chỉ cần ngập 1/3 - 1/4 rễ là được.

❺ Bắt đầu từ tháng 3 đến khi nụ hoa nứt ra, khoảng 15 ngày thì phun phân bón lên mặt lá, sau khi nở hoa cần một lượng lớn hơn, một tuần đầu bổ

sung 1 lần dưỡng chất, đồng thời phun phân bón lên mặt lá để cành mới khỏe mạnh, có lợi cho việc phân hóa chồi hoa.

❻ Mùa thu mát mẻ, khoảng nửa tháng thì thêm 1 lần dưỡng chất, đồng thời phun 1 - 2 lần phân bón lên mặt lá kích thích nụ hoa sinh trưởng khỏe mạnh. Sau khi bước vào đông thì quá trình sinh lý của đỗ quyên diễn ra chậm hơn.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Thường gặp một số bệnh hại như: Bệnh đốm nâu (đốm đen), bệnh vàng lá. Để tiêu diệt đốm nâu có thể dùng Miconazole Nitrale, dạng kem để bôi. Với bệnh vàng lá thì có thể bổ sung một số nguyên tố vi lượng và tăng cường chăm sóc. Trong giai đoạn cành mới phát triển thì phun lên lá dung dịch $FeSO_4$ một lần, nồng độ 0,5 - 1% là được, nên phun vào chiều tối. Cây thường bị một số sâu bệnh hại như nhện đỏ, bọ xít. Khi gặp nhện đỏ có thể dùng nước xà phòng giặt pha loãng tỷ lệ 1 : 60 - 1.000 lần để phun hoặc dùng dung dịch dầu gió pha loãng tỷ lệ 1 : 600 - 800 lần.

【Bài trí và ứng dụng】

Hoa đỗ quyên là loài hoa có thể trồng trong bồn, dùng để trang trí phòng khách, ban công, cũng có thể dùng đỗ quyên tạo thành các hàng rào hoa, đỗ quyên cũng là cây bonsai nguyên liệu phù hợp. Ngoài ra hoa đỗ quyên còn có giá trị ẩm thực và được dùng làm thuốc.

TỬ LINH LAN CHÂU PHI

【Tên gọi】

Thuộc họ tử linh lan.

【Tên tiếng Anh】

Saintpaulia ionantha.

【Nguồn gốc】

Có xuất xứ ở vùng nhiệt đới phía Đông châu Phi, hiện nay được trồng rộng khắp trên thế giới.

【Đặc trưng hình thái】

Gốc có lông, lá mọc thành khóm từ dưới gốc, hơi có chất thịt, hoa có 1 - 6 bông mọc thành cụm trên cành dài tập trung như một chiếc ô.

【Giống loài】

Hiện nay đều là các giống tạp giao, trong nghệ thuật trồng vườn có nhiều giống nhất, có trên 1.000 giống, hoa có cánh đơn và nhiều cánh, hoa màu trắng, phấn, hồng, lam.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, nửa râm mát, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 20 - 22^{0}C, thích hợp ánh sáng chiếu với cường độ 10.000 - 12.000lx. Mùa hè không được để ánh sáng quá gắt hoặc nhiệt độ quá cao, khi trồng cần thiết kế mái che chống nắng hoặc dùng

lưới che nắng, đồng thời dùng nước phun để giảm nhiệt độ, tăng độ ẩm, cần chú ý thông gió tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì tử linh lan có gốc khá nhỏ, lá có dạng đài sen nở rộng nên thích hợp chọn bình thủy tinh có cốc đựng.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, sau đó cho rễ trực tiếp cắm vào bình đựng nước máy sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm, chống thối, chờ cho ra rễ mới.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Thường gặp bệnh thối rễ và bệnh thối ngọn, có thể dùng Sodium P (dimethylamino) benzenediazo sulfonate ($C_8H_{10}N_3O_3SNa$) 65% - 600 - 800 để diệt trừ, cũng có thể dùng Carbendazim để tiêu độc.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây có gốc nhỏ, nở hoa bốn mùa, hoa có vẻ đẹp độc đáo, màu sắc rực rỡ, tươi sáng. Chính vì vậy cây còn có tên gọi khác là "hoàng hậu của các loài hoa trồng trong nhà". Do thời kỳ nở hoa dài, cây chịu được râm mát, gốc nhỏ, đẹp, nên khi trồng có thể đặt ở cửa sổ, phòng khách, bàn trà để trang trí, đây là một loại cây cảnh đẹp trồng trong nhà.

CÂY DÀNH DÀNH

【Tên gọi】

Thuộc họ dành dành.

【Tên tiếng Anh】

Gardenia jasminoides.

【Nguồn gốc】

Phân bố ở nhiều khu vực.

【Đặc trưng hình thái】

Cây to, xanh quanh năm. Lá mọc so le hoặc 3 lá mọc thành vòng, lá chất bì, hình bầu dục dài hoặc hình kim to bản dạng trứng, hoa đơn mọc ở đầu cành hoặc nách cành, màu trắng, thơm, hoa thường nở vào tháng 5 - 7.

【Giống loài】

❶ Dành dành hoa to, có biến chủng, hoa lớn nhiều cánh, không ra quả.

❷ Dành dành lá trứng: Lá có hình trứng, đỉnh đầu và cuối lá tròn.

❸ Dành dành lá hẹp: Lá nhỏ hẹp, mọc dại.

❹ Dành dành lá đốm: Lá có vân đốm.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, ưa áng sáng mặt trời nhưng không chịu được ánh nắng gắt, thích hợp trồng ở những vùng đất tơi xốp, màu mỡ, thoát nước tốt, đất hơi dính, là loại cây ưa chua.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Cây thích hợp trồng trong các bình thủy tinh nhỏ và vững chãi.

❷ Thúc rễ: Có thể lựa chọn phương pháp ghép cành, tức là sau khi cắt cành đã ghép sẵn rồi ngâm vào trong nước sạch. Bình tốt nhất nên che sáng, cũng có thể tiến hành tách bồn với gốc trồng trên đất, giũ đất bám trên rễ, rửa sạch rễ, cắt bớt rễ chùm sau đó cho rễ xuyên qua lỗ của mâm trồng ngập vào trong bình đựng nước máy sạch đồng thời thêm một lượng nhỏ Carbendazim để chống nấm chống thối, chờ cho ra rễ mới. Phía trên có thể dùng thủy tinh hoặc đá sỏi để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh, có thể thêm chất dinh dưỡng pha loãng. Mùa hè, 4 - 5 ngày thay nước sạch một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước một lần, 20 - 30 ngày thì thay dưỡng chất 1 lần, pH = 5,5.

Cây dành dành chịu được nước ẩm ướt, có thể để rễ ngập trong dưỡng chất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Các bệnh hại dành dành chủ yếu gồm có bệnh đốm nâu, bệnh nhiệt thán, bệnh thối rễ, bệnh vàng hóa, từ tháng 3 đến tháng 11 bệnh thường hay phát sinh, khi bị nghiêm trọng thì gốc bị trút lá, rụng quả và khô héo dẫn đến chết cây. Khi bệnh mới xuất hiện hoặc đang bị bệnh thì nên dùng Carbendazim hoặc thuốc kháng khuẩn để trị liệu sẽ rất có hiệu quả.

K Bài tri và ứng dụng J

Hoa dành dành là loài cây đẹp, có thể đặt trong nhà, còn được mệnh danh là loài hoa của "tình yêu và ước định vĩnh hằng". Bắt đầu mùa đông cây đâm chồi hoa, cho đến gần hạ hoa mới nở rộ, thời kỳ hoa dài, hương thơm lâu, lá của cây dành dành xanh tốt quanh năm.

1. Dành dành hoa to
2. Dành dành lá hẹp

THU HẢI ĐƯỜNG TỨ QUÝ

【Tên gọi】

Thuộc ngành thu hải đường, họ thu hải đường.

【Tên tiếng Anh】

Begonia semperflorens.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ Brazil.

【Đặc trưng hình thái】

Lá mọc so le nhau, trơn bóng, có hình tròn trứng hoặc hình bầu dục rộng, viền có răng cưa, lá ở gốc hơi nghiêng. Hoa có màu đỏ phấn và trắng, hoa đơn cánh hoặc nhiều cánh, hoa đực to, hoa cái khá nhỏ.

【Giống loài】

Cây có khá nhiều giống, lại dễ tạo thành giống lai tạp, hiện nay có rất nhiều giống tạp giao tốt, căn cứ theo màu sắc hoa, kích thước thân hoa, màu lá, hoa cánh đơn hay nhiều cánh có thể phân biệt một số giống sau:

❶ Giống lùn: Gốc thấp lùn, hoa đơn cánh, hoa có màu phấn, trắng, đỏ, lá màu xanh hoặc màu nâu.

❷ Giống hoa lớn: Hoa đơn cánh, thân cành khá lớn, có thể đạt khoảng 5cm, hoa có màu trắng, phấn, đỏ, lá màu xanh.

❸ Giống nhiều cánh: Hoa nhiều cánh, hoa có màu phấn, đỏ, lá màu xanh hoặc màu đồng.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, cần che nắng và đảm bảo môi trường có độ ẩm lớn, sợ ánh nắng gắt chiếu trực tiếp, ưa môi trường nửa râm mát và ẩm ướt, nhưng cần tránh quá ẩm hoặc quá lạnh, nhiệt độ sinh trưởng bình thường từ 18 - 22^{0}C. Ở khu vực vào mùa hạ nhiệt độ cao khá bất lợi với cây, có thể đặt cây vào những nơi che nắng, thoáng gió, nhiệt độ thấp nhất vào mùa đông cần ở 8 - 12^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Cần chọn những bình có đường kính 7 - 12cm.

❷ Thúc rễ: Để 1/2 - 2/3 rễ ngập trong dung dịch dưỡng chất hoặc cắm trực tiếp gốc đã được rửa sạch rễ vào trong bình đựng dưỡng chất, 1/2 rễ ngập trong nước là được.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Mùa hè 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, 10 - 15 ngày thay dưỡng chất 1 lần, mùa đông cứ 10 - 15 ngày thêm nước một lần, 25 - 30 ngày thay dưỡng chất 1 lần, thường xuyên phun nước lên lá, ngắt ngọn để thúc đẩy ra cành.

Sau khi cây ra hết hoa thì cắt cành, mùa hè thích hợp che nắng, mùa đông cần ánh sáng chiếu đầy đủ.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Nhiệt độ cao và khô hạn dễ dẫn tới sự phát triển bất thường của gốc, thậm chí còn gây chết gốc. Một số bệnh thường gặp bao gồm bệnh phấn trắng, bệnh héo do vi khuẩn. Sâu bệnh hại có: Bọ xít, nhện đỏ, bọ cánh cứng. Biện pháp diệt trừ: Dùng Kelthane 20% - 1.000 hoặc Rogor 40% - 1.000 để phun.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Thu hải đường tứ quý có lá đẹp, hoa có màu sắc sặc sỡ, là loài cây thích hợp để trồng trong nhà, có thể làm trong sạch bầu không khí và làm đẹp môi trường. Ngoài ra, thu hải đường có hoa, lá, cành đều có thể dùng làm thuốc.

【 Chú ý 】

Trồng thu hải đường tứ quý cần kỵ phun nước bẩn lên mặt lá, nếu không cây sẽ dễ bị bệnh đốm lá, cuối cùng dẫn đến thối gốc.

NHỮNG LOÀI CÂY NGẬM QUẢ

DÂU TÂY

【Tên gọi】

Thuộc ngành tường vi, họ dâu tây.

【Tên tiếng Anh】

Fragaria ananassa.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Bắc Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây thảo mộc lâu năm, thân leo, gốc cao khoảng 30cm, hoa to, có chất thịt, từ màu xanh dần chuyển sang màu đỏ tươi.

【Giống loài】

Dâu tây đã được trồng bắt đầu từ thế kỷ XIV, đến giữa thế kỷ XVIII được trồng thành cây cho quả. Hiện nay được phân bố rộng rãi trên khắp thế giới, có đến hơn 2.000 giống.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa ánh sáng mặt trời, khi ánh sáng không đầy đủ thì cây mọc um tùm lại ít hoa. Cây ưa ẩm ướt,

không chịu được khô hạn, kỵ úng nước, chịu lạnh khá tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Thích hợp chọn các loại bình thủy tinh trong suốt có mâm trồng.

❷ Thúc rễ: Rửa sạch rễ dâu tây đưa vào trồng trong nước, dùng rêu nước kẹp vào rễ, xuyên vào lỗ của mâm trồng.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Trước tiên dùng các loại dưỡng chất phối hợp cho cây trồng vườn của Nhật Bản, nồng độ bằng 1/3 - 1/2 nồng độ tiêu chuẩn, pH = 5,8 - 6,5. Chất dinh dưỡng ngập khoảng 1/3 rễ, mỗi tháng thay dưỡng chất một lần.

❹ Cây ưa ánh sáng mạnh, nên đặt trồng ở ngoài ban công, cửa sổ, nơi có ánh sáng đầy đủ.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Dâu tây bị khá nhiều bệnh xâm hại, thường gặp có bệnh đốm lá, bệnh bạch phấn, bệnh nấm nâu. Phương pháp diệt trừ cần kịp thời ngắt lá bệnh, lá già. Khi thời kỳ đầu mới phát hiện bệnh thì dùng Chlorothalonil wetabl pouders tính ẩm 70% pha loãng khoảng 500 - 700 lần, sau 10 ngày lại phun một lần.

【Bài trí và ứng dụng】

Quả dâu tây có chứa nhiều dinh dưỡng, hoa quả đều có giá trị thưởng thức cao, là loại cây vừa để ăn quả vừa để làm cảnh, được phổ biến, rộng rãi với loại hình thủy bồn.

CÂY GAI LỬA

【Tên gọi】

Thuộc ngành tường vi, họ gai lửa.

【Tên tiếng Anh】

Pyracantha fortuneana.

【Nguồn gốc】

Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Hoa xếp trong các tán như chiếc ô, có 10 - 22 bông, đường kính hoa 1cm, màu trắng, hoa nở vào tháng 3 - 4, quả gần giống hình cầu, đường kính 8 - 10mm, mỗi chùm có 10 - 20 quả từ màu đỏ son sang màu đỏ thẫm, cây được nhiều người ưa chuộng. Cuối tháng 9 cây bắt đầu chuyển sang màu hồng, có thể giữ sắc hồng này đến tận tiết xuân.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa ánh sáng mạnh, kháng khô hạn, trồng ở phía Bắc nên trồng trong bồn, có giàn nhựa hoặc trồng trong phòng nhiệt độ thấp để qua đông.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Cây gai lửa thích hợp trồng trong các bình thủy tinh có mâm trồng.

❷ Thúc rễ: Tiến hành tách bồn rửa đất bám trên rễ cây, cắt tỉa bớt rễ chùm, dùng dung dịch Carbendazim

để tiêu độc và chống thối sau đó cho rễ xuyên qua mâm trồng ngập trong bình đựng nước máy sạch, 1/3 rễ ngập vào trong nước là được, chờ ra rễ.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi ra rễ thủy sinh, thêm một lượng dưỡng chất pha loãng dành cho cây ngắm hoa, ngắm quả. Mùa hè 4 - 5 ngày thay nước 1 lần, mùa đông cứ 10 - 15 ngày thay nước một lần, 20 ngày thay dưỡng chất 1 lần, pH = 5,5 - 6.

Dưỡng chất ngập 1/3 - 1/2 rễ là được.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Vào mùa xuân cây thường bị bọ cánh cứng xâm hại, ảnh hưởng đến sinh trưởng và quá trình kết trái của cây. Có thể dùng Decamethrin ($C_{22}H_{19}Br_2NO_3$) 3.000 để phun diệt sâu keo. Mùa thu thường có nhện kết mạng xâm hại, khi bệnh nghiêm trọng thì có thể dùng Disha pha loãng tỷ lệ 1 : 3.000 lần để phun trừ.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây gai lửa có thể chịu được cắt tỉa, những cành chính tự nhiên biến hóa thành nhiều nhánh, Thời kỳ ngắm quả gai lửa kéo dài từ mùa thu đến mùa đông, quả chín càng ngày càng đỏ. Đây là giống cây mùa xuân ngắm hoa, mùa đông ngắm quả.

CÂY ỚT

【Tên gọi】

Thuộc loài cà chua, họ ớt.

【Tên tiếng Anh】

Capsium frutescens.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở châu Mỹ nhiệt đới, hiện nay được trồng rộng rãi trên khắp thế giới.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm, thân cao khoảng 30cm, nhỏ hơn so với ớt trồng để ăn, khi quả chín chuyển màu từ xanh sang trắng, vàng, cam, đỏ, tím, lam.

【Giống loài】

Thực vật cùng họ có tới hơn 20 giống, phân biệt từ kiểu dáng quả, hiện nay các loại được trồng phổ

biến bao gồm ớt chỉ thiên, ớt anh đào, ớt phật thủ, ớt ngũ sắc.

【Tập tính sinh thái】

Cây không chịu được lạnh, ưa ấm áp, ánh sáng đầy đủ, môi trường khô ráo.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn gốc ớt để ngắm không được chọn gốc quá to, có thể chọn bình cao khoảng 10cm, đường kính 10 - 12cm. Dựa vào kích cỡ bình để trồng trong nước và mâm trồng để chọn ra các tấm nắp hộp và đục lỗ cố định gốc trên mâm trồng.

❷ Đem những mầm non đã ra 5 - 6 lá hoặc gốc đã được rửa sạch rễ, dùng nilong hoặc bông gòn để chèn gốc rồi đặt vào trong mâm trồng. Đáy mâm trồng cần có ngăn chống bong ra để đề phòng khi gốc quá lớn đáy cốc bị trơn tuột vào bình trồng.

❸ Có thể dùng các dưỡng chất cho cây trồng vườn với nồng độ bằng 1/3, thời kỳ mầm non có thể dùng nồng độ bằng 1/3. Cứ mỗi nửa tháng lại thêm nước sạch 1 lần, pha loãng dung dịch dưỡng chất, mỗi tháng thay một lần, hoặc nhìn độ trong sạch của nước trong bình để xác định, pH = 5,8 - 6,2. Thời kỳ mầm non thì dưỡng chất nên ngập đến rễ. Cùng với sự sinh trưởng của rễ có thể giảm lượng dưỡng chất đến mức thích hợp, cuối cùng giữ mực nước sâu 2 - 3cm.

❹ Trong quá trình trồng cần ánh sáng khá mạnh, nếu không cây sẽ sinh trưởng không tốt.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Ớt chỉ thiên chủ yếu gặp các bệnh hại như bệnh nấm, bệnh nhiệt thán, bệnh nấm nâu, bệnh thối mầm, khi đó có thể dùng Miconazole Nitrale, Carbendazim dạng kem để bôi, tác dụng trị liệu khá tốt.

【Bài trí và ứng dụng】

Có thể đặt cây ở trong bếp, ngoài ban công, cây cũng có thể vừa cho quả vừa dùng làm cảnh.

CÂY CƠM NGUỘI

【Tên gọi】

Thuộc loài tử kim ngưu, họ tử kim ngưu.

【Tên tiếng Anh】

Ardisia crenata.

【Nguồn gốc】

Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây bụi, xanh quanh năm, quả hạch hình cầu, đường kính 6 - 7mm, khi quả chín có màu đỏ tươi, có đốm, rất lâu mới rụng, khi chín trông giống như ô xanh che ngọc vàng, là biểu tượng của sự cát tường phú quý, còn có tên gọi cũ là "phú quý tử".

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, kỵ khô hạn, chịu râm mát, ưa sống trong đất màu mỡ, tơi xốp, đất cát có chứa nhiều chất mùn.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Gốc trọng đũa thích hợp trồng trong các bình thủy tinh có mâm trồng.

❷ Thúc rễ: Nên chọn các đẹp được trồng trên đất rồi tiến hành tách bồn rửa rễ, cắt tỉa bớt rễ chùm, dùng Carbendazim để tiêu độc rồi cho rễ xuyên qua mâm trồng ngập vào trong bình đựng nước, 1/2 rễ

ngập trong nước máy sạch là được, chờ ra rễ mới. Trong mâm trồng có thể đặt thủy tinh để cố định gốc.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Sau khi cây mọc rễ thủy sinh, thêm lượng nhỏ dưỡng chất pha loãng để chăm sóc. Mùa hè cứ 4 - 5 ngày thêm nước một lần, mùa đông cứ 10 - 20 ngày thêm nước một lần, 20 - 30 ngày thay dưỡng chất 1 lần, pH = 5,5 - 6.

❹ Khi mới bắt đầu trồng thì mực dưỡng chất không nên quá cao, ngập 1/3 - 1/2 rễ là được.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây cơm nguội rất ít khi gặp sâu bệnh xâm hại. Thường gặp bệnh thối rễ, nên cắt đi rễ bệnh, dùng Copper Aloictate hoặc Topsin - M tỷ lệ 800 - 1.000 để ngâm rễ, rồi lại cho lên bồn trồng, đặt ở nơi râm mát, thường như vậy có thể cứu được cây.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Rễ cây cơm nguội rất đẹp, quả chín đỏ tươi, khi quả rủ xuống toàn gốc có một màu đỏ rực, cây xanh tươi, trông rất khỏe khoắn, là loại cây đặc biệt để ngắm hoa, ngắm quả trong nhà, cũng có thể đặt ở trong phòng làm cảnh.

NHỮNG LOẠI CÂY NHIỀU NHỰA

CÂY XƯƠNG RỒNG

【Tên gọi】

Thuộc loài xương rồng, họ xương rồng.

【Tên tiếng Anh】

Echinocactus grusonii.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở những vùng khô hạn Mexico, vùng sa mạc nhiệt đới khắc nghiệt.

【Đặc trưng hình thái】

Thân tròn, hình cầu, trên đỉnh dày đặc lông màu vàng kim. Nở hoa vào tháng 6 - 10, hoa mọc trên đỉnh cầu giữa nơi lông nhung mọc nhiều nhất, hình chuông, đường kính 4 - 6cm, màu vàng.

【Tập tính sinh thái】

Cây xương rồng ưa ánh sáng đầy đủ, mùa hạ nhiệt độ cao nên che nắng thích hợp, để đề phòng cây bị cháy nắng, nhiệt độ mùa đông nên đảm bảo ở mức 8 - 10°C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì gốc cây xương rồng dạng thịt và khá nặng, nên chọn vật liệu làm các loại bình trồng trong nước và vật chất cố định cần phải lựa chọn kỹ, vật cố định nên chọn những vật có dạng viên hạt, tốt nhất nên dùng viên thủy tinh đường kính 1 - 1,5cm, hoặc kích thước tương tự như quả trứng; chọn bình có thể dựa vào kích cỡ cây, nên dùng các bình đựng hình tròn.

❷ Chăm sóc và quản lý: Có thể dùng dưỡng chất phối hợp của cây trồng vườn.

❸ Trồng trong nước: Chọn những cầu có rễ thủy sinh, rửa sạch rễ rồi dùng viên sành cố định gốc trong mâm trồng, xuyên qua lỗ mâm trồng rồi cho ngập vào dưỡng chất. Nên chọn dưỡng chất có nồng độ bằng 1/4 - 1/3 nồng độ tiêu chuẩn cho cây trồng vườn, pH = 5,5 - 7. Mùa hạ cứ 10 - 15 ngày thay dưỡng chất 1 lần, mùa đông 30 - 45 ngày thay dưỡng chất 1 lần, độ cao của dưỡng chất có thể ngập 2/3 - 4/5 rễ là thích hợp nhất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Xương rồng có sức sống khỏe mạnh, tính kháng bệnh cao, nhưng mùa hạ nếu do ẩm, khô và không được thông gió tốt thì cây dễ bị vi khuẩn, nhện đỏ, bọ cánh cứng, muội tấn công. Khi gặp nhện đỏ, bọ cánh cứng có thể dùng bột giặt tỷ lệ 1 : 200 - 300 hoặc nước xà phòng tỷ lệ 1 : 60 - 70 hoặc dùng dầu gió tỷ lệ 1 :

600 - 800 để phun lên cây. Bệnh muội thì có thể dùng ớt đỏ khô 50g, thêm nước sạch 1.000g đun sôi 15 phút, lọc rồi thu lấy nước phun diệt trừ.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Xương rồng trồng trong nước có thể đặt ở văn phòng, bàn hội nghị, nhà ở, phòng ngủ, hành lang. Xương rồng có tác dụng đem lại cát tường, phát tài, đoàn viên và xua tà. Mặt khác, thể tích cây nhỏ, chiếm không gian ít, đây là một loại cây thưởng thức rất lý tưởng cho nhà phố.

CÂY LÔ HỘI

【Tên gọi】

Thuộc loài bách hợp, họ lô hội.

【Tên tiếng Anh】

Aloe veral.var.Chinensis.

【Nguồn gốc】

Nguồn gốc xuất xứ ở Nam Phi, Địa Trung Hải, Ấn Độ, Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm, xanh tốt quanh năm, thân ngắn, lá mọc xung quanh, lá có chất thịt, dày và có nhiều dịch nhầy, viền có dạng gai màu trắng, hoa mọc từ trong cụm lá. Hoa nhỏ, màu da cam, hoa nở vào tháng 4 - 6 hoặc từ thu đông đến xuân.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, hướng ánh sáng mặt trời, ưa môi trường khô ráo, không chịu hạn. Cây có tính thích ứng cao, thời kỳ sinh trưởng cần hơi ẩm, thời kỳ ngủ đông thì cần khô ráo. Cây chịu được môi trường muối kiềm, chịu râm mát trong môi trường che nắng hoặc trong nhà, chỉ cần đặt cây ở nơi ánh sáng yếu là cây có thể phát triển tốt.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì gốc lô hội khá dày, lá dạng chất thịt, nhiều và khá nặng, nên cân nhắc kỹ việc chọn bình để đề phòng khi gốc lớn bình bị nghiêng đổ. Vật cố định tốt nhất dùng viên thủy tinh đường kính 1 - 1, 5cm hoặc kích thước bằng quả trứng, bình đựng cũng có thể dùng bình sứ đường kính 15cm hoặc bình hình chữ nhật tương đương với bề mặt trồng.

❷ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Có thể dùng dưỡng chất phối hợp cho cây trồng vườn. Lô hội mọc khá nhanh, mùa xuân mỗi năm đều nên thay bồn 1 lần, khi thay bồn, có thể cắt gốc cũ dùng làm thuốc, rồi chọn các mầm non khác trồng vào, sau khi lên bồn thì cần hạn chế tưới nước. Mùa hè đặt vào trong phòng nơi thông gió tốt, nửa râm mát. Mùa đông đảm bảo nhiệt độ không thấp hơn 5^0C, trong phòng có ánh sáng đầy đủ là cây có thể qua đông an toàn.

❸ Trồng trong nước: Chọn những chồi bên có rễ hoặc những cành đã có rễ, rửa sạch đất rồi dùng viên

sành cố định trong mâm trồng, cho rễ chùm xuyên qua mâm trồng, từ trên tấm bản che vật khô héo rụng xuống thì dục lỗ cho rễ cắm vào trong dưỡng chất. Nồng độ dưỡng chất bằng 1/4 - 1/3 nồng độ tiêu chuẩn cho cây trồng vườn, pH = 5,5 - 7, khoảng 30 - 45 ngày thay mới dưỡng chất một lần. Độ cao dưỡng chất chỉ nên ngập 2/3 - 4/5 rễ là được. Mùa đông cần giảm xuống thấp hơn, ngập khoảng 1/2 - 2/3 rễ.

《 Phòng trừ sâu bệnh 》

Bọ cánh cứng là sâu bệnh thường gặp ở lô hội, khi có số lượng ít thì có thể dùng tay bắt, khi bệnh nghiêm trọng thì có thể dùng dung dịch bột giặt tỷ lệ pha loãng là 1 : 200 - 300 thêm dung dịch dầu gió tỷ lệ pha loãng là 1 : 600 - 800 để phun. Các bệnh thường gặp như: Bệnh đốm đen, bệnh nhiệt thán, có thể dùng Miconazole Nitrale, Carbendazim dạng kem để bôi.

《 Bài trí và ứng dụng 》

Cây có gốc đẹp, khả năng thích ứng cao, thích hợp với việc trồng trong nhà. Dựa theo các báo cáo trong và ngoài nước, lô hội có công dụng miễn dịch tốt, có khả năng kháng bức xạ, kháng ung thư, kháng viêm, tốt cho gan, do đó lô hội còn được tôn là "thảo dược vạn năng", "nữ hoàng sắc đẹp thiên nhiên".

LAN LƯỠI RỒNG

【Tên gọi】

Thuộc loài lan lưỡi rồng, họ lan lưỡi rồng.

【Tên tiếng Anh】

Agave americana.

【Nguồn gốc】

Phân bố ở châu Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm, lá dài, cao khoảng 1,7m, rộng 20cm, lá màu xanh xám hoặc màu xám lam, hoa màu vàng xanh.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, khô ráo và ánh sáng mặt trời đầy đủ. Cây chịu lạnh khá, chịu râm mát, chịu hạn khá tốt. Nhiệt độ mùa đông không thấp hơn 5^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn cây: Vào mùa xuân, thu nên chọn các gốc non to mập trồng trên đất, dùng nước rửa sạch rễ. Kích cỡ bình nên chọn tương xứng với độ lớn gốc, để cho gốc có thể đứng vững trên miệng bình, sau đó thêm nước sạch ngập khoảng 1/2 - 2/3 rễ, sau 1 tuần thì có thể thấy trên rễ già mọc ra rễ thủy sinh mới.

❷ Chăm sóc: Thời kỳ đầu mới trồng thì 2 - 3 ngày thay dưỡng chất nước sạch 1 lần, thao tác cẩn thận,

tránh không để bị gai đâm, sau 3 tuần thì thêm lượng loãng chất dinh dưỡng cho cây ngắm lá, 3 - 4 tuần thay một lần. Lan lưỡi rồng ưa ánh sáng nhẹ, đủ, mùa hè cần tránh ánh sáng gắt chiếu trực tiếp, thời gian khác thì đều cần đảm bảo sáng sủa, tốt nhất nên có ánh sáng mặt trời, quá râm thì lá bị nhỏ mà mỏng, giá trị thưởng thức sẽ bị giảm sút.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây thường phát sinh sâu bệnh đốm lá, bệnh nhiệt thán và bệnh nấm nâu, có thể dùng Miconazole Nitrale, Carbendazim dạng kem để bôi, hiệu quả trị liệu khá tốt. Khi có bọ cánh cứng xâm hại, khi có số lượng ít thì có thể dùng tay bắt thủ công, khi nghiêm trọng thì có thể dùng bột giặt pha loãng tỷ lệ 1 : 200 - 300, dầu gió pha loãng với tỷ lệ 1 : 600 - 800 để phun.

【Bài trí và ứng dụng】

Lan lưỡi rồng có lá thẳng đẹp, bốn mùa thường xanh, các giống nghệ thuật nhiều, đa dạng, thường dùng để trồng trong bồn, thích hợp đặt trong vườn nhỏ và trong phòng khách, trồng giữa giàn hoa, trồng ở góc bãi cỏ có thể tăng thêm vẻ đẹp cho khung cảnh nhiệt đới.

CÂY BÁ VƯƠNG CHÂU PHI

【Tên gọi】

Thuộc loài giáp trúc đào, họ cây vòi voi.

【Tên tiếng Anh】

Pachypodium geayi.

【Nguồn gốc】

Madagasca.

【Đặc trưng hình thái】

Thực vật thân thịt, thân hình trụ tròn màu xanh cọ, mập và rất thẳng, có gai cứng tập trung 3 gai một cụm, là cây khá thô và ngắn. Đỉnh thân có lá dạng sợi to bản màu xanh biếc, đầu nhọn, cành lá và gân lá màu nâu nhạt.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp và ánh sáng đầy đủ, chịu khô hạn.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Dùng các bình vừa và nhỏ, có mâm trồng.

❷ Cố định gốc: Dùng viên thủy tinh hoặc viên sỏi.

❸ Dưỡng chất: Đảm bảo pH = 6 - 7, cứ 15 - 20 ngày thay mới dưỡng chất một lần. Không được để toàn bộ rễ ngập trong nước, chỉ cần ngập 1/2 rễ là đủ.

❹ Chăm sóc: Buổi trưa thường có ánh sáng mạnh nên cần chú ý che nắng chống cháy nắng, mùa thu nhiệt độ giảm, có thể giảm số lần thay dưỡng chất, nhiệt độ mùa đông thích hợp duy trì trên 10^0C.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây bá vương châu Phi dễ bị nhện đỏ và bọ cánh cứng tấn công, khi sâu ít thì có thể dùng nước sạch rửa đi hoặc dùng bàn chải xoa đi, khi bị nghiêm trọng thì dùng bột giặt pha loãng tỷ lệ 1 : 200 - 300 lần, hoặc dùng nước xà phòng tỷ lệ 1 : 60 - 70, hoặc dung dịch dầu gió tỷ lệ 1 : 600 - 800 để phun cho cây.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây thường được trồng trong bồn, đặt trong văn phòng, sảnh, trong nhà để ngắm.

CÂY HOA ĐÁ

【Tên gọi】

Thuộc loài cảnh thiên, họ liên đài.

【Tên tiếng Anh】

Echeveria glauca.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở khu vực Đại Tây Dương.

【Đặc trưng hình thái】

Phiến lá có chất thịt, lá xanh tươi, viền có màu đỏ, có dạng tòa sen mọc tập trung trên đỉnh, hoa không rõ rệt.

【Tập tính sinh thái】

Cây chịu nhiệt độ ấm áp, khô ráo và cần ánh sáng đầy đủ, mùa đông nhiệt độ thấp nhất khoảng

10^0C. Yêu cầu cần ánh sáng đầy đủ, hơi chịu được nửa râm mát, nếu quá râm thì cây mọc không tốt, dẫn đến hỏng gốc, màu sắc lá nhạt, kém sức sống.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Dùng các bình nhỏ có miệng nhỏ.

❷ Cố định gốc: Dùng viên sành hoặc viên sỏi.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Đảm bảo pH = 6 - 7, loãng hơn 2 - 5 lần, cứ 10 - 15 ngày thay mới dưỡng chất một lần. không được để toàn bộ rễ ngập trong nước, chỉ cần ngập 1/3 rễ là đủ.

❹ Chăm sóc: Buổi trưa thường có ánh sáng mạnh nên cần chú ý che nắng, chống cháy nắng, mùa thu nhiệt độ giảm, có thể giảm số lần thay dưỡng chất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Khi nước ngập vào rễ quá nhiều thì thường gây thối rễ, khi đó cần cắt gốc đi, cắt đi bộ phận bị thối, tiêu độc, phơi khô rồi bắt đầu tiến hành ngâm trong nước để cho ra rễ mới.

【Bài trí và ứng dụng】

Lá hoa đá tập trung xếp thành như hình tòa sen, đẹp như một bông hoa, thích hợp để trồng trong các bồn nông, hoặc gộp thành nhiều bồn để trang trí, cũng có thể đặt ở bên giàn hoa hoặc làm nguyên liệu phối hợp cắm hoa.

LAN TÂM DIỆP CẦU

【Tên gọi】

Thuộc họ lan cầu.

【Tên tiếng Anh】

Hoya kerrii.

【Nguồn gốc】

Mọc ở các rừng thông thấp, xuất xứ ở Quảng Tây, Trung Quốc.

【Đặc trưng hình thái】

Thuộc loại thân mây, xanh quanh năm, cây lâu năm, trên đốt có rễ khí, lá mọc đối xứng nhau, dạng trứng, hình tròn dài, lá chất thịt và khá dày, viền lá có đốm màu vàng sữa và màu trắng sữa, lá non thì có màu phấn hồng, màu trắng vàng, đều rất đẹp.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ cao, ẩm ướt và môi trường nửa râm mát, không chịu lạnh, đốt thân có rễ khí cắm vào thân cây hoặc sinh trưởng trên đá. Cây ưa trồng trên đất tơi xốp, thoát nước tốt, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 20 - 35^{0}C, nhiệt độ khí hậu khi dưới 15^{0}C thì cây ngừng phát triển, nhiệt độ khoảng 7^{0}C thì cây an toàn qua mùa đông.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Biến đổi rễ trồng trong nước: Từ gốc cây cắt phần lá, phơi khô, lấy cành đó cắm vào trong bùn hoa, tiến hành cho ra rễ, đảm bảo bùn luôn ẩm ướt.

❷ Sau khi cây ra rễ thì chuyển vào trong bình thủy tinh có chứa nước để ngấm, mực nước cần thấp, nếu nước quá cao sẽ ảnh hưởng đến sự hấp thu của cây và gây hiện tượng thối ủng.

❸ Có thể thường xuyên phun nước lên mặt lá, giữ cho mặt lá luôn tươi sáng.

❹ Lan cầu ưa sáng sủa và ánh sáng khá mạnh, nếu muốn cây nở hoa thì mỗi ngày tốt nhất dùng 3 - 4 giờ để chiếu ánh sáng mạnh thì cây sinh trưởng mới tốt. Sau khi bước vào mùa đông lan cầu bước vào trạng thái ngủ đông, cơ bản không hấp thu dưỡng chất. Nếu nhiệt độ trong phòng trên 15^{0}C thì đặt lan cầu ở nơi ánh sáng nhẹ để cây tiếp tục sinh trưởng, có thể thêm một lượng nước và dưỡng chất thích hợp để đáp ứng nhu cầu phát triển của gốc.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Loài này thích hợp đặt ở những nơi thoáng khí, nếu không được thoáng gió thì cây sẽ bị bọ cánh cứng, sâu keo xâm hại, do đó lá dày và trơn, khi sâu mới xuất hiện ít thì có thể dùng tay bắt giết.

【Bài trí và ứng dụng】

Lan tâm diệp cầu do có lá hình tim nên có ý nghĩa là loài hoa tình yêu, là món quà tặng bạn bè rất có ý nghĩa, cũng là một loại cây lá ngắn thích hợp đặt trong nhà.

CÂY TIÊU THẢO

【Tên gọi】

Thuộc loài hồ tiêu, họ cây tiêu thảo.

【Tên tiếng Anh】

Peperomia sandersii.

【Nguồn gốc】

Phân bố rộng rãi ở khu vực nhiệt đới châu Á, đặc biệt là ở châu Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Là thực vật ngắm lá thuộc loại cây thảo mộc, cây lâu năm, xanh quanh năm. Tiêu thảo có 2 giống lớn: Một giống có cây thẳng đứng, từ gốc có phân cành, một loài là cây bụi, có rễ ra lá, từ cuối gốc mọc ra cụm lá, đại đa số tiêu thảo đều thuộc loài này.

【Giống loài】

❶ Tiêu thảo vỏ dưa hấu: Còn gọi là vỏ dưa hấu, trên gân mạch lá màu xanh có đốm trắng bạc rõ ràng, giống như khoang trên vỏ dưa hấu.

❷ Tiêu thảo lá nhăn: Còn có tên gọi là tiêu thảo tứ lăng, lá có màu xanh cọ đậm, bóng như lông thiên nga, mặt lưng lá có màu xanh xám, hoa màu trắng xanh, nhỏ và dài.

❸ Tiêu thảo hoa lá: Còn có tên gọi là hoa lá đậu biên lục, tiêu thảo vân nhũ, là loại cây dây leo. Thân

màu cọ, chất thịt, lá rộng hình trứng, dài 5 - 12cm, rộng 3 - 5cm, lá màu xanh, mang đốm hoa màu vàng.

【Tập tính sinh thái】

Là cây ưa nhiệt độ cao, độ ẩm lớn và môi trường nửa râm mát. Khi ánh sáng quá mạnh thì lá bị biến sắc. Cây chịu lạnh khá tốt, với giống cây thẳng thì thường trên 5^0C là cây có thể an toàn qua mùa đông; với giống cây mọc thành bụi thì khả năng chịu lạnh kém hơn, nên nhiệt độ mùa đông cần cao hơn, khoảng trên 10^0C. Cây tiêu thảo mặc dù ưa ẩm ướt nhưng lá dày có thể tích trữ nước tốt, do đó cây cũng có thể chịu hạn.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn cây: Chọn những gốc trồng trên đất đã cứng cáp, cẩn thận rửa sạch bùn đất, cắt đi rễ khô và lá khô, đặt cố định vào trong bồn, thêm nước ngập 2/3 rễ.

❷ Chăm sóc: Thời kỳ đầu mới trồng trong nước thì 2 - 3 ngày thay nước một lần, khoảng 10 ngày sau thì cây ra rễ mới. Khi rễ mới mọc được trên 5cm thì thêm dung dịch dưỡng chất, đặt ở những nơi ánh sáng yếu để bảo vệ. Vì rễ cây mọc khá chậm nên mỗi tháng cần thay dưỡng chất 1 lần. Mùa hè cần đặt cây ở những nơi thoáng gió, kỵ ánh nắng gắt chiếu trực tiếp. Mùa đông cần đảm bảo nhiệt độ không khí trong phòng trên 8^0C, đặt cây ở nơi có ánh sáng mặt trời chiếu vào.

《 Phòng trừ sâu bệnh 》

Tiêu thảo khi môi trường sống quá ẩm ướt thì dễ bị phát sinh bệnh đốm lá và bệnh thối thân, cây có thể bị sự xâm hại của bọ cánh cứng và sên.

《 Bài trí và ứng dụng 》

Tiêu thảo là một trong số các loài cây ngắm lá nổi tiếng trên thế giới, cây có lá dày, xanh biếc, bốn mùa tươi tốt, dáng gốc đẹp, cho người ngắm nhìn cảm giác mới lạ. Cây thích hợp trồng trong các bồn nhỏ, là loại cây ngắm lá đẹp, phù hợp trồng ở những nơi công cộng và trong gia đình, thường dùng để đặt bên cửa sổ, trên bàn sách, bàn trà... Với những loại cây dây leo có thể dùng để treo rủ sẽ có tạo hình rất đẹp.

LAN LƯỠI RỒNG

【Tên gọi】

Thuộc loài lan lưỡi rồng, họ lan lưỡi rồng.

【Tên tiếng Anh】

Agave potatorum var. werschaffeltii.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở châu Mỹ.

【Đặc trưng hình thái】

Cây lâu năm, xanh quanh năm, gốc nhỏ. Lá có màu xanh xám hoặc màu xám lam, dưới gốc xếp như hình tòa sen. Viền lá có gai từ màu cọ chuyển sang màu trắng xám, gai ở ngọn có thể dài tới 1cm.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, khô ráo và môi trường ánh sáng đầy đủ. Cây hơi chịu lạnh, chịu râm mát, khả năng chịu hạn cũng tốt, nhiệt độ thích hợp cho mùa đông không được thấp hơn 5^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn cây: Vào mùa xuân, thu nên chọn các gốc non to mập trồng trên đất, dùng nước rửa sạch rễ. Kích cỡ bình nên chọn tương xứng với độ lớn gốc, để cho gốc có thể đứng vững trên miệng bình, sau đó thêm nước sạch ngập khoảng 1/2 - 2/3 rễ, sau 1 tuần thì có thể thấy trên rễ già mọc ra rễ thủy sinh non.

❷ Chăm sóc: Thời kỳ đầu mới trồng thì 2 - 3 ngày thay nước sạch 1 lần, thao tác cần cẩn thận, tránh không để bị gai đâm, sau khi rễ mới mọc ra thì thêm lượng chất dinh dưỡng loãng cho cây ngấm lá, 15 - 20 ngày thay dưỡng chất một lần.

❸ Lan lưỡi rồng ưa ánh sáng nhẹ, đủ, mùa hè cần tránh ánh nắng gắt chiếu trực tiếp, thời gian khác thì đều cần đảm bảo sáng sủa, tốt nhất nên có ánh sáng mặt trời.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây thường phát sinh sâu bệnh đốm lá, bệnh nhiệt thán và bệnh nấm nâu, có thể dùng Miconazole Nitrale, Carbendazim dạng kem để bôi, hiệu quả trị liệu khá tốt. Khi có bọ cánh cứng xâm hại, nếu số lượng ít thì có thể dùng tay diệt bọ, khi bệnh nghiêm trọng thì có thể dùng dung dịch bột giặt tỷ lệ pha loãng 1 : 200 - 300, dầu gió tỷ lệ pha loãng 1 : 600 - 800 để phun lên.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Lan lưỡi rồng có lá thẳng đẹp, bốn mùa thường xanh, các giống nghệ thuật nhiều, đa dạng, thường dùng để trồng trong bồn, thích hợp đặt ở trong vườn nhỏ và trong phòng khách, trồng giữa vườn hoa, trồng ở góc bãi cỏ có thể tăng thêm cảnh sắc nhiệt đới.

HOA TRƯỜNG THỌ

【Tên gọi】

Thuộc loài cảnh thiên.

【Tên tiếng Anh】

Kalanchoe blossfeldiana.

【Nguồn gốc】

Madagasca, châu Phi.

【Đặc trưng hình thái】

Cây thảo mộc lâu năm, cây nhiều chất dịch. Gốc hoa trường thọ cao 10 - 30cm, hoa mọc trên đỉnh, hoa chùm dạng ống, hoa có màu đỏ thẫm, đỏ hồng, cam, vàng. Thời kỳ nở hoa rất dài.

【Tập tính sinh thái】

Là cây chiếu sáng ngắn ngày, cây ưa môi trường đầy đủ ánh sáng, nhiệt độ ấm áp, nhiệt độ mùa đông

khoảng 10°C. Để cây nở hoa đúng dịp từ Tết Nguyên đán đến mùa xuân thì nhiệt độ mùa đông cần đảm bảo trên 10°C, mùa hè từ 15 - 18°C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Thời kỳ đầu mới trồng trong nước thì cứ 2 - 3 ngày thay nước sạch một lần, sau 2 tuần thì thêm dung dịch dưỡng chất, cứ 20 - 25 ngày thay mới một lần.

❷ Cây trường thọ không yêu cầu chăm sóc cầu kỳ cây vẫn sinh trưởng nhanh chóng. Khi thân lá mọc quá cao thì tiến hành ngắt ngọn để thúc đẩy quá trình phân nhánh, đảm bảo gốc có dáng đẹp, nhưng đến tháng 11 sau khi đã hình thành chồi hoa thì ngừng ngắt ngọn.

❸ Ngoài việc cần tránh ánh sáng quá gắt vào mùa hè thì các mùa còn lại cần đảm bảo ánh sáng đầy đủ, nếu thiếu ánh sáng thì cành cây sẽ bị nhỏ mà dài, lá nhỏ và mỏng. Vào thời kỳ sinh trưởng mà thiếu ánh sáng thì cây sẽ bị trút lá hàng loạt, với những gốc đã nở hoa mà bị đặt vào chỗ râm mát thì hoa sẽ có màu nhạt, hoa liên tục bị héo và rụng.

❹ Để cây ra hoa vào dịp tết Nguyên đán đến mùa xuân thì mùa đông cần giữ cây ở nhiệt độ trên 10°C, nhiệt độ ban ngày 15 - 18°C. Sau khi cần kịp thời ngắt đi hoa tàn để giảm lượng dinh dưỡng không bị tiêu hao.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Cây dễ bị sâu bông hại, cần thường xuyên quan sát, nếu phát hiện sâu bệnh cần kịp thời diệt trừ.

【 Bài tri và ứng dụng 】

Hoa trường thọ có màu sắc phong phú, tươi đẹp, mỗi hoa tuy nhỏ nhưng số lượng hoa nhiều, bông hoa mọc tập trung thành cụm tạo nên hiệu quả thưởng thức tuyệt vời, thích hợp trồng trong các bồn nhỏ, cũng có thể phối hợp thành các chậu lớn. Hoa trường thọ sở dĩ có tên gọi như vậy là vì hoa có tuổi đời dài. Thời kỳ nở hoa vào khoảng tết âm lịch, hoa nở kéo dài hơn 1 tháng, hoa đem lại sự cát tường như ý. Có thể nói đây là loại hoa làm cảnh được nhiều người ưa chuộng.

LAN ĐUÔI HỔ

【Tên gọi】

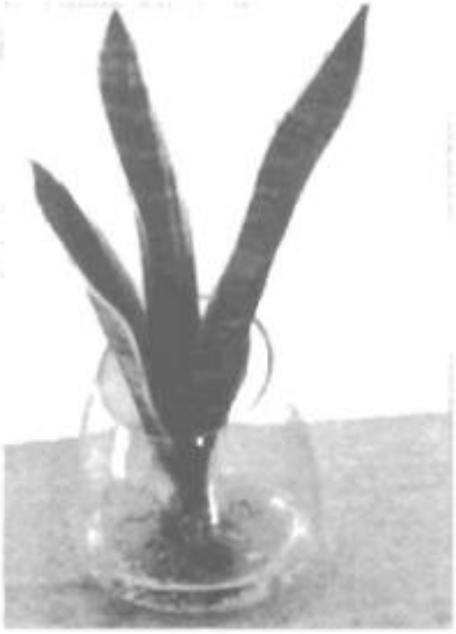
Thuộc loài bách hợp, họ lan đuôi hổ.

【Tên tiếng Anh】

Sansevieria trifasciata.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở châu Phi và miền Nam châu Á.

【Đặc trưng hình thái】

Lá mọc thẳng, màu xanh nhạt, hai mặt có vân đốm vạch ngang đan xen giữa hai màu xanh đậm và xanh nhạt. Hoa văn giống như da hổ, nên còn có tên gọi là lan da hổ.

【Giống loài】

❶ Lan đuôi hổ viền vàng: Lá dài 70 - 80cm, viền lá có màu vàng kim.

❷ Lan đuôi hổ lá tròn: Còn có tên gọi là lan đuôi hổ lá gậy, lan đuôi hổ lá ống, lan thiên tuế ống, thân ngắn hoặc không có thân, lá, chất thịt, lá dạng que nhỏ và tròn, trên đỉnh nhọn, lá đứng thẳng, cũng có lúc hơi uốn, lá dài 80 - 100cm, đường kính 3cm, bề mặt có màu xanh đậm, có vân ngang da hổ màu xanh xám, hoa nhỏ có màu trắng hoặc màu phấn nhạt.

❸ Lan đuôi hổ lá ngắn: Cũng gọi là lan tiểu hổ, lan tai hổ, gốc cao 10cm, lá ngắn và rộng, xếp theo hình đài sen, lá dài 7 - 10cm, rộng 2,5 - 3cm, mặt lá có màu xanh nhạt có đốm vằn da hổ màu trắng xám.

❹ Lan đuôi hổ lá ngắn viền vàng: Mép lá có màu vàng kim đến viền lá rộng có màu trắng sữa, có lúc toàn bộ lá đều có màu vàng hoặc màu trắng sữa, chỉ có một phần nhỏ ở giữa có màu xanh, đặc trưng khác thì giống như lan đuôi hổ lá ngắn.

❺ Lan đuôi hổ: Gốc như dạng trên, lá cứng, hình chuôi rộng, mặt lá có rãnh lõm, lưng lá có hình bán nguyệt, lá có màu xanh vàng đến nâu. Lá màu xanh đậm thì có vân da hổ nằm ngang màu xanh nhạt.

【Tập tính sinh thái】

Cây chịu được khô hạn, ưa môi trường nhiệt độ ấm áp, nhiệt độ sinh trưởng thích hợp từ 18 - 27^{0}C, mùa đông trên 12^{0}C thì cây có thể sinh trưởng an toàn.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Lan đuôi hổ có thân cao, nên chọn các loại bình dày, vững chắc, căn cứ theo đường kính miệng bình mà chọn mâm trồng cho phù hợp.

❷ Xử lý cây: Rửa sạch gốc được trồng trên đất đã ra rễ, tạo thành bọc đặt cố định ngay ngắn trong mâm trồng, nhiệt độ nước khoảng 20^{0}C, 10 - 15 ngày sau sẽ ra rễ mới.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Gốc lan đuôi hổ không được ngâm trong dưỡng chất trong thời gian dài, giữ 1/2 gốc ngập trong dưỡng chất là được, mùa hè 5 - 7 ngày thay nước 1 lần, mùa đông 10 - 15 ngày thay nước một lần.

❹ Lan đuôi hổ có khả năng thích ứng cao, lại ưa ánh sáng, vừa chịu được râm mát, nhưng nếu bị thiếu ánh sáng trong thời gian dài thì lá sẽ bị bạc màu.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Các bệnh thường gặp là bệnh dập lá và dập rễ, nguyên nhân chủ yếu là do rễ ngập trong dưỡng chất quá lâu, không được hô hấp nên dẫn đến thối rễ, biện pháp trị bệnh này bắt đầu từ gốc, cắt đi bộ phận bị thối, dùng Topsin - M 800 để ngâm gốc, sau đó phơi khô miệng vết cắt cho ra rễ lại.

【Bài trí và ứng dụng】

Lan đuôi hổ còn có tên gọi khác là "tay anh hùng loại trừ ô nhiễm trong nhà". Cây có khả năng làm

sạch không khí tốt. Cây có thể nhanh chóng hấp thu formaldehyde, metan, benzen, là các chất độc trong không khí. Một chậu lan đuôi hổ có thể hấp thu trên 80% chất độc hại trong một gian phòng $10m^2$, hai bồn lan đuôi hổ có thể hoàn toàn làm trong sạch bầu không khí trong nhà. Cây hấp thu có hiệu quả formaldehyde, trong phòng $15m^2$ đặt 2 bồn lan đuôi hổ có thể hấp thu hoàn toàn formaldehyde trong phòng. Đặc biệt là với những phòng mới tu sửa, rễ thủy sinh của cây vừa nhỏ, vừa mềm, rất đẹp. Đây là một loài cây cảnh thủy bồn điển hình.

XƯƠNG RỒNG NÚI

【Tên gọi】

Thuộc loài xương rồng.

【Tên tiếng Anh】

Cereus monstrosus.

【Nguồn gốc】

Quần đảo Tây Ấn Độ, Bắc Nam Mỹ, phía Đông Argentina. Hiện nay được trồng phổ biến khắp nơi.

【Đặc trưng hình thái】

Mùa hạ, thu cây nở hoa, hoa lớn có hình như loa kèn hoặc hình phễu, hoa màu trắng hoặc màu hồng phấn, cây nở hoa ban đêm, ban ngày hoa khép. Những gốc trên 20 năm mới có thể ra hoa. Quả lớn,

màu đỏ hoặc vàng, có thể ăn, thân màu xanh nhat có gai màu nâu.

【Tập tính sinh thái】

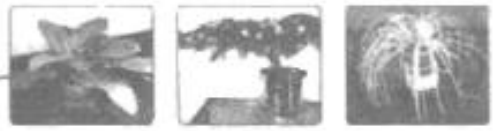
Cây ưa áng sáng mặt trời, chịu được hạn, cũng có thể chịu râm. Cây xương rồng núi không thích hợp trồng trên đất quá ẩm ướt và ánh sáng quá yếu.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì gốc cây khá dày, lá chất thịt, nhiều và khá nặng, nên cần cân nhắc kỹ việc chọn bình đựng để đề phòng khi gốc lớn bị nghiêng đổ. Vật có định nên dùng các loại vật hình viên, tốt nhất dùng viên thủy tinh đường kính 1 - 1,5cm hoặc đường kính bằng viên đá trứng, bình đựng cũng có thể dùng bình sứ đường kính 15cm hoặc bình hình chữ nhật tương đương với bề mặt trồng.

❷ Trồng trong nước: Chọn những chồi bên có rễ hoặc những cành đã có rễ, rửa sạch đất rồi dùng viên thủy tinh cố định trong mâm trồng, cho rễ chùm xuyên qua mâm trồng, từ trên tấm bản che vật khô héo rụng xuống thì đục lỗ cho rễ cắm vào trong dưỡng chất. Nồng độ dưỡng chất bằng 1/4 - 1/3 nồng độ tiêu chuẩn cho cây trồng vườn, pH = 6 - 8, 15 - 20 ngày thay mới dưỡng chất một lần. Độ cao dưỡng chất chỉ nên ngập 1/2 - 2/3 rễ là được.

❸ Chăm sóc và bổ sung dưỡng chất: Có thể dùng dưỡng chất phối hợp cho cây trồng vườn.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây chủ yếu mắc bệnh đốm lá, có thể dùng Miconazole Nitrale, Carbendazim dạng kem để bôi, hiệu quả trị liệu rất tốt, khi có bọ cánh cứng, nhện đỏ có thể dùng dung dịch bột giặt pha loãng tỷ lệ 1 : 200 - 300 lần và dầu gió pha loãng tỷ lệ 1 : 600 - 800 lần để phun.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Cây xương rồng núi, thích hợp để trồng trong bồn, đặt ở những nơi như phòng khách, phòng sách hoặc bên ban công, bên cửa sổ, trên bàn trà.

LAN CÀNG CUA

【Tên gọi】

Thuộc loài xương rồng, họ lan càng cua.

【Tên tiếng Anh】

Zygocactus truncactus.

【Nguồn gốc】

Xuất xứ ở Brazil, Nam Mỹ, thế kỷ XIX bắt đầu du nhập vào châu Âu.

【Đặc trưng hình thái】

Là cây có nhiều chất dịch. Cây rủ, phân thành nhiều nhánh, đốt thân có màu xanh biến thành lá dạng tấm ô, dài 6 - 7cm, lá đã bị thoái hóa thành gai ở hai bên và mép lá, giống như càng cua. Khi thời tiết mát mẻ thì viền có màu tím đỏ, thời kỳ nở hoa kéo dài 30 ngày.

【Giống loài】

Hiện nay có trên 200 giống nghệ thuật. Lan càng cua có thể chia làm 3 loại: Lan càng cua Brazil, loại càng cua, loại giả hoa quỳnh.

❶ Loại càng cua: Thân phẳng, rộng và to, có đốt, đốt có 2 - 4 góc nhọn nhô lên, hoa có màu sắc phong phú, có đỏ, tím đỏ, cam đỏ, trắng, hồng phấn, vàng kim...

❷ Loại càng cua Brazil: Thân dạng lá khá nhỏ hẹp, các đốt có dạng răng cưa cùn, khá trơn phẳng, thời kỳ nở hoa đúng vào dịp tết, hoa có màu đỏ, tím đỏ.

❸ Loại giả hoa quỳnh: Thân khá mập, hình bầu dục hoặc bầu dục dài, hoa có màu cam đỏ, nở hoa vào tháng 4 - 5.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ cao, ấm áp, ẩm ướt, môi trường nửa râm mát. Nhiệt độ sinh trưởng thích hợp 15 - 25^{0}C, dưới 15^{0}C thì cây sinh trưởng chậm, dưới 10^{0}C thì hoa và nụ bị rụng, thấp hơn 5^{0}C thì cây rơi vào trạng thái bán ngủ đông, gần 0^{0}C thì cây bị rét hại, kỵ nhất là nhiệt độ lúc tăng lúc giảm. Mùa hè cần tránh ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp và mưa rào.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn những bình có đường kính dưới 10cm, đồng thời chọn mâm trồng có kích thước tương ứng.

❷ Rửa sạch rễ, ở giữa các đốt nơi phân nhánh thì dùng bông hoặc xốp mềm quấn để cố định, rễ ngập vào trong dưỡng chất không được quá 1cm, hoặc trực tiếp cắm rễ vào trong dưỡng chất khoảng 0,5 - 1cm.

❸ Chọn loại dưỡng chất phối hợp dành cho cây trồng vườn Nhật Bản với nồng độ dưỡng chất bằng 1/4 - 1/3 nồng độ tiêu chuẩn, pH = 5,5 - 6,5, 15 - 20 ngày thay mới dưỡng chất một lần.

【 Phòng trừ sâu bệnh 】

Cây thường bị bệnh thối lá và bệnh khô lá, có thể dùng Captan 50% - 800 để phun diệt trừ, sâu bệnh hại thường có nhện đỏ, dùng Methynitrophos (CH_3O) P (S) (C_6H_9)NO_2 50% - 2.000 để phun.

【 Bài trí và ứng dụng 】

Lan càng cua nở hoa đúng dịp Giáng sinh, Tết Nguyên đán, gốc có thể treo rủ, hoa có màu sắc tươi sáng, đáng yêu, thích hợp đặt ở cửa sổ, cửa ra vào hoặc trang trí ở sảnh, những nơi náo nhiệt để tạo nên không khí sôi nổi cho không gian. Ngoài ra, lan càng cua ban đêm có thể hấp thu khí cácbonic làm trong sạch bầu không khí.

【 Chú ý 】

Lan càng cua là một loài thực vật ưa áng sáng mạnh, trong quá trình sinh trưởng, nếu thay đổi vị trí hướng sáng của cây thì sẽ ảnh hưởng để thế của cây. Đặc biệt vào thời kỳ chuẩn bị có chồi, nếu thay đổi hướng sáng của cây sẽ dẫn đến hiện tượng ngậm chồi hoặc rụng chồi. Do đó, trong quá trình trồng lan càng cua cần chú ý không được thay đổi nhiều lần vị trí hướng sáng của cây.

MAI GAI HỔ

【Tên tiếng Anh】

Euphorbia milii var .splendens.

【Nguồn gốc】

Madagasca, châu Phi.

【Đặc trưng hình thái】

Mặt lá trơn bóng, màu xanh tươi, hoa có cành dài, có hai cánh bao màu đỏ, nở hoa vào đông xuân. Cùng giống này còn có mai gai hổ hoa trắng cũng thường thấy được trồng.

【Tập tính sinh thái】

Cây ưa nhiệt độ ấm áp, ẩm ướt, ánh sáng đầy đủ. Cây chịu nhiệt độ cao nhưng không chịu được lạnh. Nhiệt độ mùa đông không được thấp hơn 12^{0}C.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình có đường kính dưới 10cm và chọn mâm trồng có kích cỡ tương xứng.

❷ Cắm trực tiếp rễ ngập 0,5 - 1cm trong dưỡng chất.

❸ Chọn loại dưỡng chất phối hợp dành cho cây trồng vườn Nhật Bản với nồng độ dưỡng chất bằng 1/4 - 1/3 nồng độ tiêu chuẩn, pH = 5,5 - 6,5, 15 - 20 ngày thay mới dưỡng chất một lần.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Sâu bệnh hại thường có muội và bọ cánh cứng, có thể dùng hành tây, rau cần, gừng và lá đào, lá hạnh nhân, cỏ sa tiền, cà độc cắt nhỏ dầm nát, thêm nước ngâm rồi lọc đem phun để diệt trừ sâu bệnh. Cần chú ý phòng bệnh héo thân, thối rễ cho cây.

【Bài trí và ứng dụng】

Mai gai hổ có cành màu xám, cứng chắc, gai sắc nhọn mọc quanh thân, lá dạng đàn tì bà màu xanh non, hơi dài. Chồi hoa nhỏ có màu phấn, hoa gai hổ không chịu khuất phục trước cái giá lạnh của mùa đông, vài bông hoa nhỏ màu đỏ tươi vẫn nở vào đông giá làm tăng thêm màu sắc xuân cho không gian.

XƯƠNG RỒNG CẨM TÚ NGỌC

【Tên gọi】

Thuộc loài xương rồng.

【Tên tiếng Anh】

Gymnocalycium mihanovichii var. friedrichii.

【Đặc trưng hình thái】

Thân có 8 nhánh, gai nhỏ, không có gai ở giữa, hoa nhỏ và dài, mọc trên đỉnh cầu gai, hình phễu, màu hồng phấn, nở hoa vào mùa xuân hạ.

【Tập tính sinh thái】

Cây chịu được khô hạn, ưa sống trong đất mùn màu mỡ, thoát nước tốt. Cây ưa nhiệt độ ấm áp, nhiệt độ thích hợp vào tháng 3 - 10 là 24 - 26°C, tháng 10 đến tháng 3 năm sau từ 15 - 20°C, nhiệt độ thấp nhất không được thấp hơn 8°C. Cây ưa ánh sáng nhưng mùa hè nắng gắt cần được che nắng cẩn thận.

【Phương pháp trồng và chăm sóc】

❶ Chọn bình: Vì gốc xương rồng cẩm tú ngọc khá nhỏ, nên chọn vật liệu bình và vật chất cố định cần phải lựa chọn kỹ, vật cố định nên chọn những vật có dạng viên hạt, tốt nhất nên dùng viên thủy tinh đường kính 1 - 1,5cm.

❷ Chăm sóc và quản lý: Có thể dùng dưỡng chất phối hợp của cây trồng vườn, pH = 6,0 - 6,5.

❸ Trồng trong nước: Chọn những cầu có mang rễ thủy sinh, rửa sạch rễ rồi dùng viên thủy tinh cố định gốc trong mâm trồng, xuyên qua lỗ của mâm trồng rồi cho ngập vào dưỡng chất. Nên chọn dưỡng chất có nồng độ bằng 1/4 - 1/3 nồng độ tiêu chuẩn cho cây trồng vườn, pH = 5,5 - 7. Mùa hạ cứ 10 - 15 ngày thay dưỡng chất 1 lần, mùa đông 30 - 45 ngày thay dưỡng chất 1 lần, độ cao của dưỡng chất ngập 1/4 - 1/3 rễ là thích hợp nhất.

【Phòng trừ sâu bệnh】

Nhện đỏ thường xâm hại đến xương rồng cẩm tú ngọc, đặc biệt là vào mùa nhiệt độ cao, nhiều mưa nhện sinh trưởng nhanh, có thể khiến cho toàn bộ thể cầu trở thành màu nâu, mất đi giá trị thưởng thức, nghiêm trọng còn có thể gây chết cây.

【Bài trí và ứng dụng】

Cây thích hợp trồng trong các bồn nhỏ, cây có cầu hoa màu đỏ trông rất bắt mắt, làm say đắm lòng người, có thể đặt ở ban công, bàn sách...

MỤC LỤC

Lời nói đầu 5

KIẾN THỨC CƠ SỞ

Sơ lược về cây cảnh thủy bổn 8

- ❖ Thế nào là cây cảnh thủy bổn? 8
- ❖ 10 ưu điểm lớn của cây cảnh thủy bổn 9
- ❖ Hình thức trồng cây cảnh thủy bổn 15

Chọn mua cây cảnh thủy bổn 16

- ❖ Những điểm cần chú ý khi chọn mua cây cảnh thủy bổn 16
- ❖ Những điểm cần chú ý khi chọn cây cảnh thủy bổn 18
- ❖ Dụng cụ để trồng cây trong nước 21
- ❖ Dung dịch để trồng cây trong nước 23

Tạo bình cảnh cây cảnh thủy bổn 25

- ❖ Chọn cây cảnh thủy bổn 25
- ❖ Chăm sóc bộ rễ cho cây cảnh thủy bổn 26
- ❖ Phối hợp lựa chọn bình cảnh 30
- ❖ Thao tác đặt cây vào bình 31

Chăm sóc thường ngày cho cây cảnh thủy bổn 33

- Thêm một lượng hợp lý dung dịch dưỡng chất 33
- Thay nước định kỳ 37
- Phun nước giữ ẩm 40
- Thông gió thích hợp 40
- Cắt tỉa kịp thời 40
- Giữ gìn vệ sinh 41
- Đảm bảo nhiệt độ 41
- Trưng bày hợp lý 41
- Phòng trừ sâu bệnh 43
- Kết hợp trồng hoa và thả cá 45

TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY

Các cây cảnh ngắm lá 49

- Thiết Brazil 49
- Cây long huyết 52
- Thủy tùng 55
- Trúc bách hợp 57
- Lan một lá 60
- Trúc phú quý 62
- Lan điếu 66
- Huyết dụ 69
- Lan ý 72
- Vạn niên thanh 75
- Môn hợp quả 77
- Thạch xương bồ 80

- Trầu bà khía (Tiểu thiên sứ) 82
- Trầu bà tay Phật 84
- Hoàng kim cát 86
- Vạn niên thanh đốm bạc 89
- Sen quan âm 93
- Minh ty trắng 95
- Môn đuôi nhọn 97
- Bạch diệp 99
- Kim tiền phụng 102
- Tía tô cảnh 104
- Cây lá dứa 107
- Lan tửu bình 109
- Hải môn 111
- Dừa mini 113
- Dừa quốc vương 115
- Mây thường xuân 117
- Kim bàn tám cạnh 120
- Ngũ gia bì chân chim 122
- Ngũ gia bì 125
- Tùng châu Âu 127
- Trúc bụng Phật 129
- Tùng la hán 131
- Cây phát tài 133
- Cây đỗ quyên lá đỏ 135
- Cây si 137
- Cây cao su 139
- Cây tô thiết 142

❖ Tô thiết châu Mỹ 144
❖ Dứa đỏ 146
❖ Bạch Văn Thảo 148
❖ Cỏ vằn lưới 150
❖ Môn xuân tuyết 152
❖ Minh ty vận chéo 154
❖ Lượng tơ thảo bạc giữa 156
❖ Trầu bà lá tim 158
❖ Cây kim tiền 160
❖ Đa lá rủ 162
❖ Đinh lăng Nam Dương 165
❖ Dương xỉ đuôi phượng 168
❖ Dương xỉ tổ chim 170
❖ Trúc mai rùa 173
❖ Cây thài lài tía 175
❖ Thủy trúc 177
❖ Cỏ thủy trúc 180
❖ Trúc quan âm 182
❖ Cây tam thất đất 184
❖ Cây duyên giai thảo vân trắng 186
❖ Cỏ rêu tâm vàng 188
❖ Lục nguyệt sương 190
❖ Trầu bà đế vương tím 193

Các loại cây ngắm lá 195

❖ Hồng môn 195
❖ Hoa tiễn thảo 198

❖ Thiết lan 201
❖ Dứa cảnh 203
❖ Lan quân tử 205
❖ Sen đế ngựa 207
❖ Hoa loa kèn 209
❖ Hoa cúc 211
❖ Thủy tiên 214
❖ Uất kim hương 218
❖ Dạ lan hương (Thủy tiên ngũ sắc) 220
❖ Địa lan 222
❖ Thụy hương viền vàng 225
❖ Thu hải đường 227
❖ Lan hồ điệp 230
❖ Đỗ quyên Belgium 233
❖ Tử linh lan châu Phi 236
❖ Cây dành dành 238
❖ Thu hải đường tứ quý 241

Những loài cây ngắm quả 244

❖ Dâu tây 244
❖ Cây gai lửa 246
❖ Cây ớt 248
❖ Cây trọng đũa (cơm nguội răng) 251

Những loại cây nhiều nhựa 253

❖ Cây xương rồng 253
❖ Cây lô hội 256

❖ Lan lưỡi rồng 259
❖ Cây Bá vương châu Phi 261
❖ Cây hoa đá 263
❖ Lan tâm diệp cầu 265
❖ Cây tiêu thảo 268
❖ Lan lưỡi rồng 271
❖ Hoa trường thọ 273
❖ Lan đuôi hổ 276
❖ Xương rồng núi 280
❖ Lan càng cua 283
❖ Mai gai hổ 286
❖ Xương rồng cẩm tú ngọc 288

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN
43 - Lò Đúc - Hà Nội
Điện thoại: 043.971.9531

KỸ THUẬT TRỒNG CÂY CẢNH THUỶ BỒN

THANH HUYỀN

Chịu trách nhiệm xuất bản:
LÊ TIẾN DŨNG

Biên tập:	MINH QUỲNH
Vẽ bìa:	MINH LÂM
Trình bày:	MINH LÂM
Sửa bản in:	MINH ĐỨC

In 1.500 cuốn, khổ 13x19 cm. Tại DNTN In Hà Phát.
GPXB: 141-2011/CXB/183/06-01/VHTT. Cấp ngày 18/04/2011.
In xong và nộp lưu chiểu quý II năm 2011.

PHÁT HÀNH TẠI NHÀ SÁCH MINH LÂM

52 Hai Bà Trưng - Hoàn Kiếm - Hà Nội

ĐT: 043. 9 427 393. ĐT/Fax: 043. 9 427 407- 043.9 387 391

Website: nsminhlam.com.vn-Email: nsminhlam@gmail.com

KỸ THUẬT TRỒNG CÂY CẢNH THỦY BỒN

GIÁ: 54.000Đ